

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
yanında Ali Attestasiya Komissiyasının**

B Ü L L E T E N İ

Xüsusi buraxılış

B A K I - 2013

Redaksiya şurası:

A. Ş. Mehdiyev (Baş redaktor)
V. A. Hüseynov (Baş redaktorun müavini)
A. Z. Quliyev (Baş redaktorun müavini)

Redaksiya heyəti:

Ələkbərov A. Ə.
Ələkbərova L. Z.
Əhmədli R. A.
İbrahimov H. B.
Səfiyev A. M.
Tağızadə G. T.
Şahməmmədova L. Ş. (məsul katib)
Nəsimov F. Ş. (tərtib üçün hazırlayanı)
Quliyeva T. S. (kompyuter tərtibi, yığıcı)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının Bülleteni, Bakı: "Elm", 2013, 176 səh.

ISBN 978-9952-453-48-5

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının Bülleteninə xüsusi buraxılışında elmi və elmi-pedaqoji kadrların attestasiyasına dair normativ sənədlər çap olunur.

655 (07) - 2013

© Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Ali Attestasiya Komissiyası

© «Elm» nəşriyyatı, 2013

M Ü N D Ə R İ C A T

Baş redaktordan	4
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının fəaliyyətini tənzimləyən bəzi normativ hüquqi aktların təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı.....	6
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası haqqında Əsasnamə.....	7
Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında Əsasnamə.....	14
Dissertasiya şuraları haqqında Əsasnamə.....	32
Ekspert şuraları haqqında Əsasnamə.....	91
Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında Əsasnamənin elmi adlar verilməsi sahəsində tətbiqinə dair Təlimat.....	97
Dissertasiyaların tərtibi qaydaları.....	115
AAK rəyasət heyətinin qərarları.....	124
Dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən dövri elmi nəşrlərin siyahısı.....	132
Elmi nəşrlər qarşısında qoyulan tələblər.....	149
Azərbaycan Respublikasında elmi və elmi-pedaqoji işçilərə elmi dərəcələrin verilməsi üzrə ixtisasların nomenklaturası.....	155

BAŞ REDAKTORDAN

“Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının Bülleteni”nin bundan əvvəl nəşr olunmuş xüsusi buraxılışından keçən müddət ərzində Azərbaycan Respublikasında sürətli sosial-iqtisadi və mədəni-mənəvi inkişafın nəticəsi olaraq elmin, texnikanın, təhsilin, mədəniyyətin və incəsənətin bütün sahələrində bir sıra mütərəqqi dəyişikliklər baş vermişdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının (AAK) formalaşmasını və fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsini təmin etmək məqsədilə ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin imzaladığı tarixi fərmanlar respublikamızda elmi-texniki potensialın qorunub saxlanılmasına və yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanmasına öz mühüm töhfəsini vermişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən sistemli və ardıcıl tədbirlər ictimai həyatın bütün strateji əhəmiyyətli sahələrində olduğu kimi yüksək ixtisaslı elmi və elmi-pedaqoji kadrların hazırlanması istiqamətində də böyük inkişafa, Azərbaycan elminin beynəlxalq elm məkanına inteqrasiyasının sürətləndirilməsinə və müvafiq normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsinə gətirib çıxarmışdır. Belə ki, “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanunu, “Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 2003-cü il 21 fevral tarixli 857 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası haqqında Əsasnamə”yə və “Alimlik dərəcələrinin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında Əsasnamə”yə əlavələr və dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 5 iyun tarixli 769 nömrəli, 2011-ci il 15 fevral tarixli 381 nömrəli Fərmanları və Ali Attestasiya Komissiyasının fəaliyyətini tənzimləyən bir sıra digər mühüm qərarlar qəbul olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 4 may tarixli 255 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında 2009-2015-ci illərdə elmin inkişafı üzrə Milli Strategiyanın həyata keçirilməsi ilə bağlı Dövlət Proqramı”nın icrasına dair Tədbirlər Planının 22-ci bəndinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında AAK “Azərbaycan Respublikasında elmi və elmi-pedaqoji işçilərə elmi dərəcələr

verilməsi üzrə ixtisasların nomenklaturası”nın YUNESKO-nun və digər beynəlxalq təşkilatların qəbul etdiyi elmi ixtisas siyahılarına uyğunlaşdırılması tapşırığını Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi və digər müvafiq dövlət orqanları ilə birgə hazırlamış və nəticədə, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2012-ci il 15 mart tarixli 65 nömrəli qərarı ilə “Ali təhsilin doktorantura səviyyəsi üzrə ixtisasların təsnifatı” və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında AAK rəyasət heyətinin 2012-ci il 13 aprel tarixli qərarı ilə “Azərbaycan Respublikasında elmi və elmi-pedaqoji işçilərə elmi dərəcələr verilməsi üzrə ixtisasların nomenklaturası” təsdiq edilmişdir. Qəbul olunmuş bu sənədlərə əsasən ali təhsil müəssisələrində və elmi müəssisələrdə doktoranturalara qəbul aparılarkən və elmi dərəcələr və elmi adlar verilməsinə dair AAK qarşısında vəsatət qaldırılarkən müvafiq ixtisaslar qəbul olunmuş nomenklaturaya uyğun olmalıdır. Şübhəsiz ki, bu, ali məktəblərin məzunlarının, elmi dərəcə və elmi ad sahiblərinin müvafiq diplom və attestatlarının hər bir ölkədə tanınmasında vacib bir addımdır.

AAK rəyasət heyətinin 2010-cu il 30 aprel tarixli qərarı ilə təsdiq olunmuş “Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən dövrü elmi nəşrlər qarşısında qoyulan tələblər”, “Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən dövrü elmi nəşrlərin siyahısı”, AAK rəyasət heyətinin 2012-ci il 4 may tarixli və 2012-ci il 6 iyul tarixli qərarları ilə bu siyahıya edilən əlavə və dəyişikliklər təqdim olunan bu Bülletendə öz əksini tapmışdır.

Elmi və elmi-pedaqoji kadrların attestasiya işlərini tənzimləyən qanunlardan başqa AAK rəyasət heyətinin qərarları da bu işdə mühüm rol oynayır. Həmin qərarlar attestasiya işlərinə aid qəbul olunmuş qanunların həyata keçirilməsində yaranmış suallara cavab verir. Bu qərarların attestasiya işləri üçün vacibliyi nəzərə alınaraq AAK rəyasət heyətinin 2003-cü ildən başlayaraq sonrakı illərdə təsdiq olunmuş müvafiq qərarları da bu xüsusi Bülletendə dərc olunmuşdur.

Əminik ki, Azərbaycan Respublikasında mülkiyyət formasından asılı olmayaraq elmi müəssisələrin və ali təhsil müəssisələrinin elmi dərəcələr və elmi adlar verilməsi sahəsində attestasiya işləri ilə bağlı fəaliyyəti bu Bülletenə daxil olan normativ hüquqi sənədlər əsasında həyata keçiriləcəkdir.

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Ali Attestasiya Komissiyasının sədri
akademik A. Ş. Mehdiyev**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Ali Attestasiya Komissiyasının fəaliyyətini tənzimləyən
bəzi normativ hüquqi aktların təsdiq edilməsi haqqında**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının fəaliyyətini təmin etmək məqsədi ilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası haqqında Əsasnamə təsdiq edilsin (əlavə olunur – Əlavə I).

2. Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında Əsasnamə təsdiq edilsin (əlavə olunur – Əlavə II).

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

- bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının xərclər smetasını və işçilərin say həddini təsdiq etsin, onun fəaliyyətinin təmin olunması ilə bağlı maddi-texniki təchizat məsələlərini həll etsin;

- bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası öz fəaliyyətinin bu Fərmanla təsdiq edilən əsasnamələrə uyğun qurulması üçün lazımi tədbirlər görsün.

5. Bu Fərman imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Heydər Əliyev
Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti

Bakı şəhəri,
21 fevral 2003-cü il
№ 857

Əlavə I

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2003-cü il 21 fevral tarixli 857 №-li Fərmanı ilə təsdiq edilmiş, 2008-ci il 5 iyun tarixli 769 №-li və 2011-ci il 15 fevral tarixli 381 №-li Fərmanları ilə əlavələr və dəyişikliklər edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası haqqında Ə S A S N A M Ə

I. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

1. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası (bundan sonra – Komissiya) respublikada yüksək ixtisaslı elmi və elmi-pedaqoji kadrların attestasiyası sahəsində vahid dövlət siyasətini həyata keçirən, onların respublikanın tələbatına uyğun olaraq hazırlanmasında və səmərəli istifadə olunmasında, habelə elmin, texnikanın, təhsilin, mədəniyyətin və incəsənətin inkişaf perspektivlərinin müəyyən edilməsində iştirak edən dövlət orqanıdır.

Komissiya elmin, texnikanın, təhsilin, mədəniyyətin və incəsənətin bütün sahələri üzrə elmi dərəcələrin (fəlsəfə doktoru, elmlər doktoru) və elmi adların (dosent və professor) verilməsi ilə bağlı mülkiyyət formasından asılı olmayaraq elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrdən (təşkilatlardan, birliklərdən) və ali təhsil müəssisələrindən daxil olan attestasiya işlərinin ekspertizasını həyata keçirir və onlara dövlət tərəfindən elmi dərəcələr və elmi adların verilməsini təmin edir.

Komissiya Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə tabedir.

2. Komissiya öz fəaliyyətində Azərbaycan Konstitusiyasını, Azərbaycan Respublikasının qanunlarını, Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin fərman və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, habelə Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələri və bu Əsasnaməni rəhbər tutur.

3. Komissiya müstəqil balansla, xərclər smetasına, sərəncamında olan dövlət əmlakına, müvafiq bank hesablarına, Azərbaycan Respublikasının Dövlət gerbinin təsviri və öz adı həkk olunmuş möhürə, müvafiq ştamlara və blanklara malikdir.

4. Komissiya Bakı şəhərində yerləşir.

II. KOMİSSİYANIN ƏSAS VƏZİFƏLƏRİ

5. Komissiyanın əsas vəzifələri aşağıdakılardır:

5.1. Azərbaycan Respublikasının elmi potensialının formalaşmasında iştirak etmək;

5.2. elmin inkişaf istiqamətlərini nəzərə alaraq yüksək ixtisaslı elmi və elmi-pedaqoji kadrların hazırlanmasının tənzimlənməsi və səmərəliliyinin artırılması ilə bağlı müvafiq dövlət hakimiyyəti orqanlarına təkliflər vermək;

5.3. yüksək ixtisas biliyinə malik və elmin müəyyən sahələrində böyük nailiyyətləri olan şəxslərə müdafiə etdikləri dissertasiyaya görə dissertasiya şuralarının (bundan sonra-dissertasiya şuraları) vəsatətləri əsasında elmlər doktoru, fəlsəfə doktoru elmi dərəcələrini, elmi şuraların təqdimatı əsasında professor və dosent elmi adlarını vermək;

5.4. elmi dərəcəyə malik elmi və elmi-pedaqoji işçilər, eləcə də respublikada müdafiə olunmuş dissertasiyalar haqqındakı məlumatlar əsasında milli informasiya resurslarının inkişaf etdirilməsində iştirak etmək;

5.5. fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru dissertasiyalarının nəticələrindən irəli gələn mühüm dövlət əhəmiyyətli məsələlər haqqında Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat vermək.

III. KOMİSSİYANIN ƏSAS FUNKSIYALARI

6. Komissiya onun üzərinə qoyulmuş vəzifələrə uyğun olaraq:

6.1. mülkiyyət formasından asılı olmayaraq elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrdə (təşkilatlarda, birliklərdə) və ali təhsil müəssisələrində fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru dissertasiya şuralarını yaradır, həmin şuralarda müdafiə hüququ verilən ixtisasların siyahısını müəyyənləşdirir;

6.2. elmlər doktorlarına və fəlsəfə doktorlarına müvafiq diplomlar, professor və dosentlərə isə müvafiq attestatlar verir;

6.3. mülkiyyət formasından asılı olmayaraq elmi (elmi-tədqiqat, elmi istehsalat) müəssisələrdə (təşkilatlarda, birliklərdə) və ali təhsil müəssisələrində elmi və elmi-pedaqoji işçilərin attestasiyasının təşkilinə nəzarət edir və elmi-metodiki köməklik göstərir;

6.4. səlahiyyətinə aid edilən məsələlərlə əlaqədar Azərbaycan Respublikasını müvafiq beynəlxalq təşkilatlarda qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada təmsil edir və xarici ölkələrin dövlət attestasiya orqanları ilə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada qarşılıqlı əlaqələr yaradır;

6.5. müdafiə edilmiş dissertasiya işlərinin təşkilini aparır, dissertasiya işlərində nəşr olunmuş elmi nəticələrin praktikada tətbiqi imkanlarına dair tövsiyələri müvafiq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarına təqdim edir;

6.6. dissertasiyalara, dissertasiya və ekspert şuralarına, eləcə də elmi dərəcə və elmi ad iddiaçılıqlarına aid tələblərlə bağlı lazımi təlimatlar hazırlayır;

6.7. “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnaməyə uyğun olaraq xarici dövlətlərdə alınmış elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi haqqında diplom və attestatların nostrifikasiyasını (bərabər tutulmasını), xarici ölkələrdə elmi dərəcə və elmi ad almış şəxslərin təkrar attestasiyasını (xarici dövlətlərdə alınmış elmi dərəcələrin və elmi adların tanınması və ekvivalentliyinin müəyyən edilməsini) həyata keçirir;

6.8. elmi dərəcəsi olan elmi işçilər barədə məlumat bankı yaradır;

6.9. səlahiyyətlərinə aid edilmiş məsələlərə dair Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq müqavilələrinin (sazişlərinin) layihələrinin hazırlanmasında iştirak edir.

IV. KOMİSSİYANIN HÜQUQLARI

7. Komissiyanın aşağıdakı hüquqları vardır:

7.1. tabeliyindən və mülkiyyət formasından asılı olmayaraq elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrdə (təşkilatlarda, birliklərdə) və ali təhsil müəssisələrində doktorantura və dissertantlıq yolu ilə yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanmasına kömək göstərmək, elmi və elmi-pedaqoji işçilərə elmi dərəcə verilməsi məsələləri ilə əlaqədar məlumatlar almaq;

7.2. dissertasiya şuralarının fəaliyyəti ilə bağlı onların rəhbərlərinin hesabatlarını dinləmək;

7.3. “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamənin tələblərinin pozulmasına yol verən dissertasiya şuralarının fəaliyyətini dayandırmaq;

7.4. elmi dərəcələrdən və elmi adlardan “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş qaydada məhrum (bərpa) etmək;

7.5. “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş qaydada və hallarda ayrı-ayrı dissertasiya işləri üçün rəsmi opponentləri və aparıcı təşkilatı təyin etmək, elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrin (təşkilatların, birliklərin) və ali təhsil müəssisələrinin yüksək ixtisaslı mütəxəssislərini dissertasiya

işlərinin ekspertizasına, habelə dissertasiya şuralarının fəaliyyətinin yoxlanılmasına cəlb etmək;

7.6 elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrdə (təşkilatlarda, birliklərdə) və ali təhsil müəssisələrində fəaliyyət göstərən dissertasiya şuralarından, habelə elmi adlar verilməsi haqqında vəsatət qaldıran elmi şuralardan müəyyən edilmiş qaydada elmi-təşkilati və statistik hesabatlar almaq, dissertasiya şuralarının işinə nəzarət etmək;

7.7. ölkədə yüksək ixtisaslı elmi və elmi-pedaqoji kadrların attestasiyasının təkmilləşdirilməsinə dair təkliflər hazırlamaq üçün müvafiq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarından lazımi məlumatlar almaq;

7.8. elmi dərəcələr verilən ixtisasların nomenklaturasını müntəzəm olaraq təkmilləşdirmək və təsdiq etmək;

7.9. yüksək ixtisaslı elmi və elmi-pedaqoji kadrların attestasiyası sistemini təkmilləşdirmək, dissertasiyaların elmi səviyyəsini və praktik əhəmiyyətini yüksəltmək məqsədi ilə konfrans və seminarlar keçirmək;

7.10. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada yüksək ixtisaslı elmi və elmi-pedaqoji kadrların hazırlanması və attestasiyası məsələlərinə dair beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığın həyata keçirilməsində, beynəlxalq konfrans və seminarların işində iştirak etmək, başqa ölkələrin müvafiq təşkilatları ilə təcrübə mübadiləsi aparmaq;

7.11. ölkədə yüksək səviyyəli elmi və elmi-pedaqoji kadrlara olan tələbatın proqnozlaşdırılmasında iştirak etmək və müvafiq dövlət hakimiyyəti orqanlarına təkliflər vermək;

7.12. Azərbaycan Respublikasının Milli Elmlər Akademiyası, Təhsil Nazirliyi və digər mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları ilə birlikdə elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrin (təşkilatların, birliklərin) və ali təhsil müəssisələrinin iştirakı ilə yüksək ixtisaslı elmi kadrların doktorantura və dissertantlıq yolu ilə hazırlanmasına dair təkliflər hazırlamaq və Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etmək;

7.13. elmi dərəcələr və elmi adlar verilməsi qaydaları ilə bağlı təkliflər hazırlamaq və Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etmək;

7.14. öz səlahiyyətləri daxilində qərarlar qəbul etmək və təlimatlar hazırlamaq;

7.15. Komissiyaya daxil olan apelyasiyalara, şikayətlərə, təkliflərə və ərizələrə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada baxmaq;

7.16. “Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının Bülleteni” ni buraxmaq.

V. KOMISSIYANIN FƏALİYYƏTİNİN TƏŞKİLİ

8. Komissiyaya Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən vəzifəyə təyin edilən və vəzifədən azad olunan sədr rəhbərlik edir.

Komissiyanın sədri Komissiyaya həvalə olunmuş vəzifələrin yerinə yetirilməsi və onun funksiyalarının həyata keçirilməsi üçün şəxsən məsuliyyət daşıyır.

Sədrin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən vəzifəyə təyin olunan və vəzifədən azad edilən iki müavini vardır.

9. Komissiyanın sədri:

9.1. Komissiyanın fəaliyyətini təşkil edir və ona rəhbərlik edir;

9.2. Komissiya sədrinin müavinləri və baş elmi katib arasında vəzifə bölgüsü aparır;

9.3. müəyyən edilmiş əmək haqqı fondu və işçilərin son həddi daxilində Komissiyanın aparatının strukturunu, ştat cədvəlini, xərclər smetasını və Komissiyanın mərkəzi aparatının struktur bölmələrinin əsasnamələrini təsdiq edir;

9.4. Komissiyanın rəyasət heyətinə və kollegiyasına sədrlik edir;

9.5. Komissiyanın rəyasət heyətinə Komissiyanın ekspert şuralarının və dissertasiya şuralarının tərkibi barədə təkliflər verir;

9.6. Komissiyanın rəyasət heyətinin və kollegiyasının protokollarını və qərarlarını, elmi dərəcələr və elmi adlar verilməsi ilə bağlı diplom və attestatları imzalayır;

9.7. Komissiya aparatının işçilərini vəzifəyə təyin edir və vəzifədən azad edir;

9.8. Komissiyada kargüzarlığın düzgün aparılmasını, habelə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada işdə dövlət sirlərinin saxlanılmasını təmin edir;

9.9. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada və səlahiyyətləri daxilində xarici dövlətlərin, xarici və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri ilə danışıqlar aparır və danışıqlarda iştirak edir;

9.10. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq olaraq digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

10. Komissiyanın baş elmi katibi Komissiyanın sədri tərəfindən vəzifəyə təyin olunur və azad edilir.

Komissiyanın baş elmi katibi Komissiyanın sədri ilə birlikdə Komissiyanın rəyasət heyətinin və kollegiyasının protokollarını və qərarlarını, elmi dərəcələr və elmi adlar verilməsi ilə bağlı diplom və attestatları imzalayır.

11. Komissiyanın tərkibində Komissiyanın rəyasət heyəti və kollegiyası fəaliyyət göstərir.

Komissiyanın rəyasət heyətinin tərkibi Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri tərəfindən təsdiq olunur.

12. Komissiyanın rəyasət heyəti:

12.1. dissertasiya və ekspert şuralarının əsasnamələrini hazırlayır və təsdiq edir;

12.2. dissertasiya şuralarının tərkibini və onlarda müdafiəsi keçiriləcək dissertasiyalar üzrə ixtisasları təsdiq edir;

12.3. Komissiyanın ekspert şuralarını təşkil edir və onların tərkibini təsdiq edir;

12.4. müvafiq dissertasiya şuralarının elmi dərəcələrin verilməsi haqqında vəsatətlərinə “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnaməyə uyğun olaraq baxır və müvafiq qərarlar qəbul edir;

12.5. elmi şuraların elmi adların verilməsi haqqında vəsatətlərinə “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnaməyə uyğun olaraq baxır və müvafiq qərarlar qəbul edir;

12.6. ekspert və dissertasiya şuralarının işinə nəzarəti həyata keçirir, onların işinin öyrənilməsi və təcrübəsinin ümumiləşdirilməsi məqsədi ilə onların rəhbərlərinin hesabatlarını dinləyir;

12.7. dissertasiyaların “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamədə nəzərdə tutulmuş müdafiə qaydaları pozulduqda həmin Əsasnamədə müəyyən edilmiş qaydada dissertasiya şuralarının qərarlarını ləğv edir və ya onların fəaliyyətini dayandırır;

12.8. “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş hallarda elmi dərəcələrdən və elmi adlardan məhrum (bərpa) edir;

12.9. elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi (məhrum edilməsi) ilə əlaqədar apelyasiyalar üzrə “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnaməyə uyğun olaraq müvafiq qərarlar qəbul edir;

12.10. dissertasiyaların müdafiəsi və elmi adlar verilməsi ilə əlaqədar Komissiyanın səlahiyyətlərinə aid olan başqa məsələlərə baxır.

13. Komissiyanın rəyasət heyətinin iclasları ayda bir dəfədən az olmayaraq keçirilir;

Komissiyanın rəyasət heyətinin iclasları onun sədri tərəfindən, sədr olmadıqda isə vəzifə bölgüsünə əsasən Komissiya sədrinin müavini tərəfindən çağırılır.

14. Komissiyanın kollegiyası:

14.1. Komissiyanın sədrindən (kollegiyanın sədri), sədr müavindən, baş elmi katibdən, habelə, Komissiyanın başqa əməkdaşlarından ibarət

tərkibdə yaradılır, tərkibi Komissiyanın rəyasət heyəti tərəfindən təsdiq edilir;

14.2. müntəzəm keçirilən iclaslarında Komissiyanın cari fəaliyyəti, qəbul olunan qərarların icrası, kadrların seçilməsi və onlardan istifadə edilməsi ilə əlaqədar məsələləri, Komissiya sədrinin zəruri hesab etdiyi hallarda müvafiq qərarların və təlimatların layihələrini, Komissiya aparatı bölmələrinin rəhbərlərinin hesabatlarını müvafiq olaraq dinləyir və müzakirə edir;

14.3. fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi və dosent elmi adı verilməsi haqqında vəsatətlərə, xarici ölkələrdə alınmış fəlsəfə doktoru diplomunun və dosent attestatının nostrifikasiyası və xarici ölkələrdə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi və dosent elmi adı almış şəxslərin təkrar attestasiyası məsələlərinə “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnaməyə uyğun olaraq baxır və müvafiq qərarlar qəbul edir;

14.4. dissertasiyaların müdafiəsinin təşkili haqqında təqdimatlara müəyyən olunmuş qaydada baxır və müvafiq qərarlar qəbul edir;

14.5. elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi sahəsində şikayətlərə baxır və müvafiq qərarlar qəbul edir.

15. Komissiyanın rəyasət heyətinin və kollegiyasının iclasları onların tərkibinin üçdə ikisi iştirak etdikdə səlahiyyətlidir.

Rəyasət heyətinin və kollegiyanın qərarları icaslarda iştirak edən üzvlərin üçdə ikisinin səs çoxluğu ilə açıq səsvermə yolu ilə qəbul edilir. Komissiyanın qərarları Komissiya sədrinin əmrləri ilə rəsmiləşdirilir.

16. Komissiya ona təqdim olunan dissertasiyaların elmi ekspertizasının keçirilməsi, habelə elmi adların verilməsi haqqında vəsatətlərə baxılması üçün elmin, texnikanın, mədəniyyətin və təhsilin müxtəlif sahələri üzrə görkəmli alim və mütəxəssislərindən ibarət iki ilə qədər müddətə ekspert şuralarını təşkil edir. Ekspert şuralarının təşkil edilməsi və fəaliyyəti məsələləri “Ekspert şuraları haqqında” Əsasnamə ilə tənzimlənir. Ekspert şurası üzvlərinin və ekspertizaya cəlb olunan digər rəyçilərin əmək haqqları qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada ödənilir.

Əlavə II

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2003-cü il 21 fevral tarixli 857 №-li Fərmanı ilə təsdiq edilmiş, 2008-ci il 5 iyun tarixli 769 №-li və 2011-ci il 15 fevral tarixli 381 №-li Fərmanları ilə əlavələr və dəyişikliklər edilmişdir.

Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında

Ə S A S N A M Ə I. Ü M U M İ M Ü D D Ə A L A R

1. Bu Əsasnamə elmi və elmi-pedaqoji işçilərin peşəkarlıq səviyələrinin qiymətləndirilməsinin hüquqi əsaslarını müəyyən edir, elmi dərəcələrin (fəlsəfə doktoru, elmlər doktoru) və elmi adların (dosent, professor) verilməsi məsələlərini tənzimləyir.

2. Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi ali təhsili və ya magistr dərəcəsi, elmlər doktoru elmi dərəcəsi isə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi olan iddiaçılara müvafiq olaraq fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru dissertasiyalarının müdafiəsindən sonra fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru dissertasiyalarının müdafiəsi üzrə dissertasiya şuralarının təqdim etdiyi vəsatət əsasında bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası (bundan sonra Komissiya) tərəfindən verilir.

Dövlət sirrinə aid olan dissertasiyalara baxılması zamanı bu Əsasnamənin tətbiq edilməsi qaydaları Komissiya tərəfindən müəyyən edilir.

3. Dosent və professor elmi adları mülkiyyət formasından asılı olmayaraq elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrin (birliklərin, təşkilatların) və ali təhsil müəssisələrinin elmi şuralarının təqdimatı əsasında bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş qaydada Komissiya tərəfindən verilir.

4. Fəlsəfə doktorlarına və elmlər doktorlarına qanunvericiliklə müəyyən edilmiş nümunədə diplomlar, dosent və professorlara isə attestatlar verilir.

II. DİSSERTASIYA ŞURALARI

5. Dissertasiya şuraları bu Əsasnaməyə və "Dissertasiya şuraları haqqında" Əsasnaməyə uyğun olaraq yaradılır və fəaliyyət göstərilir.

Dissertasiya şuraları elmin, texnikanın, təhsilin, mədəniyyətin və

incəsənətin müxtəlif sahələrində öz elmi nailiyyətləri ilə tanınmış və görkəmli alimləri olan mülkiyyət formasından asılı olmayaraq elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrdə (birliklərdə, təşkilatlarda) və ali təhsil müəssisələrində onların vəsatətləri əsasında yaradılır. Həmin qurumlar dissertasiya şuralarının işinin təşkili və müdafiələrin keçirilməsi üçün zəruri şərait yaradır və onları lazımi vəsaitlərlə təmin edirlər.

Dissertasiya şuralarının tərkibinə fəal elmi və ya elmi-pedaqoji iş aparan, elmi kadrların hazırlanmasında fəal iştirak edən nüfuzlu alimlər daxil edilirlər.

Dissertasiya şuralarının fəaliyyət müddəti iki ilə qədərdir.

Dissertasiya şuraları bir qayda olaraq bir neçə (dörddən çox olmaqla) ixtisas üzrə fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru dissertasiyalarını müdafiəyə qəbul edirlər və onların müdafiəsini keçirirlər.

Dissertasiyaların müdafiəsi və attestasiya məsələləri ilə bağlı sənədlərin tərtibi, həmçinin dissertasiyaların baxılması və müdafiəsi ilə əlaqədar xərclərin ödənilməsi dissertasiya şuralarının fəaliyyət göstərdiyi qurumlar tərəfindən həyata keçirilir.

Dissertasiya şurası nəzdində fəaliyyət göstərdiyi qurumun möhüründən istifadə edir.

6. Komissiya dissertasiya şuralarının fəaliyyətinə nəzarət edir.

III. ELMİ DƏRƏCƏ ALMAQ ÜÇÜN TƏQDİM EDİLMİŞ DİSSERTASIYALARA DAİR TƏLƏBLƏR

7. Elmlər doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş elmlər doktoru dissertasiyası iddiaçının müstəqil elmi işi olaraq aşağıdakı tələblərdən birinə cavab verməlidir:

7.1. iddiaçının apardığı elmi tədqiqatlar və araşdırmalar mühüm sosial-mədəni və ya iqtisadi əhəmiyyət kəsb edən yeni və böyük elmi problemin həllini təmin edir;

7.2. dissertasiya işində müvafiq elmi sahənin perspektiv inkişafı üçün böyük nailiyyət hesab edilə bilən yeni nəzəri müddəalar işlənib hazırlanır;

7.3. elmi-texniki tərəqqini sürətləndirməyə əhəmiyyətli töhfə verən, elmi cəhətdən əsaslandırılmış iqtisadi, texniki və texnoloji işləmələr həll olunur;

7.4. iddiaçı fəlsəfə doktoru dissertasiyasının müdafiəsinə çıxardığı elmi müddəaları və nəticələri elmlər doktoru dissertasiyasının müdafiəsinə çıxara bilməz.

8. Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya iddiaçının müstəqil elmi işi olaraq aşağıdakı tələblərdən birinə cavab verməlidir:

8.1. dissertasiyada müvafiq elm sahəsi üçün böyük əhəmiyyət kəsb edən hər hansı məsələnin yeni həlli təklif olunur;

8.2. böyük tətbiqi əhəmiyyəti olan iqtisadi, texniki və texnoloji işləmələrin təkmilləşdirilmiş elmi şərhini verir.

9. Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsinin iddiaçıları Komissiya tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada ixtisas fənnindən (dissertasiya iki ixtisas üzrə hazırladığı hallarda həmin ixtisas fənlərinin hər birindən) fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün imtahan verməlidirlər.

Fəlsəfə doktoru və ya elmlər doktoru elmi dərəcəsi iddiaçılarının hazırladıqları dissertasiyanın profili üzrə elm sahəsində ali təhsilləri olmadıqda, onlar həmin elm sahəsinin ümumelmi əsaslarından fəlsəfə doktoru və ya elmlər doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün əlavə imtahan verməlidirlər. Tibb və baytarlıq elmləri üzrə yalnız bu sahədə ali təhsili olan şəxslər fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru dissertasiyasını müdafiə edə bilərlər. Pedaqoji sahədə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi iddiaçılarının ali təhsil müəssisəsində aldığı ixtisas üzrə təhsil sahəsində pedaqoji stajı iki ildən az olmamalıdır.

Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün imtahanlar verildiyi tarixdən sonra növbəti altı il ərzində etibarlı sayılır.

İxtisas fənni üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün imtahan dissertasiyanın müdafiəsi keçiriləcəyi elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisədə (birlikdə, təşkilatda) və ali təhsil müəssisəsində verilir.

Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün keçirilən imtahanların keçirilməsi ilə bağlı xərcləri nəzdində imtahan komissiyası yaradılan müəssisə (birlik, təşkilat) ödəyir.

Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün keçirilən imtahanların proqramı və imtahanların aparılma qaydası Komissiya tərəfindən təsdiq edilir.

Dissertasiyanın müdafiəsi üçün birdəfəlik dissertasiya şurasının yaradılması nəzərdə tutulduğu hallarda ixtisas imtahanının veriləcəyi təşkilatı Komissiya müəyyən edir.

10. Elmi dərəcənin iddiaçıları dissertasiyanı xüsusi hazırlanmış əlyazması şəklində təqdim edirlər.

11. Dissertasiya müəllifin təkbəşinə yazdığı və açıq müdafiə üçün irəli sürdüyü elmi müddəaların və nəticələrin məcmusunu əhatə edən elmi işdir. Dissertasiya daxili vəhdətə malik olmalı, müəllifin elmə şəxsən verdiyi töhfəni əks etdirməlidir.

Müəllif tərəfindən təklif olunmuş yeni nəticələr ciddi əsaslandırılmalı, mövcud faktlarla və elmi baxışlarla müqayisədə tənqidi qiymətləndirilməlidir. Tətbiqi əhəmiyyətə malik dissertasiyada müəllif tərəfindən alınmış elmi nəticələrin praktikada tətbiqi barədə məlumat, nəzəri əhəmiyyətə malik olan dissertasiyalarda isə elmi nəticələrin tətbiqi ilə əlaqədar tövsiyələr verilməlidir.

Dissertasiya Komissiya tərəfindən müəyyən edilmiş qaydalara uyğun tərtib edilir.

12. Dissertasiyaların mövzuları, bir qayda olaraq, müvafiq elm sahələri üzrə kadr hazırlamaq səlahiyyətinə malik (doktoranturası olan) elmi müəssisələrin və ali təhsil müəssisələrinin əsas elmi-tədqiqat işlərinin istiqamətlərinə, habelə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Respublika Elmi Tədqiqatların Təşkili və Əlaqələndirilməsi Şurasının müəyyən etdiyi istiqamətlərə uyğun olmalı, həmin müəssisələrin və ali təhsil müəssisələrinin fakültələrinin elmi (elmi-texniki) şuralarında hər bir iddiaçı üçün ayrılıqda təsdiq olunmalıdır.

Mövzuların təsdiqi ilə eyni zamanda iddiaçının elmi rəhbəri (fəlsəfə doktoru dissertasiyası üzrə) və ya elmi məsləhətçinin təyin olunması barədə istəyinə uyğun olaraq elmi məsləhətçisi (elmlər doktoru dissertasiyası üzrə) təyin olunur.

Dissertasiya üzrə tədqiqat işlərinin iki müxtəlif təşkilatda və ya iki ixtisas üzrə aparılması planlaşdırıldıqda, elmlər doktoru, yaxud fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsinə malik iki rəhbər təyin edilə bilər.

13. Dissertasiyaların əsas elmi nəticələri onun ilkin ekspertizasına qədər Azərbaycan Respublikasının elmi nəşrlərində və xarici ölkələrin nüfuzlu (beynəlxalq elmi ictimaiyyət tərəfindən birmənalı olaraq qəbul olunmuş elmi- praktiki) elmi nəşrlərində dərc olunmalıdır.

Azərbaycan Respublikasının müvafiq elmi nəşrlərinin siyahısı Komissiya tərəfindən müəyyən edilir.

Xarici ölkələrin nüfuzlu elmi nəşrlərində xarici dildə dərc edilmiş dissertasiyanın əsas elmi nəticələrinin Azərbaycan dilində qısa xülasəsi Komissiyaya təqdim edilməlidir.

Dissertasiyaların elmi nəticələrinin elmi nəşrlərdə dərc olunması ilə bağlı tələblər Komissiya tərəfindən müəyyən edilir.

14. İddiaçıların fəlsəfə doktoru dissertasiyalarının nəticələrinə dair ən azı beş, o cümlədən xarici ölkələrdə nəşr olunan nüfuzlu jurnallarda bir, elmlər doktoru dissertasiyalarının nəticələrinə dair isə ən azı iyirmi, o cümlədən xarici ölkələrdə nəşr olunan nüfuzlu jurnallarda humanitar və ictimai elmlər üzrə üç, təbiət elmləri üzrə isə altı məqaləsi dərc edilməlidir. Elmlər doktoru dissertasiyalarının müdafiəsi üçün iddiaçıların

ümumiləşdirici işlərinin, humanitar və ictimai elmlər üzrə isə monoqrafiyanın olması zəruridir.

Dissertasiyanın əsas elmi nəticələrini əks etdirən dərc olunmuş işlərə, əlavə olaraq ixtiralar haqqında müəlliflik şəhadətnamələri, sənaye nümunələri və patentlər, ümumrespublika və beynəlxalq konfrans və simpoziumların nəticələri üzrə dərc olunmuş məruzə və tezislər, elektron elmi nəşrlər də aiddir.

Ümumrespublika konfrans və simpoziumlarının nəticələri üzrə dərc olunmuş məruzə və tezislərə, habelə elektron nəşrlərə dair tələblər Komissiya tərəfindən müəyyən edilir.

15. Dissertasiyanın yazılışı zamanı iddiaçı iqtibas etdiyi materialların mənbələrinə və müəlliflərinə istinad etməlidir.

Kollektiv müəlliflərə mənsub olan elmi ideya və işləmələrdən istifadə edildikdə, iddiaçı bu barədə dissertasiyada qeyd etməlidir.

Müəllifinə və ədəbiyyatına istinad olunmayan, özgənin materiallarından istifadə edildikdə, baxılma mərhələsindən asılı olmayaraq dissertasiyanın ekspertizası dayandırılır və iddiaçıya həmin mövzu üzrə təkrar müdafiə hüququ verilmir.

Plagiatlıq faktı təsdiq edilmiş işdə aşkarlandıqda, elmi dərəcənin verilməsi haqqında qərar rəyasət heyəti tərəfindən ləğv edilə bilər.

IV. DISSERTASIYALARIN TƏQDİM OLUNMASI VƏ MÜDAFİƏSİ

16. Dissertasiya işinin yerinə yetirildiyi və ya iddiaçının təhkim olduğu elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisə (birlik, təşkilat) və ali təhsil müəssisəsi dissertasiyanın ilkin ekspertizasını keçirir və dissertasiya haqqında rəy verir. Rəydə dissertasiyada şərh olunan elmi nəticələrin alınmasında müəllifin konkret şəxsi iştirakı, tədqiqat nəticələrinin dürüstlük dərəcəsi, onların yeniliyi və elmi-praktiki əhəmiyyəti, dissertasiyanın müvafiq ixtisasa uyğun gəlməsi, müəllif tərəfindən dərc olunmuş işlərdə dissertasiya materiallarının əks etdirilməsi dərəcəsi göstərilməlidir.

Rəy iddiaçıya fəlsəfə doktoru dissertasiyası ilkin ekspertizaya təqdim olduğu gündən iki, elmlər doktoru dissertasiyası üçün isə üç ay müddətində verilməlidir.

Elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisənin (birliyin, təşkilatın) və ali təhsil müəssisəsinin rəhbəri rəyin keyfiyyəti, obyektivliyi və hazırlanma müddəti üçün cavabdehdir.

Həmin təşkilat dissertasiya haqqında əsaslandırılmış rəy verməkdən imtina etdikdə, iddiaçının dissertasiyasının müdafiəsinin sonrakı prose-

durunu müəyyən etmək məqsədilə Komissiyaya müraciət etmək hüququ vardır.

17. Dissertasiya şurası Komissiyanın müəyyən etdiyi siyahı üzrə sənədlər təqdim edildikdə dissertasiyanı ilkin müzakirə və sonrakı müdafiə üçün qəbul edir.

Dissertasiya şurasında dissertasiyaların ilkin müzakirəsi “Dissertasiya şuraları haqqında” Əsasnaməyə uyğun aparılır. Elmlər doktoru dissertasiyaları dissertasiya şuralarında baxılmağa Komissiya tərəfindən ilkin ekspertizadan keçdikdən sonra qəbul edilir. İlkin ekspertiza zamanı dissertasiyaların Komissiya tərəfindən müəyyən edilmiş tərtib edilmə qaydalarına, bu Əsasnamənin 7-ci və 8-ci bəndlərinin tələblərinə riayət edilməsi nəzərdən keçirilir. İlkin ekspertiza zamanı müəyyən edilmiş nöqsanlar əsaslandırılmalı və dissertasiya nöqsanların aradan qaldırılması üçün vəsatət qaldıran elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisəyə (birliyə, təşkilata) və ali təhsil müəssisəsinə qaytarılmalıdır. İlkin ekspertizanın müddəti üç aydan çox olmamalıdır.

18. Dissertasiyanın mövzusu iki ixtisası əhatə etdikdə və dissertasiya şurasının ikinci ixtisas üzrə müdafiə keçirmək hüququ, habelə həmin ixtisas üzrə fəaliyyət göstərən şura olmadıqda, müdafiənin keçirilməsi üçün dissertasiya şurasının tərkibinə tələb olunan ixtisas üzrə Komissiya tərəfindən uyğun mütəxəssislər daxil edilir.

19. Dissertasiya şurası sənədlərin qəbul olunduğu gündən etibarən fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru dissertasiyalarının müvafiq olaraq iki və üç ay müddətində müdafiəsinin təşkili haqqında qərar qəbul edir.

20. Dissertasiyalar müdafiəyə qəbul olunduqda dissertasiya şurasının icazəsi ilə fəlsəfə doktoru dissertasiyaları üçün bir, elmlər doktoru dissertasiyaları üçün isə iki çap vərəqi həcmində avtoreferat nəşr olunur. Humanitar elmlər sahəsində avtoreferatın həcmi 30 faiz çox ola bilər. Avtoreferatın tərtibinə dair tələblər Komissiya tərəfindən müəyyən olunur.

Avtoreferatda dissertasiyanın əsas ideyaları və nəticələri şərh olunmalı, onun yenilik dərəcəsi və tədqiqatın nəticələrinin elmi və praktiki əhəmiyyəti, aparılan tədqiqatlarda müəllifin şəxsi töhfəsi göstərməlidir. Dissertasiyanın avtoreferatı dissertasiya şurasının müəyyən etdiyi miqdarda mətbəə üsulu ilə və ya çoxaldıcı aparatlarda çap edilir.

Avtoreferat dissertasiyanın müdafiəsinə azı bir ay qalmış dissertasiya şurasının üzvlərinə, əlaqədar idarələrə və təşkilatlara göndərilir. Avtoreferatların mütləq qaydada göndərilməli olduğu təşkilatların siyahısı “Dissertasiya şuraları haqqında” Əsasnamə ilə, avtoreferatın göndə-

riləcəyi digər ünvanların siyahısı dissertasiya şurası tərəfindən müəyyən edilir. Avtoreferat dissertasiyanın yazıldığı dildə olmalıdır.

Avtoreferat başqa dildə yazıldıqda onun Azərbaycan dilində nüsxəsi də hazırlanmalıdır. Azərbaycan dilində yazıldıqda isə onun rus dilində, həmçinin ingilis, fransız və ya alman dillərindən birində xülasəsi verilməlidir.

21. Müdafiəyə təqdim olunan dissertasiyanın bir nüsxəsi və avtoreferatın iki nüsxəsi müdafiəyə ən azı bir ay qalmış şuranın fəaliyyət göstərdiyi elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisənin (birliyin, təşkilatın) və ali təhsil müəssisəsinin kitabxanasına verilir və orada əlyazma hüququnda saxlanılır.

22. Dissertasiya şurası dissertasiyalar üzrə müvafiq elm sahəsində səriştəli alimlərdən (onların yazılı razılığı ilə) rəsmi opponentlər (bundan sonra opponentlər) təyin edir. Opponentlərdən biri müdafiəni keçirən şuranın üzvü ola bilər.

Elmlər doktoru dissertasiyası üzrə üç nəfər elmlər doktoru opponent təyin olunur.

Fəlsəfə doktoru dissertasiyası üzrə iki nəfər opponent təyin edilir. Onlardan biri elmlər doktoru olmalıdır, ikincisi isə fəlsəfə doktoru ola bilər. Dissertasiya şuraları opponentləri təyin edə bilmədiyi hallarda opponentlər Komissiya tərəfindən təyin edilir.

23. Komissiyanın rəyasət heyətinin və ekspert şuralarının sədrləri, Komissiya aparatının əməkdaşları, dissertasiya şuralarının sədrləri və sədr müavinləri, elmi katibləri, iddiaçıların elmi rəhbərləri, elmi məsləhətçiləri, onun elmi əsərlərinin həmmüəllifləri, həmçinin dissertasiyanın yerinə yetirildiyi və ya iddiaçıların işlədikləri kafedra, laboratoriya, şöbənin əməkdaşları, müəssisənin rəhbərləri, aparıcı təşkilat təyin olunmuş müəssisənin əməkdaşları, bu Əsasnamədə müəyyən olunmuş hallar istisna olmaqla, opponent ola bilməzlər.

Rəyasət heyətinin üzvləri, Komissiya aparatının əməkdaşları, ekspert şuralarının rəhbərləri və üzvləri yalnız Komissiyanın razılığı ilə opponent təyin oluna bilərlər.

Opponentlər müxtəlif təşkilatların əməkdaşları olmalıdırlar.

Opponentlərin əməyinin ödənilməsi qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir.

24. Opponent dissertasiyanı və onun mövzusu üzrə dərc olunmuş elmi işləri araşdıraraq dissertasiya şurasına yazılı rəy təqdim edir. Həmin rəydə seçilmiş mövzunun aktuallığı, nəticələrin yeniliyi və dissertasiyanın bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş tələblərə cavab verməsi öz əksini tapmalıdır.

Opponentlərin yazılı rəyləri müdafiə gününə azı on gün qalmış dissertasiya şurasına, rəylərin surəti isə həmin müddətdə iddiaçıya təqdim edilməlidir.

Dissertasiya şurası bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş tələbləri yerinə yetirmədikdə opponenti dəyişə və ya bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş tələblərə cavab vermədikdə onun yazdığı rəyi yenidən işləmək üçün opponentə qaytara bilər.

25. Dissertasiya şuraları müvafiq elm sahələrinin inkişafında görkəmli yer tutan təşkilatları dissertasiyalar üzrə aparıcı təşkilatlar kimi təyin edirlər. Aparıcı təşkilatların siyahısı Komissiya tərəfindən müəyyən edilir.

Aparıcı təşkilatın rəyində dissertasiya müəllifinin əldə etdiyi nəticələrin elm və istehsalat üçün əhəmiyyəti əks olunur. Tətbiqi xarakterli dissertasiya haqqında rəydə isə həmçinin onun nəticələrindən istifadə edilməsinə dair tövsiyələr olmalıdır.

Aparıcı təşkilatın rəyi onun rəhbəri və ya rəhbərin müavini tərəfindən təsdiq edilir.

Aparıcı təşkilatın yazılı rəyi və həmin rəyin qəbul olunduğu iclasın protokolu müdafiə gününə azı on gün qalmış dissertasiya şurasına, rəyin surəti isə həmin müddətdə iddiaçıya təqdim edilməlidir.

Dissertasiya şurası aparıcı təşkilatı bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş tələbləri yerinə yetirmədikdə dəyişə və ya onun hazırladığı rəyi bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş tələblərə cavab vermədikdə yenidən işləmək üçün aparıcı təşkilata qaytara bilər.

26. İddiaçı tərəfindən dissertasiyaların əsas elmi nəticələrini əks etdirən bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş sayda işləri dərc edildikdən sonra elmlər doktoru dissertasiyasının müdafiəsi üçün üç aydan, fəlsəfə doktoru dissertasiyasının müdafiəsi üçün isə bir aydan tez olmayaraq keçirilir.

27. Dissertasiya şurasının iclası onun üzvlərinin üçdə iki hissəsi iştirak etdikdə səlahiyyətli sayılır.

Dissertasiya şurasının iclasında ixtisas üzrə iştirak edən mütəxəssislərin sayı elmlər doktoru dissertasiyasının müdafiəsi zamanı üç elmlər doktorundan, fəlsəfə doktoru dissertasiyasının müdafiəsi zamanı isə iki elmlər doktoru və bir fəlsəfə doktorundan az olmamalıdır.

Dissertasiya şurasının iclasında ixtisas üzrə iştirak edən şura üzvlərinin ən azı üçdə iki hissəsi elmlər doktoru və ya fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsinin verilməsinə səs verdikdə, şuranın qərarı qəbul olunmuş hesab edilir.

28. Dissertasiyanın müdafiəsi elmi müzakirə xarakteri daşımali, yüksək tələbkarlıq, prinsipiallıq və elmi etikaya riayət edilməsi şəraitində keçirilməlidir. Dissertasiyada olan bütün nəticələrin, elmi və praktiki xarakterli təkliflərin dürüslüyü və əsaslandırılması hərtərəfli müzakirə edilməlidir.

Opponentlər dissertasiyanın müdafiəsində iştirak etməyə borcludurlar. Müsbət rəy vermiş yalnız bir opponentin üzürlü səbəbə görə müdafiədə iştirak etməməsinə icazə verilir. Bu halda dissertasiya şurasının iclasında həmin opponentin rəyi oxunur.

Dissertasiyaya dair bu Əsasnamənin 24-cü və 25-ci bəndlərinə uyğun olaraq verilmiş rəylər mənfi xarakter daşdığıda da, dissertasiyanın müdafiəsi keçirilə bilər.

29. Dissertasiyanın müdafiəsi, bir qayda olaraq, Azərbaycan dilində keçirilir. Dissertasiya şurası üzvlərinin və opponentlərin yarından çoxunun razılığına əsasən dissertasiyanın müdafiəsi başqa dildə də keçirilə bilər.

Dissertasiya şurasının fəaliyyəti ilə əlaqədar kargüzarlıq işləri Azərbaycan dilində aparılır.

30. Dissertasiyanın müdafiəsi qurtardıqdan sonra dissertasiya şurası gizli səsvermə keçirir.

Gizli səsvermənin keçirilməsi üçün açıq səsvermə əsasında sadə səs çoxluğu ilə iclasda iştirak edən dissertasiya şurası üzvlərindən üç nəfərdən az olmamaqla hesablama komissiyası yaradılır.

Hesablama komissiyasının protokolu iclasda iştirak edən dissertasiya şurası üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə açıq səsvermə yolu ilə təsdiq edilir.

Dissertasiyanın müdafiəsi zamanı dissertasiya şurasının iclaslarının keçirilməsi proseduru, o cümlədən gizli səsvermənin və hesablama komissiyasının işinin təşkili qaydaları "Dissertasiya şuraları haqqında" Əsasnamə ilə müəyyən edilir.

31. Elmi dərəcənin verilməsinə dair gizli səsvermənin nəticələri müsbət olduqda, dissertasiya şurası dissertasiya haqqında açıq səsvermə əsasında sadə səs çoxluğu ilə yekun rəy qəbul edir.

Dissertasiya şurasının yekun rəyində dissertasiyanın müəllif tərəfindən alınmış mühüm elmi nəticələri göstərilir, onların dürüslüyü, yeniliyi, nəzəriyyə və praktika üçün əhəmiyyəti qiymətləndirilir, dissertasiyanın nəticələrinin istifadəsi haqqında tövsiyələr verilir və onun bu Əsasnamənin 7-ci və ya 8-ci bəndlərinin hansı tələblərinə uyğun olaraq qiymətləndirildiyi əks etdirilir.

32. Dissertasiya şurası dissertasiyanın müdafiəsi haqqında müsbət qərar qəbul edildikdən sonra otuz gün müddətində iddiaçının attestasiya

işini və dissertasiyanın bir nüsxəsini və onun elektron surətini Komissiyaya göndərir.

İddiaçının attestasiya işinin ikinci nüsxəsi on il müddətində dissertasiya şurasının fəaliyyət göstərdiyi müəssisədə saxlanılır.

İddiaçının attestasiya işləri Komissiyanın müəyyən etdiyi qaydada tərtib edilir və saxlanılır. Həmin qaydaya uyğun tərtib olunmayan attestasiya işləri Komissiyada baxılmağa qəbul edilmir.

33. Dissertasiya şurasının dissertasiyanın müdafiəsinin nəticələri haqqında qərarı mənfi olduqda, sənədlərin iddiaçıya qaytarılması qaydaları və Komissiyaya göndərilən sənədlərin siyahısı “Dissertasiya şuraları haqqında” Əsasnamə ilə müəyyən edilir.

34. Dissertasiya müdafiəsinin nəticələrinə görə dissertasiya şurasının və ya Komissiyanın mənfi qərarı qəbul edilmiş dissertasiya işi yenidən işlənmək şərti ilə həmin qərar qəbul edildiyi gündən bir ildən tez olmamaq şərti ilə təkrar müdafiəyə təqdim edilə bilər. Təkrar müdafiə zamanı opponentlər və aparıcı təşkilat dəyişdirilməlidir.

35. Elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrin (birliklərin, təşkilatların) rəhbərləri və onların müavinləri, ali təhsil müəssisələrinin rektor və prorektorları rəhbərlik etdikləri qurumların nəzdində fəaliyyət göstərən dissertasiya şuralarında müdafiə edə bilməzlər.

36. Qanunvericilik, icra və məhkəmə hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri dissertasiya və ekspert şuralarının sədri və sədr müavini ola bilməzlər.

V. ALİ ATTESTASIYA KOMİSSİYASINDA DİSSERTASIYALARA BAXILMASI

37. Dissertasiya şuralarının işinə və dissertasiyaların bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş tələblərə uyğunluğu üzərində nəzarətin və attestasiyaların həyata keçirilməsi ilə bağlı Komissiyanın rəyasət heyətinə və kollegiyasına tövsiyələr vermək üçün Komissiyanın nəzdində ekspert şuraları yaradılır.

Komissiyanın rəyasət heyətinin, kollegiyasının və ya rəhbərinin qərarına əsasən ekspert şurasının iclaslarına iddiaçılar, dissertasiya şuralarının sədrləri, opponentlər, elmi rəhbərlər və elmi məsləhətçilər, həmçinin aparıcı təşkilatın nümayəndələri dəvət edilə bilərlər.

Dəvət olunmuş iddiaçı üzürsüz səbəbə görə dörd ay müddətində ekspert şurasının iclasına gəlmədikdə, Komissiya dissertasiya işinin

ekspertizasını dayandırır və onu müdafiənin keçirildiyi dissertasiya şurasına geri göndərir.

İddiaçının attestasiya işinin bütün materialları ilə tanış olmaq hüququ vardır. Komissiyanın ekspert şurasının qərarının surəti iddiaçının xahişi ilə bir ay müddətində ona verilir.

Ekspert şurasının fəaliyyəti “Ekspert şuraları haqqında” Əsasnamə ilə müəyyən edilir.

38. Komissiyada elmlər doktoru elmi dərəcəsinin verilməsi üçün təqdim olunan dissertasiya və attestasiya işlərinə baxılma müddəti altı aydan, fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsinin verilməsi üçün təqdim olunan dissertasiya və attestasiya işlərinə baxılma müddəti isə dörd aydan çox olmamalıdır.

Dissertasiyanın ekspertizasının keçirilməsi üçün daha uzun müddət tələb olunduğu hallarda müddətin uzadılması məsələsi Komissiyanın rəyasət heyəti və ya kollegiyası tərəfindən əsaslandırılaraq həll edilir. Bu bəndin birinci abzasında müəyyən edilmiş müddətə Komissiyanın kollegiyasının qərarı ilə elmlər doktoru dissertasiyaları üçün iki ay, fəlsəfə doktoru dissertasiyaları üçün isə bir ay əlavə edilə bilər.

Elmi dərəcələrin iddiaçıların attestasiya işlərinə baxılma müddətinə müvafiq ilin iyul və avqust ayları daxil deyildir.

39. Dissertasiya şurasının, yaxud Komissiyanın dissertasiyada və attestasiya işində aşkar etdiyi nöqsanların, onlara baxılma prosesində düzəldilməsinə yol verilmir.

İddiaçı istənilən mərhələdə: dissertasiya şurasında gizli səsvermənin başlanmasına qədər, Komissiyada isə elmi dərəcənin verilməsi haqqındakı qərarın qəbul olunmasına qədər dissertasiyaya baxılmasını dayandırmaq hüququna malikdir.

İddiaçının yazılı ərizəsinə əsasən dissertasiyaya baxılmasının dayandırılması haqqında dissertasiya şurasının və ya Komissiyanın çıxardığı qərar qətidir.

Dissertasiyanın baxılmasının dayandırılmasından sonra o, yeni iş kimi azı bir ildən sonra müdafiəyə təqdim oluna bilər.

40. Elmi dərəcə və elmi adlar almaq üçün Komissiyaya təqdim olunmuş sənədlər Azərbaycan dilində olmalıdır. Stenoqram müdafiənin keçirildiyi dili olduğu kimi əks etdirməlidir.

Dissertasiya xarici dildə yazılmışsa və onun əsas müddəaları yalnız xarici dildə dərc olunmuşsa, Komissiyanın müraciəti əsasında dissertasiya şurası dissertasiyanın əsas müddəalarının Azərbaycan dilinə tərcüməsini təqdim etməlidir.

VI. ALİ ATTESTASIYA KOMİSSİYASI TƏRƏFİNDƏN ELMİ ADLARIN VERİLMƏSİ

41. Kafedra üzrə professor elmi adı aşağıdakılara verilir:

müsabiqə və ya təyinat üzrə kafedra müdiri və ya professor vəzifəsini tutan və ya rektor, prorektor (elmi və tədris işləri üzrə) təyin olunmuş və bu vəzifələrdə bir il müvəffəqiyyətlə işləyən, beş il ali pedaqoji iş stajı olan, yüksək metodiki və elmi səviyyədə mühazirələr oxumuş, müdafiədən sonra dərc olunmuş tədris-metodiki və elmi işləri olan dosent elmi adı almış elmlər doktorlarına.

Kafedra üzrə professor elmi adı müstəsna hallarda aşağıdakı şəxslərə verilə bilər:

müsabiqə və ya təyinat yolu ilə ali təhsil müəssisəsində kafedra müdiri, professor, dekan, rektor, prorektor (tədris və ya elmi işlər üzrə) vəzifələrindən birini tutan, həmin vəzifədə iki il müvəffəqiyyətlə işləyən, ali təhsil müəssisəsində pedaqoji iş stajı otuz beş ildən az olmayan, ali təhsil və ya əlavə təhsil müəssisələri üçün nəzərdə tutulmuş bir dərsləyin və ya həmmüəllifliklə yazılmış üç dərsləyin (dərs vəsaitinin) və son on il ərzində dərc olunmuş elmi və elmi-metodiki işlərin müəllifi olan, elmi rəhbər kimi beş fəlsəfə doktoru hazırlamış, dosent elmi adı olan fəlsəfə doktorlarına;

müsabiqə və ya təyinat üzrə ali təhsil müəssisəsində kafedra müdiri və ya professor vəzifəsini tutan, bu vəzifədə bir il müvəffəqiyyətlə işləyən, ali təhsil müəssisəsində incəsənət ixtisası üzrə fənləri on ildən az olmayan müddətdə tədris edən, dərc edilmiş tədris-metodiki və elmi işləri olan, dosent elmi adı almış fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi olan xalq artistlərinə, xalq rəssamlarına, əməkdar incəsənət xadimlərinə, əməkdar memarlara, əməkdar müəllimlərə və əməkdar mədəniyyət işçilərinə;

müsabiqə və ya təyinat üzrə ali təhsil müəssisəsində kafedra müdiri və ya professor vəzifəsini tutan, bu vəzifədə üç il müvəffəqiyyətlə işləyən, ali təhsil müəssisəsində incəsənət ixtisası üzrə fənləri on ildən az olmayan müddətdə tədris edən, otuz beş il elmi-pedaqoji iş stajı, dərc edilmiş tədris-metodiki və elmi işləri olan, dosent elmi adı almış, respublika və beynəlxalq müsabiqələrin laureatları olan və ya onları hazırlayan incəsənət işçilərinə;

kafedra rəisi təyin edilmiş və ya professor vəzifəsinə seçilmiş və ya təyin edilmiş, bu vəzifədə bir il müvəffəqiyyətlə işləyən, respublika silahlı qüvvələrində və zabit kadrlarının hazırlanmasında xüsusi xidmətləri olan, ali təhsil müəssisəsində hərbi ixtisas fənlərini on ildən az olmayan müddətdə tədris edən, dərc edilmiş tədris-metodiki və elmi işləri olan və dosent elmi adı almış fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi olan hərbi işçilərə;

kafedra rəisi təyin edilmiş və ya professor vəzifəsinə seçilmiş və ya təyin edilmiş, bu vəzifədə üç il müvəffəqiyyətlə işləyən, respublika silahlı qüvvələrində və zabit kadrlarının hazırlanmasında xüsusi xidmətləri olan, ali təhsil müəssisəsində hərbi ixtisas fənlərini on ildən az olmayan müddətdə tədris edən, otuz beş il elmi-pedaqoji iş stajı, dərc edilmiş tədris-metodiki və elmi işləri olan və dosent elmi adı almış hərbi işçilərə;

müsabiqə və ya təyinat üzrə ali təhsil müəssisəsində kafedra müdiri və ya professor vəzifəsini tutan, bu vəzifədə bir il müvəffəqiyyətlə işləyən, ali təhsil müəssisəsində bədən tərbiyəsi və idman ixtisası fənlərini on ildən az olmayan müddətdə tədris edən, fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi və dosent elmi adı olan, respublika və ya beynəlxalq yarışların çempionları olmuş və ya hazırlamış, dərc edilmiş tədris-metodiki və elmi işləri olan bədən tərbiyəsi və idman işçilərinə;

müsabiqə və ya təyinat üzrə ali təhsil müəssisəsində kafedra müdiri və ya professor vəzifəsini tutan, bu vəzifədə üç il müvəffəqiyyətlə işləyən, ali təhsil müəssisəsində bədən tərbiyəsi və idman ixtisası fənlərini on ildən az olmayan müddətdə tədris edən, otuz beş il elmi-pedaqoji iş stajı, dərc edilmiş tədris-metodiki və elmi işləri olan, respublika və beynəlxalq yarışların çempionları olmuş və ya hazırlamış və dosent elmi adı almış əməkdar məşqçilərə, əməkdar idman ustalarına, əməkdar bədən tərbiyəsi və idman işçilərinə.

42. İxtisas üzrə professor elmi adı aşağıdakılara verilir:

ali təhsil müəssisələrində elmi-tədqiqat bölməsinin (şöbənin, laboratoriyanın) müdiri, baş elmi işçi, aparıcı elmi işçi, böyük elmi işçi vəzifələrinə seçilmiş, bir il bu vəzifələrdə müvəffəqiyyətlə işləyən, azı beş il elmi iş stajı, müdafiədən sonra dərc edilmiş elmi əsərləri olan, elmi rəhbər və ya elmi məsləhətçi kimi elmi dərəcə almış təkbaşına dörd mütəxəssis hazırlamış elmlər doktorlarına;

elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrdə (birliklərdə, təşkilatlarda) müsabiqə yolu ilə elmi-tədqiqat bölməsinin (şöbənin, laboratoriyanın) müdiri, baş elmi işçi, aparıcı elmi işçi, böyük elmi işçi vəzifələrini tutan, bir il bu vəzifələrdə müvəffəqiyyətlə işləyən, azı beş il elmi iş stajı, müdafiədən sonra dərc edilmiş elmi əsərləri olan, elmi rəhbər və ya elmi məsləhətçi kimi elmi dərəcə almış beş mütəxəssis hazırlamış elmlər doktorlarına.

43. Kafedra üzrə dosent elmi adı aşağıdakılara verilir:

kafedra müdiri və ya dosent vəzifəsinə seçilən və ya təyin edilən, yaxud rektor, prorektor (elmi və tədris işləri üzrə), dekan vəzifəsini tutan və həmin vəzifədə bir il müvəffəqiyyətlə işləyən, üç il ali pedaqoji iş stajı, müdafiədən sonra dərc edilmiş tədris-metodiki və elmi işləri olan fəlsəfə doktorlarına və ya elmlər doktorlarına.

Kafedra üzrə dosent elmi adı müstəsna hallarda aşağıdakı şəxslərə verilə bilər:

müsabiqə və ya təyinat üzrə ali təhsil müəssisəsində kafedra müdiri və ya dosent vəzifəsini tutan, bu vəzifədə bir il müvəffəqiyyətlə işləyən, incəsənət ixtisası üzrə fənləri beş ildən az olmayan müddətdə tədris edən, dərc edilmiş elmi əsərləri və tədris-metodiki vəsaitləri olan xalq artistlərinə, xalq rəssamlarına, əməkdar incəsənət xadimlərinə, əməkdar artistlərə, əməkdar rəssamlara, əməkdar memarlara, əməkdar mədəniyyət işçilərinə və ya incəsənət ixtisası üzrə fənləri on ildən az olmayan müddətdə tədris edən, respublika və beynəlxalq sərgi, müsabiqə və festivalların laureatları və qalibləri olmuş, yaxud hazırlamış şəxslərə;

kafedra rəisi təyin edilmiş və ya dosent vəzifəsinə seçilmiş və ya təyin edilmiş, bu vəzifədə bir il müvəffəqiyyətlə işləyən, respublika silahlı qüvvələrində və zabit kadrlarının hazırlanmasında xüsusi xidmətləri olan, ali təhsil müəssisəsində hərbi ixtisas fənlərini beş ildən az olmayan müddətdə tədris edən, dərc edilmiş elmi əsərləri və tədris-metodiki vəsaitləri olan hərbi işçilərə;

müsabiqə və ya təyinat üzrə ali təhsil müəssisəsində kafedra müdiri və ya dosent vəzifəsini tutan, bu vəzifədə bir il müvəffəqiyyətlə işləyən, ali təhsil müəssisəsində bədən tərbiyəsi və idman ixtisası fənlərini beş ildən az olmayan müddətdə tədris edən, respublika və ya beynəlxalq yarışların çempionları olmuş və ya hazırlamış, dərc edilmiş elmi əsərləri və tədris-metodiki vəsaitləri olan bədən tərbiyəsi və idman işçilərinə.

44. İxtisas üzrə dosent elmi adı aşağıdakılara verilir:

elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrdə (birliklərdə, təşkilatlarda) elmi-tədqiqat bölməsinin (şöbə, laboratoriya) müdiri, baş elmi işçi, aparıcı elmi işçi, böyük elmi işçi vəzifələrinə seçilmiş və ya direktor, direktor müavini, elmi katib vəzifələrinə təyin olunmuş, bir il bu vəzifələrdə müvəffəqiyyətlə işləyən, azı üç il elmi iş stajı və müdafiədən sonra dərc edilmiş elmi əsərləri olan elmlər doktorlarına və fəlsəfə doktorlarına;

ali təhsil müəssisələrində elmi-tədqiqat bölməsinin (şöbə, laboratoriya) müdiri, baş elmi işçi, aparıcı elmi işçi, böyük elmi işçi vəzifələrinə seçilmiş və ya elmi katib vəzifəsinə təyin olunmuş, bir il bu vəzifələrdə müvəffəqiyyətlə işləyən, azı üç il elmi iş stajı və müdafiədən sonra dərc edilmiş elmi əsərləri olan elmlər doktorlarına və fəlsəfə doktorlarına.

Əvvəllər verilmiş baş elmi işçi elmi adı ixtisas üzrə dosent elmi adına bərabər tutulur.

45. Kafedra üzrə dosent və professor elmi adlarının verilməsi barədə ali təhsil müəssisələrinin elmi şuraları Komissiya qarşısında vəsatət qaldırır. İddiaçılara dosent adı verilməsi üçün vəsatət fəlsəfə doktoru elmi

dərəcəsi aldıqdan, xaricdə elmi dərəcə almış şəxslərin diplomları müvafiq qaydada tanındığı və ya bərabər tutulduğu tarixdən iki il sonra, professor elmi adı verilməsi üçün isə elmlər doktoru elmi dərəcəsi aldıqdan, xaricdə elmlər doktoru elmi dərəcəsi almış şəxslərin diplomları müvafiq qaydada tanındığı və ya bərabər tutulduğu tarixdən dörd il sonra, bu Əsasnamənin müvafiq olaraq 41-ci və 43-cü bəndlərinin tələbləri ödənilməyi halda, qaldırıla bilər. Mədəniyyət, incəsənət, hərbi iş, bədən tərbiyəsi və idman profilli ali təhsil müəssisələrinin ümumelmi kafedralarında çalışan iddiaçılar bu Əsasnamənin 41-ci və 43-cü bəndlərinə əsasən ümumi qaydada attestasiya oluna bilərlər. Bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş müstəsna hallar onlara şamil edilmir. İxtisas üzrə dosent elmi adı verilməsi üçün elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrin (birliklərin, təşkilatların), ali təhsil müəssisələrinin elmi (elmi-texniki) şuraları şəxs elmi dərəcə aldıqdan iki il sonra, bu Əsasnamənin 44-cü bəndinin tələbləri ödənilməyi halda, vəsatət qaldıra bilərlər.

46. Professor və dosent elmi adlarının verilməsinə dair elmi şuranın qərarı gizli səsvermə yolu ilə qəbul edilir. Şuranın üzvlərinin azı üçdə ikisi onun işində iştirak etdikdə o, səlahiyyətli sayılır. Şuranın iclasında iştirak edən şura üzvlərinin azı üçdə ikisi səs verdikdə şuranın qərarı qəbul edilmiş hesab olunur.

47. Elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisənin (birliyin, təşkilatın), ali təhsil müəssisəsinin elmi şuralarının elmi ad verilməsinə dair təqdimatı bir ay müddətində Komissiyaya göndərməlidir.

48. Elmi adların verilməsi haqqında qaldırılmış vəsatətə Komissiyada baxılma müddəti dosent elmi adı üçün üç ay, professor elmi adı üçün isə dörd aydır.

Elmi adların verilməsi haqqında vəsatətlərə baxılma müddətinə müvafiq ilin iyul və avqust ayları daxil deyildir.

VII. NOSTRİFİKASIYA VƏ TƏKRAR ATTESTASIYA

49. Elmi dərəcələrin və elmi adların tanınması və (və ya) bərabər tutulması haqqında Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələri (sazişləri) olan xarici dövlətlərdə alınmış elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi haqqında sənədlərin nostrifikasiyası (bərabər tutulması) iddiaçının işlədiyi təşkilatın vəsatəti və ya onun ərizəsi əsasında Komissiyaya tərəfindən həyata keçirilir və Azərbaycan Respublikasının müvafiq diplomları və attestatları verilir. Vəsatət və ya ərizə təmin olunmadıqda Komissiyanın bu qərarından qanunvericilikdə

nəzərdə tutulmuş qaydada şikayət verilə bilər. Təqdim edilməli olan sənədlərin siyahısı, onlara baxılması qaydası qanunvericiliyə uyğun olaraq Komissiya tərəfindən müəyyən edilir.

50. Elmi dərəcələrin və elmi adların tanınması və (və ya) bərabər tutulması haqqında Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələri (sazişləri) olmayan xarici dövlətlərdə alınmış elmi dərəcələr və elmi adlar haqqında sənədlərin tanınması və bərabər tutulması - xarici dövlətlərdə elmi dərəcə və (və ya) elmi ad almış şəxslərin təkrar attestasiyası iddiaçının işlədiyi təşkilatın vəsatəti və ya onun ərizəsi əsasında qanunvericiliyə uyğun olaraq Komissiya tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir.

VIII. DİPLOMLARIN VƏ ATTESTATLARIN TƏRTİB EDİLMƏSİ VƏ VERİLMƏSİ

51. Dissertasiya şuralarının və elmi şuraların müvafiq olaraq elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi haqqında vəsatətləri əsasında Komissiyanın qəbul etdiyi qərarlar, o cümlədən nostrifikasiya və təkrar attestasiyaya dair qərarlar qəbul edildiyi gündən qüvvəyə minir.

52. Elmlər doktoru və ya fəlsəfə doktoru diplomlarını, habelə professor və dosent attestatlarını itirmiş şəxslərə yeni nömrə ilə həmin sənədlərin dublikatları verilir. Göstərilən sənədlərin sahiblərinin adı, atasının adı və soyadı dəyişdikdə onların müraciəti əsasında müvafiq sənədlər dəyişdirilə bilər.

53. Diplomların və attestatların, habelə onların dublikatlarının tərtibi və verilməsi Komissiya tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir.

IX. ELMİ DƏRƏCƏLƏRDƏN VƏ ELMİ ADLARDAN MƏHRUMETMƏ VƏ ONLARIN BƏRPA EDİLMƏSİ

54. Elmi dərəcə və elmi ad verilmiş şəxslər elmi dərəcədən və (və ya) elmi addan aşağıdakı hallarda məhrum edilə bilərlər:

attestasiya işindəki sənədlərin saxtalaşdırılması aşkar olunduqda (elmi dərəcə və elmi ad iddiaçısı, habelə attestasiya işini tərtib edən şəxs tərəfindən təhsil, fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün keçirilən imtahanlar, dərc olunan əsərlər haqqında və elmi və elmi-pedaqoji işlərin attestasiyası məsələlərinin həll olunmasında ciddi əhəmiyyətə malik həqiqətə uyğun olmayan başqa məlumatlar verildikdə);

dissertasiya işində digər şəxsin (şəxslərin) müəlliflik hüququnun pozulması barədə məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı olduqda;

elmi dərəcə və elmi ad verilmiş şəxslərin pedaqoji fəaliyyəti ilə bir araya sığmayan əməlləri qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə aktı ilə təsdiqləndikdə;

elmi dərəcənin və ya elmi adın şəxsə bu Əsasnamənin tələbləri pozulmaqla verildiyi digər hallar müəyyən edildikdə.

Elmi dərəcə və elmi ad verilmiş şəxslərin elmi dərəcədən və ya elmi addan məhrum edilməsi müvafiq elmi dərəcənin və ya elmi adın verilməsi təşəbbüsü ilə çıxış etmiş dissertasiya şuralarının və elmi şuraların vəsatəti, həmin şuralar ləğv edildiyi halda Komissiyanın öz təşəbbüsü əsasında həyata keçirilir. Elmi dərəcədən və ya elmi addan məhrum edilmiş şəxs həmin dissertasiya şuralarına və elmi şuralara, onlar ləğv edildiyi halda Komissiyaya elmi dərəcəsinin və ya elmi adının bərpa edilməsi barədə müraciət edə bilər.

55. Elmi dərəcələrdən və elmi adlardan məhrum etmək (bərpa etmək) haqqında məsələ, bir qayda olaraq, həmin şəxsin iştirakı ilə şurada müzakirə olunmalıdır. Göstərilən şəxs üzürsüz səbəblərə görə müvafiq şuranın iclasında iştirak etmədikdə, şuranın iclası onun iştirakı olmadan keçirilə bilər.

Müvafiq şuranın iclası onun üzvlərinin üçdə ikisi iclasda iştirak etdikdə, səlahiyyətli sayılır. Elmi dərəcələrdən və elmi adlardan məhrum etmək (bərpa etmək) haqqında qərar şuranın iclasında iştirak edən şura üzvlərinin gizli səsvermə yolu ilə üçdə ikisi qərarın lehinə səs verdikdə qəbul edilir.

Dissertasiya şuraları və elmi şuralar qəbul etdikləri qərara uyğun olaraq Komissiyaya qarşısında vəsatət qaldırırlar.

56. Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsinin əsaslığı haqqında məsələyə bu barədə müvafiq qərar qəbul olunduğu tarixdən on il keçdikdən sonra baxılmır.

X. ŞİKAYƏTLƏRƏ BAXILMA

57. Dissertasiya şuralarının və elmi şuraların elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsinə, onlardan məhrum edilməsinə (bərpa edilməsinə) dair qərarları barəsində təşkilatlar, iddiaçılar və başqa şəxslər müvafiq dissertasiya şurasına, elmi şuraya və ya Komissiyaya iki ay müddətində şikayət edə bilərlər.

Dissertasiya şuralarının və elmi şuraların şikayətlərə baxılması üzrə qərarı və digər materiallar şuranın iclasından sonra on gün müddətində Komissiyaya göndərilməlidir.

58. Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsinə, onlardan məhrum edilməsinə (bərpa edilməsinə), habelə nostrifikasiya və təkrar attestasiyaya dair məsələlər barədə Komissiyanın rəyasət heyətinin və kollegiyasının qərarlarından dissertasiya şuraları, elmi şuralar, iddiaçılar və başqa şəxslər Komissiyanın rəyasət heyətinə həmin qərarların çıxarıldığı tarixdən etibarən iki ay müddətində şikayət edə bilərlər.

Komissiyanın rəyasət heyətinin dissertasiyanın elmi dəyəri barədə şikayətə dair qəbul etdiyi qərar qətidir.

59. Elmi adların verilməsi haqqında elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisənin (birliyin, təşkilatın) və ali təhsil müəssisəsinin elmi şuralarının yeni vəsatəti Komissiya tərəfindən həmin elmi adların verilməsindən imtina və ya məhrum edilmə haqqında qərar qəbul edildiyi tarixdən azı bir il sonra qaldırıla bilər. İddiaçının dərc olunmuş yeni elmi, elmi-tədris, elmi-metodiki və digər işlərinin olması təkrar vəsatətin təqdim olunması üçün məcburi şərtidir.

60. Şikayətlərə baxılma qaydası qanunvericiliyə və bu Əsasnaməyə uyğun olaraq Komissiya tərəfindən müəyyən edilir.

Komissiyanın qərarlarından qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada məhkəməyə şikayət verilə bilər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası rəyasət heyətinin 2003-cü il 02 may tarixli (protokol № 05-R) qərarı ilə təsdiq edilmiş, 2009-cu il 06 fevral tarixli (protokol №02-R), 2011-ci il 04 mart tarixli (protokol №05-R) və 2012-ci il 04 may tarixli (protokol №07-R) qərarları ilə əlavə və dəyişikliklər edilmişdir.

DİSSERTASIYA ŞURALARI HAQQINDA ƏSASNAMƏ

1. Dissertasiya şurasının yaradılması və işinin təşkili

1.1. Dissertasiya şuraları elmi və elmi-pedaqoji kadrların attestasiyası sisteminin əsasını təşkil edir.

Dissertasiya şuraları elmin, texnikanın, təhsilin, mədəniyyətin və incəsənətin müxtəlif sahələrində öz elmi nailiyyətləri ilə tanınmış və görkəmli alimləri olan mülkiyyət formasından asılı olmayaraq elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrdə (birliklərdə, təşkilatlarda) və ali təhsil müəssisələrində onların vəsatətləri əsasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası (bundan sonra – Komissiya) tərəfindən iki ilə qədər müddətə yaradılır.

Dissertasiya şuraları Komissiyanın rəhbərliyi və nəzarəti altında fəaliyyət göstərir. Komissiya elmi işçilərin ixtisas Nomenklaturasında baş verən dəyişikliklərlə əlaqədar olaraq hər bir elmi ixtisas üzrə müvafiq dissertasiya şuralarının təşkilinə yenidən baxır.

Kifayət qədər əsas olduqda, ayrı-ayrı iddiaçıların dissertasiyalarının müdafiəsi üçün qısa müddətli birdəfəlik dissertasiya şuraları yaradıla və ya müvafiq dissertasiya şuralarında birdəfəlik müdafiələr (uyğun gələn ixtisaslar üzrə mütəxəssislər, o cümlədən əcnəbi mütəxəssislər daxil edilməklə) təşkil oluna bilər.

Dissertasiya şurası yaradılması haqqında vəsatətdə həmin təşkilatda dissertasiya şurasının yaradılmasının zəruriliyi və məqsədəuyğunluğu əsaslandırılmalı, dissertasiya şurasının fəaliyyəti üçün lazımı şəraitin yaradılmasına, dissertasiyaların baxılması və müdafiəsi üçün tələb olunan vəsaitin ayrılmasına təminat verilməlidir. Vəsatətdə, həmçinin, həmin təşkilatda doktoranturanın olması haqqında məlumat da verilir. Vəsatətə dissertasiya şurasının üzvləri haqqında məlumat (Əlavə 1.1) və əmr layihəsi (Əlavə 1.2) əlavə olunur.

Elmlər doktoru dissertasiyalarının müdafiəsini keçirən dissertasiya şuraları uyğun ixtisaslar üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyaları da müdafiəyə qəbul edirlər.

Dissertasiya şuraları dissertasiyaların ekspertizasının keyfiyyəti və obyektivliyi, qəbul olunan qərarların əsaslı olması üçün məsuliyyət daşıyır və dissertasiyaların “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamə ilə nəzərdə tutulmuş meyarlara uyğunluğunu yüksək tələblər qoyulmaqla müəyyən etməlidirlər.

Dissertasiya şuralarının üzvləri öz vəzifələrini ictimai əsaslarla yerinə yetirirlər.

1.2. Elmlər doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim olunmuş dissertasiyanın müdafiəsini keçirən dissertasiya şurasının tərkibinə elmlər doktorları daxil olmalıdır (müstəsna hallarda, mədəniyyət və incəsənət sahəsində professor elmi adı olan mütəxəssislər tərkibə daxil edilə bilərlər).

Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim olunmuş dissertasiyanın müdafiəsini keçirən dissertasiya şurasının tərkibinə elmlər doktorları və fəlsəfə doktorları daxil edilir (müstəsna hallarda, mədəniyyət və incəsənət sahəsində professor və ya dosent elmi adı olan mütəxəssislər daxil edilə bilərlər). Həmin şurada elmlər doktorlarının sayı şura üzvlərinin sayının yarısından çox olmalıdır.

Dissertasiya şurasının sədri elmin müvafiq sahələri üzrə böyük nüfuz qazanmış, öz elmi məktəbi olan, bir qayda olaraq dissertasiya şurasının fəaliyyət göstərdiyi təşkilatda işləyən (əsas iş yeri) mütəxəssis təyin edilir.

Dissertasiya şurasının elmi katibi – ixtisası dissertasiya şurasına verilmiş ixtisaslardan birinə uyğun olan, dissertasiya şurasının fəaliyyət göstərdiyi təşkilatda işləyən (əsas iş yeri) mütəxəssis təyin olunur. Elmlər doktoru dissertasiyasının müdafiəsini keçirən dissertasiya şurasının elmi katibi fəlsəfə doktoru da ola bilər.

1.3. Dissertasiya şurasının Komissiya tərəfindən təsdiq olunmuş tərkibi aşağıdakı tələblərə cavab verməlidir:

dissertasiya şurasında əsas iş yeri şuranın yaradıldığı təşkilat olan üzvlərin sayı 60%-dən az olmamalıdır;

elmlər doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim olunmuş dissertasiyanın müdafiəsini keçirən şuranın tərkibinə şurada təmsil edilən hər bir ixtisas üzrə ən azı beş elmlər doktoru daxil olmalıdır;

fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim olunmuş dissertasiyanın müdafiəsini keçirən şuranın tərkibinə şurada təmsil edilən hər bir ixtisas üzrə ən azı beş mütəxəssis, o cümlədən ən azı üç elmlər doktoru daxil olmalıdır;

dissertasiya şurasının tərkibində hər mütəxəssis bir elm sahəsi üzrə yalnız bir, AMEA-nın həqiqi və müxbir üzvləri isə iki elmi ixtisası təmsil edə bilərlər;

hər bir mütəxəssis, bir qayda olaraq, yaradılmış dissertasiya şuralarından ancaq birinin üzvü ola bilər;

dissertasiya şurasının tərkibinə daxil edilməsi üçün mütəxəssisin yazılı razılığı olmalıdır;

dissertasiya şuraları bir neçə (dördədən çox olmamaqla) ixtisas üzrə yaradılır;

şura üzvlərinin sayı on bir nəfərdən az və bir qayda olaraq, iyirmi beş nəfərdən çox olmamalıdır;

müstəsna hallarda, yuxarıda göstərilən tələblərə uyğun olaraq dissertasiya şurasının yaradılması mümkün olmadıqda, iki təşkilatın mütəxəssislərindən ibarət birləşdirilmiş dissertasiya şurası yaradıla bilər. Belə şura iki həmsədrdən ibarət olmaqla, bu təşkilatlardan birində yaradılır və həmin təşkilatlarda işləyən (əsas iş yeri) mütəxəssislərin sayı 60%-dən az olmamalıdır;

dissertasiya şuralarının tərkibinə əcnəbi mütəxəssislər də daxil edilə bilərlər.

1.4. Dissertasiya şurasının tərkibində dəyişikliklər şuranın yaradıldığı təşkilatın vəsatəti əsasında Komissiya tərəfindən həyata keçirilir. Vəsatətdə nəzərdə tutulan dəyişikliklər göstərilir və onların labüdlüyü əsaslandırılır. Yeni daxil edilən mütəxəssislər haqqında məlumat (Əlavə 1.1) və əmr layihəsi (Əlavə 1.3) vəsatətə əlavə olunur.

Dissertasiya şurasının sədrinin dəyişdirilməsi də şuranın yaradıldığı təşkilatın vəsatəti əsasında Komissiya tərəfindən həyata keçirilir.

1.5. Dissertasiyanın mövzusu iki ixtisası əhatə etdikdə və dissertasiya şurasının ikinci ixtisas üzrə müdafiə keçirmək hüququ olmadıqda, birdəfəlik müdafiənin təşkili üçün şuranın tərkibinə əhatə olunmamış ixtisas üzrə həlledici səs hüququna malik elmlər doktorları (elmlər doktoru dissertasiyası üçün ən azı üç, fəlsəfə doktoru dissertasiyası üçün ən azı iki nəfər) daxil edilir. Onlar həmin ixtisas və elm sahəsi üzrə başqa şuranın üzvləri olarlarsa, onda şura müstəqil olaraq birdəfəlik müdafiədə iştirak etmək hüququ ilə açıq səsvermə nəticəsində onları öz tərkibinə daxil edir. Digər hallarda isə dissertasiya şurasının sədri şuranın tərkibinə əlavə üzvlərin daxil edilməsi haqqında vəsatəti lazımi məlumatla (Əlavə 1.1) birlikdə Komissiyaya göndərir ("Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında" Əsasnamənin 18-ci bəndi). Birdəfəlik müdafiənin keçirilməsini təmin etmək üçün şuraya daxil edilən əlavə

üzvlərin sayı əsas tərkibdə olan və həmin əlaqəli ixtisaslar üzrə müvafiq elm sahəsini təmsil edən elmlər doktorlarının hesabına azaldıla bilər.

Dissertasiyanın müdafiəsinin ixtisasların qovuşuğunda keçirilməsinin mühüm şərti onun əsas məzmununun həmin dissertasiya şurasında müdafiə hüququ verilən ixtisasa uyğun gəlməsidir.

Şuranın tərkibinə əlavə daxil edilmiş üzvlərin şuranın iclaslarında iştirakı mütləqdir.

1.6. Dissertasiya işinə tam, hərtərəfli, obyektiv baxılmasını və bu iş barəsində əsaslandırılmış qərar çıxarılmasını təmin etmək məqsədilə dissertasiya şurası təşkilat və müəssisələrdən lazımi materialları tələb edə bilər. Ekspert şurasının qərarı olduqda dissertasiya şurasının nümayəndələri həmin şurada müdafiə edilmiş dissertasiya işinə ekspert şurasında baxıldığı iclasda iştirak etməyə, həmin dissertasiya işi və bu iş haqqında dissertasiya şurasının qəbul etdiyi qərarla əlaqədar meydana çıxan suallara yazılı, yaxud şifahi izahat verməyə və əlavə materiallar təqdim etməyə borcludurlar.

Dissertasiya şurası aşkarlıq şəraitində işləyir. Onun iclasları barədə yaradıldığı müəssisə və təşkilatın kollektivinə ətraflı məlumat verilir.

Dissertasiya şurasında iddiaçıya dissertasiyanın müdafiəsi üçün əlverişli şərait yaradılmalı, ona dissertasiyanın müdafiəsinə aid şurada olan məlumatlarla tanış olmaq və müdafiə ilə əlaqədar şura rəhbərliyindən lazımi kömək almaq imkanı verilməlidir.

1.7. Dissertasiya şurasında bir ay ərzində bir elmlər doktoru və ya iki fəlsəfə doktoru dissertasiyanın müdafiəsi (yaxud bir əlavə rəy hazırlanması və bir fəlsəfə doktoru dissertasiyanın müdafiəsi) keçirilə bilər. Müstəsna hallarda, bu normadan istisnalara Komissiyanın rəyasət heyətinin və ya kollegiyasının razılığı ilə yol verilir.

Dissertasiya şurasının bir iclasında bir əlavə rəy hazırlana və ya yalnız bir dissertasiya müdafiəsi keçirilə bilər. Gün ərzində keçirilən iclasların sayı şura tərəfindən müəyyən olunur.

1.8. Dissertasiya şurasına həm təşkilatın özündən, həm də digər təşkilatlardan daxil olan dissertasiyalara ümumi növbə qaydasında, elmlər doktoru dissertasiyalarına birinci növbədə baxılır.

Dissertasiyalar əlavə rəyə yalnız birdəfəlik dissertasiya şuralarına göndərilir. AAK-dan icazə alınmadan Respublikadan kənar müdafiə olunmuş işlər əlavə rəyə müvafiq ixtisas üzrə yaradılacaq birdəfəlik şuralara göndərilir.

1.9. Dissertasiya şurası hər ilin iyul ayının 15-dək ötən yarım il ərzində, yanvar ayının 15-dək isə ötən il ərzində görülmüş işlər haqqında Komissiyaya hesabat (Əlavə 1.4) təqdim etməlidir.

1.10. Dissertasiyaların müdafiəsinə aid sənədlərin və iddiaçıların attestasiya işlərinin tərtib edilməsi, həmçinin, dissertasiyaların baxılması və müdafiəsi ilə bağlı xərclərin (kənar təşkilatlardan olan əməkdaşların opponentiyyə görə saathesabı ödəniş haqları istisna olmaqla) ödənilməsi dissertasiya şurasının fəaliyyət göstərdiyi təşkilatın üzərinə düşür.

Yuxarıda göstərilən xərclərin iddiaçı tərəfindən ödənilməsi yolverilməzdir.

2. Dissertasiya şurasında dissertasiya işinin ilkin müzakirəsi

2.1. Dissertasiyalar “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamənin III fəsinə, “Dissertasiyaların tərtibi qaydaları”na və bu Əsasnamənin 1.5-ci Əlavəsinə uyğun olaraq tərtib edildikdə, müəyyən olunmuş siyahı üzrə (Əlavə 1.6) sənədlər təqdim edildikdə dissertasiya şurasında ilkin müzakirələr üçün qəbul olunur.

Elmlər doktoru dissertasiyaları dissertasiya şuralarında baxılmağa Komissiya tərəfindən ilkin ekspertizadan keçdikdən sonra qəbul edilir (“Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamənin 17-ci bəndi).

Dissertasiya işinin ilkin müzakirəsi əvvəlcə həmin işin yerinə yetirildiyi təşkilatın kafedrasında (laboratoriyasında, bölməsində, şöbəsində və s.) keçirilir.

Dissertasiya işi bir neçə təşkilatda və ya bir təşkilatın bir neçə kafedrasında (laboratoriyasında, bölməsində, şöbəsində və s.) yerinə yetirildiyi hallarda onun ilkin müzakirəsi onların hər birində və ya onların genişləndirilmiş birgə iclaslarında keçirilməlidir.

Dissertasiya işinin ilkin müzakirəsinin gedişinin videoçəkilişi yazılmış kompakt disklər digər sənədlərlə birlikdə Komissiyaya təqdim edilir.

İlkin müzakirədən keçirilərək dissertasiya şurasına təqdim edilmiş dissertasiyalar şura rəhbərliyinin tövsiyyəsi ilə şuranın fəaliyyət göstərdiyi təşkilatda yaradılan elmi seminara göndərilir. Elmi seminar təşkilat rəhbərinin (onu əvəz edən şəxsin) əmri ilə dissertasiya şurasında təmsil olunan və (və ya) əlaqəli ixtisaslar (elm sahələri) üzrə müvafiq mütəxəssislərdən ibarət tərkibdə yaradılır və seminarın sədri vəzifəsinə dissertasiya şurasının üzvü olan elmlər doktoru təyin edilir. Seminarda marağı olan şəxslər, o cümlədən dissertasiya şurasının üzvləri məşvərətçi səsle iştirak edə bilərlər. Elmi seminarın gedişinin videoçəkilişi yazılmış kompakt disklər digər sənədlərlə birlikdə Komissiyaya təqdim edilir.

Aprobasiya zamanı elmlər doktoru dissertasiyaları üzrə üç (elmlər doktoru), fəlsəfə doktoru dissertasiyaları üzrə iki (bir elmlər doktoru və bir fəlsəfə doktoru, müstəsna hallarda, iki fəlsəfə doktoru) rəyçinin olması zəruridir. Rəylər yazılı şəkildə təqdim edilir.

Aprobasiyanın nəticəsi olaraq dissertasiyaya dair ümumi rəy verilməlidir. Rəydə dissertasiyada şərh olunan elmi nəticələrin alınmasında müəllifin konkret şəxsi iştirakı, tədqiqatın nəticələrinin dürüstlük dərəcəsi, onların yeniliyi və elmi-praktik əhəmiyyəti, dissertasiyanın müvafiq ixtisasa uyğun gəlməsi, müəllifin dərc olunmuş işlərində dissertasiya materiallarının əks etdirilməsi dərəcəsi göstərilməlidir. Rəy şuraya protokolla birlikdə təqdim edilir.

Yerinə yetirildiyi təşkilatda aprobasiyadan keçirilmiş dissertasiyalar altı ay ərzində müdafiənin təşkili üçün dissertasiya şurasına və ya Komissiyaya təqdim edilmədikdə yalnız yenidən müzakirədən keçirildikdən sonra qəbul oluna bilər.

Dissertasiya şuraya ilkin müzakirə üçün qəbul edildikdə, ixtisası dissertasiyanın ixtisasına uyğun şura üzvlərindən yaradılmış komissiya dissertasiya ilə tanış olaraq onun şuraya müdafiə keçirmək hüququ verilmiş ixtisasa və elm sahəsinə uyğunluğuna, müəllifin dərc edilmiş əsərlərinin dissertasiyanın məzmununu əhatə edib-etməməsinə dair rəy verir, həmçinin baxılan dissertasiya işi üzrə aparıcı təşkilatın, rəsmi opponentlərin təyin edilməsi, lazım gəldikdə isə şuranın tərkibinə əlavə üzvlərin daxil edilməsi haqqında təkliflər hazırlayır.

Dissertasiya şurası sənədlərin (Əlavə 1.6) təqdim olunduğu gündən etibarən fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru dissertasiyalarının müvafiq olaraq iki və üç ay müddətində müdafiəsinin təşkili haqqında qərar qəbul edir ("Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında" Əsasnamənin 19-cu bəndi).

Dissertasiya işinin müdafiəyə qəbulu haqqında şuranın qərarı açıq səsvermə nəticəsində şura üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir.

2.2. Şura dissertasiya işinin müdafiəsinə icazə verir və rəsmi opponentləri, aparıcı təşkilatı, müdafiənin vaxtını təyin edir, avtoreferatın göndərməli olduğu əlavə ünvanları müəyyən edir, avtoreferatın əlyazması hüququnda (Əlavə 1.7) çapına icazə verir, lazım gəldikdə isə müvafiq qaydada şuranın tərkibinə əlavə üzvlərin daxil edilməsi haqqında qərar qəbul edir.

Dissertasiya şurasının iclaslarının səlahiyyətli olması "Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında" Əsasnamənin 27-ci bəndinin tələblərinə uyğun müəyyən edilir.

Dissertasiyaya dair “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamənin 24-cü və 25-ci bəndlərinə uyğun olaraq verilmiş rəylər mənfi xarakter daşdıqda da, dissertasiyanın müdafiəsi keçirilə bilər.

2.3. Şura aşağıdakı hallarda dissertasiya işini müdafiəyə qəbul etmir: dissertasiyanın məzmunu dissertasiya şurasına müdafiə hüququ verilmiş ixtisaslardan heç birinə uyğun olmadıqda;

“Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamənin 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 və 14-cü bəndlərinin tələbləri ödənilmədikdə.

Bu Əsasnamənin 2.1-ci bəndi ilə müəyyən edilmiş müddət ərzində iddiaçıya şuranın dissertasiya işinin müdafiəsinə icazə verilməməsinin əsaslandırılmış səbəbləri göstərilmiş müvafiq iclas protokolundan çıxarış verilir və dissertasiya işinə aid təqdim olunmuş bütün materiallar ona qaytarılır.

Dissertasiya şurasında ilkin müzakirələrin nəticəsi olaraq mənfi rəylər və qərarlar verildikdə belə, iddiaçının tələbinə əsasən şura dissertasiyanı müdafiəyə qəbul edə bilər.

2.4. Dissertasiyanın müdafiəsi haqqında müdafiənin keçiriləcəyi ünvan, tarix və vaxt göstərilmiş avtoreferatların bir aydan gec olmayaraq bu Əsasnaməyə uyğun olaraq təsdiq edilmiş siyahı (Əlavə 1.8) üzrə əsas və şuranın müəyyən etdiyi əlavə ünvanlara göndərilməsi və müdafiənin keçirildiyi təşkilatda on gün öncə elan edilməsi yolu ilə məlumat verilir.

2.5. Dissertasiya Şurası müdafiəsi təyin olunmuş dissertasiya işinin avtoreferatının 2 nüsxəsini və onun elektron variantını müdafiədən əvvəl (bir aydan gec olmayaraq) Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasına göndərir.

3. Dissertasiya işinin müdafiəsi üzrə dissertasiya şurasının iclasının aparılması

3.1. Dissertasiya işinin müdafiəsi üzrə dissertasiya şurasının iclası şuranın sədri (həmsədri), sədr iştirak etmədikdə isə şura sədrinin müavini tərəfindən aparılır.

Şuraya sədrlik edən şəxs (yaxud şuranın elmi katibi) iddiaçının müdafiə olunan dissertasiya işi üzrə elmi rəhbəri və ya elmi məsləhətçisi olduqda iclasın sədri (elmi katibi) vəzifəsini apara bilməz. Şuranın sədri (həmsədri) və sədr müavini bu vəzifəni icra edə bilmədikdə və ya iclasda iştirak etmədikdə iclasın sədri vəzifəsi şuranın yaradıldığı təşkilatın

rəhbərinin əmri ilə, bir qayda olaraq həmin təşkilatın işçisi olan şura üzvlərindən birinə həvalə edilir.

Dissertasiya şurasının elmi katibi iştirak etmədikdə onun vəzifəsinin icrası şuranın fəaliyyət göstərdiyi təşkilatın rəhbərinin əmri ilə müddət göstərilməklə (bu müddət iki aydan çox olmamalıdır) həmin təşkilatın işçisi olan şura üzvlərindən birinə tapşırılır.

Şuranın sədri, onun müavini və elmi katibi iclasda iştirak edə bilmədikdə isə dissertasiya şurasının iclası təxirə salınır və bu barədə Komissiyaya məlumat verilir.

Dissertasiya müdafiələri keçirilən iclas zallarında nəzarət kameraları qurulur, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası tərəfindən müdafiələrin gedişinin canlı olaraq izlənməsi üçün həmin nəzarət kameraları müdafiə başlamazdan əvvəl işçi vəziyyətə gətirilir və bu tələblərin təmin olunması dissertasiya müdafiəsinin keçirildiyi elmi təşkilat və ya ali təhsil müəssisəsi tərəfindən həyata keçirilir.

3.2. Dissertasiya şurasının iclası açılmazdan öncə, əvvəlcədən yaradılmış komissiyanın "Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında" Əsasnamənin 31-ci bəndinə uyğun olaraq hazırladığı yekun rəyin layihəsi şura üzvlərinə paylanır.

Dissertasiya şurasının iclasının açılışı zamanı sədr iştirak etmə vəzifəsi (Əlavə 1.9) əsasında şura üzvlərinə iclasın səlahiyyətliyi haqqında məlumat verir ("Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında" Əsasnamənin 27-ci bəndi).

Şura üzvlərinin iştirakı, onların elmi dərəcələri və ixtisasları göstərilməklə iclasın stenoqramında əks olunmalıdır.

İclasın açılışından sonra sədr dissertasiya işinin müdafiəsinə dair məlumat verir, dissertasiyanın mövzusunun, rəsmi opponətlərin və aparıcı təşkilatın adlarını elan edir. İddiaçının təqdim etdiyi sənədlər və onların müəyyən edilmiş tələblərə uyğunluğu haqqında çıxış etmək üçün sözü elmi katibə verir.

3.3. İddiaçı dissertasiyanın mahiyyətini və əsas müddəalarını şərh edir. Sonra ona yazılı və şifahi formada suallar verilir.

İddiaçının cavablarından sonra söz elmi rəhbərə* və ya elmi məsləhətçiyə verilir, dissertasiya işinin yerinə yetirildiyi təşkilatın, aparıcı təşkilatın rəyləri, avtoreferat və dissertasiya haqqında şuraya daxil olmuş rəylər elan olunur.

---

* Müstəsna hallarda (məsələn, elmi rəhbərin vəfat etdiyi, başqa ölkəyə köçüb getdiyi və s. hallarda) iddiaçılar elmi rəhbər olmadan da müdafiəyə çıxıb bilərlər.

Dissertasiya və avtoreferata dair rəylərin əksəriyyəti müsbət olduqda elmi katib, şura üzvlərinin razılığı ilə həmin rəylərdə olan iradları qeyd etməklə onların xülasəsini verir. Mənfi rəylər isə tam oxunmalıdır.

3.4. Rəylər oxunduqdan sonra onlardakı iradlara münasibətini bildirmək üçün iddiaçıya söz verilir.

3.5. Bundan sonra rəsmi opponətlər çıxış edir. Onların hər birinin çıxışından sonra opponətlərin iradlarına cavab vermək üçün iddiaçıya söz verilir. Bundan sonra müdafiədə iştirak edənlər müzakirələrə qatılmaq hüququna malikdirlər. Müzakirələrin sonunda iddiaçıya yekun sözü verilir.

3.6. İddiaçının yekun sözündən sonra bu Əsasnamənin 4-cü bölməsinə uyğun olaraq elmi dərəcənin verilməsi məsələsi üzrə gizli səsvermə keçirilir. Səsvermə bülletənlər vasitəsilə (Əlavə 1.10) aparılır. Dissertasiya şurasının elmi dərəcə verilməsi məsələsi üzrə qərarı səsvermə hüququ olan şura üzvlərinin ən azı üçdə ikisi səs verdikdə müsbət sayılır.

3.7. Hesablama komissiyasının protokolunun təsdiqindən sonra şura üzvlərinə paylanmış yekun rəyin layihəsi müzakirə olunur. Elmi dərəcənin verilməsi məsələsi üzrə qərar müsbət olduqda yekun rəyin layihəsində iddiaçı tərəfindən alınmış mühüm elmi nəticələr, onların dürüstlüyü və yeniliyi, nəzəriyyə və təcrübə üçün əhəmiyyəti, dissertasiyanın nəticələrinin istifadə olunması haqqında tövsiyələr əks olunur, həmçinin dissertasiyanın "Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında" Əsasnamənin 7-ci və ya 8-ci bəndlərinin hansı tələblərinə uyğun olaraq qiymətləndirildiyi göstərilir.

Elmi dərəcənin verilməsi məsələsi üzrə qərar mənfi olduqda isə yekun rəy qəbul edilmir.

Yekun rəyin mətni açıq səsvermədə iclasda iştirak edən şura üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə qəbul olunur və iddiaçıya bildirilir. Bununla da şuranın iclası bitmiş hesab edilir.

3.8. Dissertasiyanın müdafiəsinin nəticələrinə görə şuranın qərarı mənfi olarsa, diplomun surəti, fəlsəfə doktoru imtahanlarının verilməsi haqqında vəsiqə, kadrların şəxsi-uçot və rəqə, dissertasiyanın yerinə yetirildiyi və ya şəxsin təhkim olunduğu təşkilatın rəyi, avtoreferatın və dissertasiyanın əlyazmaları, dissertasiyanın kitabxana fondunda olan nüsxəsi istisna olmaqla, iddiaçıya qaytarılır.

Dissertasiyanın kitabxana fondunda olan nüsxəsi isə oradan çıxarılaraq dissertasiya şurasına göndərilir və on il müddətində orada saxlanılır.

Dissertasiyaya və avtoreferata dair rəylər, iclasın stenoqramı və səsvermənin nəticələrinə dair qərar dissertasiya şurasında saxlanılır və tələb edildikdə təkrar müdafiə yerinə göndərilə bilər.

Səsvermənin nəticələrinə görə qərar mənfə olduqda, dissertasiya şurası müdafiə günündən sonra bir ay müddətində imtina edilmiş dissertasiyanın qeydiyyat vərəqəsini (Əlavə 1.11), dissertasiyanın və avtoreferatın bir nüsxəsini, şuranın sədri və elmi katibi tərəfindən imzalanmış, dissertasiya şurasının fəaliyyət göstərdiyi təşkilatın möhürü ilə təsdiqlənmiş stenoqramı təşkilatın blankında tərtib edilmiş müvafiq məktubla Komissiyaya göndərir.

3.9. İddiaçı gizli səsvermə başlayana qədər yazılı ərizə ilə dissertasiyaya baxılmasını istənilən mərhələdə dayandıra bilər.

İddiaçı dissertasiya işinin müzakirəsini dayandırmaq haqqında dissertasiya şurasına ərizə ilə müraciət etdikdə şuranın sədri ərizədən, dissertasiyanın və avtoreferatın bir nüsxəsindən başqa (onlar şurada saxlanılır), iddiaçının təqdim etdiyi digər sənədlərin ona qaytarılması haqqında göstəriş verir. Dissertasiya işinin baxılması prosesində hazırlanmış bütün sənədlər şurada qalır və tələb edildikdə təkrar müdafiə keçirilən təşkilata göndərilə bilər.

İddiaçı tərəfindən müəllifinə və mənbəyinə istinad olunmayan başqa müəllifin materiallarından istifadə edildiyi aşkar olunarsa, dissertasiya şurası gizli səsvermə nəticəsində sadə səs çoxluğu ilə dissertasiyanın baxılma mərhələsindən asılı olmayaraq dissertasiyanın ekspertizasını, təkrar müdafiə hüququ verilmədən, dayandırır. Bu zaman iddiaçının dissertasiya işinə baxılmasını dayandırmaq haqqındakı ərizəsi qəbul olunmur, iclasın stenoqramı və dissertasiyanın avtoreferatı dissertasiya şurasının qərarı ilə birlikdə müvafiq məktubla Komissiyaya göndərilir.

3.10. Dissertasiyanın müdafiəsi üzrə qərar müsbət olduqda, dissertasiya şurası otuz gün müddətində dissertasiyanın birinci nüsxəsini və elektron variantını, siyahıya uyğun olaraq (Əlavə 1.12), iddiaçının attestasiya işini (elmi dərəcə verilməsinə dair arayış (Əlavə 1.13 və ya Əlavə 1.14), qeydiyyat-uçot vərəqi (Əlavə 1.15), qeydiyyat vərəqi (Əlavə 1.16), dissertasiya işinin ilkin müzakirəsinin, elmi seminarın və dissertasiya müdafiəsinin gedişinin videoçəkilişi yazılmış kompakt disklər, dərc edilmiş elmi əsərlərin elektron variantları, dissertasiya mövzusunun müvafiq elm sahəsi üzrə problem şurasında qeydə alınması haqqında protokoldan çıxarış və attestasiya işində olan sənədlərin siyahısı (Əlavə 1.19) daxil olmaqla) Komissiyaya göndərir.

Elmi dərəcə verilməsi haqqında attestasiya işinin ikinci nüsxəsi (Əlavə 1.20) on il müddətində dissertasiya şurasında saxlanılır.

Dissertasiyaya Komissiyada baxılmasının nəticələri müsbət olduqda onun Komissiyaya təqdim olunmuş nüsxəsi və bir ədəd avtoreferatı buradan M. F. Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasına göndərilir.

4. Gizli səsvermə və hesablama komissiyasının işi

4.1. Hesablama komissiyası gizli səsverməyə qədər, iclasda iştirak edən şura üzvlərindən, açıq səsverməklə səs çoxluğu ilə ən azı üç nəfərdən ibarət tərkibdə seçilir. Bu komissiyaya şuranın sədri, sədr müavini, elmi katib, iddiaçının elmi rəhbəri və ya elmi məsləhətçisi və opponentlər daxil edilə bilməzlər.

4.2. Gizli səsvermədə ancaq iclasda iştirak edən, həlledici səsə malik şura üzvləri iştirak edə bilirlər. İddiaçının yekun sözündən sonra onlara, imza etmək şərti ilə, hesablama komissiyası tərəfindən müvafiq formada hazırlanmış bülletenlər (Əlavə 1.10) verilir.

Dissertasiyanın müdafiəsinin açılışına gecikmiş və ya onun başa çatmasına qədər iclası tərk etmiş şura üzvləri yetərsay hesablanarkən nəzərə alınmır və onlar gizli səsvermədə iştirak etmirlər.

İddiaçı dissertasiya şurasının üzvü olarsa, həmin iclasda şura üzvlərinin siyahısına daxil edilmir və öz müdafiəsinin yekunu üzrə səsvermədə iştirak etmir.

Səs verən şura üzvü bülletenin “Səsvermənin nəticələri” sütununda lazım olmayan üzərindən xətt çəkir və bülleteni möhürlənmiş qutuya salır.

4.3. Hesablama komissiyasının üzvləri qutunu açır, bülletenləri sayır və səsvermənin nəticələrinə dair protokol (Əlavə 1.17) tərtib edirlər.

Paylanmamış bülletenlər gizli səsvermə başlayanadək sayılır, üzərində müvafiq işarə qoyulur və bu barədə hesablama komissiyasının protokolunda qeyd olunur. Bülletenlə şura üzvünün səs verməsinin nəticəsini müəyyən etmək mümkün olmadıqda, həmin bülleten etibarsız hesab edilir və bu barədə də hesablama komissiyasının protokolunda qeyd olunur.

Hesablama komissiyası səsvermənin nəticələri barədə protokol tərtib etdikdən sonra bütün bülletenləri möhürləyir və protokola əlavə edir.

4.4. Hesablama komissiyasının protokolu şuranın iclasında açıq səsverməklə sadə səs çoxluğu ilə təsdiq edilir.

Hesablama komissiyasının protokolu təsdiq edilmədikdə dissertasiya işinin müdafiəsi davam etdirilir və ya başqa günə keçirilir. Hesablama

komissiyası yeni bülletenlər hazırlayır və şura yenidən gizli səsvermə keçirir.

Dissertasiya şurası tərəfindən hesablama komissiyasının protokolu-nun təsdiq edilməməsi haqqında məsələyə yalnız müdafiənin və gizli səsvermənin keçirilməsi qaydasının və ya hesablama komissiyasının işinin pozulması halları aşkar edildikdə baxıla bilər.

5. Ali Attestasiya Komissiyası tərəfindən əlavə rəyə göndərilmiş dissertasiya işlərinə baxılması zamanı dissertasiya şurasının iclasının keçirilməsi

5.1. Əlavə rəyə göndərilmiş dissertasiyaya və attestasiya işinə bir ay müddətində baxılır. Dissertasiyaya baxılmazdan əvvəl dissertasiya şurası şuranın üzvlərindən təşkil olunmuş komissiyaya iddiaçının dissertasiyası və attestasiya işinin materialları ilə tanış olmağı, dissertasiyaya dair rəy layihəsini şuraya təqdim etməyi, həmçinin ekspertizanın əvvəlki mərhələlərində göstərilmiş iradları qiymətləndirməyi tapşırır.

İddiaçı dissertasiya şurasının iclasına dəvət olunur. Onun əvvəlcədən komissiyanın rəyi ilə tanış olmaq hüququ vardır. O, iclasa gəlməkdən imtina etdikdə və ya iclasın onsuz keçirilməsinə dair şuraya müraciət etdikdə, şura iclası iddiaçının iştirakı olmadan keçirmək haqqında qərar qəbul edə bilər. Zəruri hallarda iddiaçının opponentləri, aparıcı təşkilatın nümayəndələri və başqa şəxslər şuranın iclasına dəvət olunurlar. Dissertasiya şurasının üzvlərinin (onların elmi dərəcələri, şurada təmsil etdikləri ixtisaslar və elm sahələri göstərilməklə) iştirakı iclasın stenoqramında qeyd olunmalıdır.

5.2. Dissertasiya şurasının iclasının açılışında sədr iştirak etmə və rəqəsinin əsasında (Əlavə 1.9) şuranın üzvlərinə iclasın səlahiyyətliliyi barədə məlumat verir ("Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında" Əsasnamənin 27-ci bəndi). İclasın açılışından sonra sədr əlavə rəyə göndərilmiş dissertasiyaya baxıldığını elan edir, dissertasiyanın mövzusunun, müdafiə edildiyi dissertasiya şurasının tərkibini, rəsmi opponentlərin soyadlarını, aparıcı təşkilatı göstərir.

Sonra söz elmi katibə verilir və o, iddiaçının attestasiya işinə daxil olan sənədlərin əsas məzmununu qısa şəkildə məruzə edir.

5.3. İddiaçı iclasda iştirak etdiyi hallarda dissertasiyanın mahiyyətini və əsas müddəalarını şərh etmək, şifahi və ya yazılı suallara cavab vermək üçün ona söz verilir.

5.4. Dissertasiya və attestasiya işi ilə tanış olması tapşırılmış komissiya üzvünün çıxışı ilə müzakirələr başlanır. Sonrakı müzakirələrdə şuranın iclasında iştirak edənlərin hamısının iştirak etmək hüququ vardır. Müzakirələr başa çatdıqda iclasda iştirak edən iddiaçıya yekun söz verilir.

5.5. Müzakirələr başa çatdıqdan sonra dissertasiya şurası dissertasiyanın “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamənin tələblərinə uyğunluğu haqqında məsələ üzrə bu Əsasnamənin 4-cü bölməsində müəyyən edilmiş qaydada gizli səsvermə keçirir. Səsvermə bülletenlərlə (Əlavə 1.10) aparılır. İclasda həlledici səsle iştirak edən şura üzvlərinin yarısından çoxu dissertasiya şurasının qərarına səs verdikdə o, qəbul olunmuş sayılır.

5.6. Hesablama komissiyasının protokolu açıq səsvermə yolu ilə təsdiq edildikdən sonra, iclasda iştirak edən şura üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə açıq səsverməklə əlavə rəyin mətni qəbul olunur.

Əlavə rəyin mətni təsdiq edildikdən sonra iddiaçıya bildirilir.

Bununla dissertasiya şurasının iclası başa çatmış hesab edilir.

5.7. Dissertasiya şurasının sədri və elmi katibi tərəfindən imzalanmış, möhürlə təsdiqlənmiş stenoqram və əlavə rəy (gizli səsvermənin nəticələri göstərilməklə), iddiaçının dissertasiyası attestasiya işi ilə birlikdə on gün ərzində Komissiyaya göndərilir.

6. Elmi dərəcədən məhrumetmə (bərpaetmə) məsələsinə baxılması zamanı dissertasiya şurasının iclasının keçirilməsi *

6.1. Dissertasiya şurasına daxil olan materiallar “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamənin 54-cü bəndinə uyğun olaraq müəyyən şəxsin elmi dərəcədən məhrum edilməsi məsələsinin qoyulmasına əsas verirsə, onda şura öz üzvlərindən təşkil edilmiş komissiyaya həmin materialların əsaslı olub-olmamasını yoxlamağı tapşırır. Lazım gəldikdə şuranın fəaliyyət göstərdiyi təşkilatın rəhbərliyi vasitəsilə müvafiq sorğular verilir.

Yoxlamanın nəticələri üzrə komissiyanın hazırladığı rəy baxılmaq üçün şuraya təqdim edilir.

6.2. Həmin komissiyanın hazırladığı materiallara dissertasiya şurasında bir ay müddətində baxılır.

* Həmin qayda elmi addan məhrumetmə (bərpaetmə) məsələsinə də aiddir.

6.3. Elmi dərəcə və elmi ad verilmiş şəxslər elmi dərəcədən və (və ya) elmi addan aşağıdakı hallarda məhrum edilə bilərlər:

attestasiya işindəki sənədlərin saxtalaşdırılması aşkar olunduqda (elmi dərəcə və elmi ad iddiaçısı, habelə attestasiya işini tərtib edən şəxs tərəfindən təhsil, fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün keçirilən imtahanlar, dərc olunan əsərlər haqqında və elmi və elmi-pedaqoji işlərin attestasiyası məsələlərinin həll olunmasında ciddi əhəmiyyətə malik həqiqətə uyğun olmayan başqa məlumatlar verildikdə);

dissertasiya işində digər şəxsin (şəxslərin) müəlliflik hüququnun pozulması barədə məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı olduqda;

elmi dərəcə və elmi ad verilmiş şəxslərin pedaqoji fəaliyyəti ilə bir araya sığmayan əməlləri qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə aktı ilə təsdiqləndikdə;

elmi dərəcənin və ya elmi adın şəxsə bu Əsasnamənin tələbləri pozulmaqla verildiyi digər hallar müəyyən edildikdə.

Elmi dərəcə və elmi ad verilmiş şəxslərin elmi dərəcədən və ya elmi addan məhrum edilməsi müvafiq elmi dərəcənin və ya elmi adın verilməsi təşəbbüsü ilə çıxış etmiş dissertasiya şuralarının və elmi şuraların vəsatəti, həmin şuralar ləğv edildiyi halda Komissiyanın öz təşəbbüsü əsasında həyata keçirilir. Elmi dərəcədən və ya elmi addan məhrum edilmiş şəxs həmin dissertasiya şuralarına və elmi şuralara, onlar ləğv edildiyi halda Komissiyaya elmi dərəcəsinin və ya elmi adının bərpa edilməsi barədə müraciət edə bilər.

6.4. Şuranın iclası, bir qayda olaraq, elmi dərəcədən məhrum (bərpa) edilməsi məsələsinə baxılan şəxsin iştirakı ilə keçirilir. Ona şuranın iclası barədə ən azı on gün əvvəl xəbər verilir.

Həmin şəxs üzürlü səbəb olmadan iclasa gəlməkdən imtina edərsə və ya onun çağırılması qeyri-mümkündürsə, onda şura öz iclasını onun iştirakı olmadan keçirmək barədə qərar qəbul edir.

Əgər şəxs şuranın iclasında üzürlü səbəbdən iştirak edə bilməyəcəyi barədə əvvəlcədən məlumat vermişdirsə, onda şuranın iclası başqa vaxta keçirilir.

6.5. Dissertasiya şurasının sədri iclası açarkən şuranın üzvlərinə iclasın səlahiyyətliyi barədə məlumat verir ("Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında" Əsasnamənin 55-ci bəndi) və şəxsin elmi dərəcədən məhrum (bərpa) edilməsi məsələsinə baxılması bildirilir. Yaradılmış komissiyanın üzvü məsələ barəsində çıxış edir. Onun çıxışından sonra söz elmi dərəcədən məhrum (bərpa) edilmə məsələsinə baxılan şəxsə verilir. Sonrakı müzakirələrdə şuranın iclasında iştirak edənlərin hamısının çıxış etmək hüququ vardır.

6.6. Müzakirədən sonra şura bu Əsasnamənin 4-cü bölməsinə uyğun olaraq elmi dərəcədən məhrum (bərpa) edilmə məsələsi ilə əlaqədar gizli səsvermə keçirir. Səsvermə bülletenlər (Əlavə 1.10) vasitəsilə keçirilir.

İclasda həlledici səsle iştirak edən şura üzvlərinin ən azı üçdə ikisi elmi dərəcədən məhrum (bərpa) etmək qərarının lehinə səs verdikdə şuranın qərarı qəbul edilmiş sayılır.

Hesablama komissiyasının protokolunu təsdiq etdikdən sonra şura gizli səsvermənin nəticələrindən asılı olaraq iclasda iştirak edən şura üzvlərinin açıq səsverməsini keçirir və sadə səs çoxluğu ilə qərarın mətnini qəbul edir. Mətnə baxılan materialların mahiyyəti və nəticələri dəqiq ifadə edilməli, elmi dərəcədən məhrum etmə (bərpa etmə) ilə əlaqədar Komissiya qarşısında vəsatət qaldırılması üçün əsas olub-olmaması barədə çıxarılan nəticə göstərilməlidir.

6.7. Gizli səsvermənin nəticələri və şuranın qərarının mətni elmi dərəcədən məhrum etmə (bərpa etmə) məsələsinə baxılan şəxsə bildirilir.

6.8. Şura Komissiya qarşısında elmi dərəcədən məhrum etmə (bərpa etmə) məsələsinə dair vəsatət qaldırılması barədə qərar qəbul etdikdə, şuranın iclasının qərarı (gizli səsvermənin nəticələri göstərilməklə) və şuranın sədri və elmi katibi tərəfindən imzalanmış, möhürlə təsdiq edilmiş stenoqramı iki həftə müddətində Komissiyaya göndərilir.

7. Apelyasiyalara baxılması üzrə dissertasiya şurasının iclasının keçirilməsi

7.1. Dissertasiya şurasına şuranın qərarı haqqında apelyasiya daxil olduqda sədr şuranın üzvlərindən ibarət olan komissiyaya lazımi materialları öyrənməyi və apelyasiya üzrə şuranın qərar layihəsini hazırlamağı tapşırır. Apelyasiya elmi dərəcə verilməsi haqqında şuranın müsbət qərarı barədə olduqda, şuranın sədri bir həftə ərzində bu haqda Komissiyaya məlumat verir.

Dissertasiya şurasında apelyasiyaya bir ay müddətində (lazım gəldikdə növbədən kənar iclas keçirilməklə) baxılmalıdır.

Apelyasiyanın müəllifi (müəllifləri), iddiaçı, şuranın rəyinə görə, qaldırılan məsələ ilə bilavasitə əlaqəsi olan digər şəxslər şuranın iclasından ən azı on gün əvvəl məlumat verilməklə iclasa dəvət olunurlar.

Apelyasiyanın müəllifi üzrlü səbəbə görə gəlmədikdə şuranın iclası başqa vaxta keçirilir. Apelyasiyanın müəllifi şuranın iclasına üzrsüz səbəbdən gəlmədikdə, iclas onun iştirakı olmadan keçirilir. Şura

üzlərinin iştirakı (onların ixtisası göstərilməklə) iclasın stenoqramında öz əksini tapmalıdır.

7.2. Şuranın iclasını açdıqda sədr şuranın üzvlərinə iclasın səlahiyyəti haqqında məlumat verir ("Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında" Əsasnamənin 27-ci bəndi).

İclası açdıqdan sonra o, daxil olan apelyasiyaya baxılmasını elan edir və onun oxunması üçün sözü elmi katibə verir. Sonra komissiyanın üzvü komissiyanın işinin nəticəsi və apelyasiyaya aid şuranın qərar layihəsi barədə məlumat verir. Bundan sonra şuranın iclasda iştirak edən üzvlərinin hər biri çıxış edə bilər.

7.3. Müzakirələrdən sonra iclasda həlledici səsə iştirak edən şura üzvlərinin açıq səsverməsi və sadə səs çoxluğu ilə apelyasiya haqqında qərar qəbul edilir.

Dissertasiya şurasının iclasının səsvermənin nəticələri göstərilmiş apelyasiya haqqında qərarı, sədr və elmi katib tərəfindən imzalanmış stenoqramı baxılan apelyasiya ilə birlikdə iclasdan sonra on gün ərzində Komissiyaya göndərilir.

Əlavə 1.1

(təşkilatın adı, ünvanı, telefonu, elektron poçtu)

üzrə

(ixtisasın və elm sahəsinin şifri və adı)

elmlər doktoru (fəlsəfə doktoru) elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilən dissertasiyaların müdafiəsini keçirən dissertasiya şurasının üzvləri haqqında

MƏLUMAT

Sıra №-si	Adı, atasının adı, soyadı	Anadan olduğu il, vətəndaşlığı	Əsas iş yeri (şəhəri, nazirliyi, təşkilatı göstərməklə), vəzifəsi	Elmi dərəcəsi (müdafiə etdiyi dissertasiyanın ixtisas şifrini göstərməklə)	Elmi adı (ixtisas və ya kafedra üzrə)	Şurada elm sahəsi və ixtisasın şifri	Əsas elmi əsərləri
1	2	3	4	5	6	7	8

Əsas iş yeri şuranın təşkil edildiyi təşkilatdan olan üzvlərin sayı _____
Dəvət olunmuş üzvlərin sayı _____

Təşkilatın rəhbəri _____
(adı, atasının adı, soyadı)

Tarix

Təşkilatın möhürü

Qeydlər:

1. Siyahının əvvəlində şuranın sədri, onun müavini və elmi katib yazılır (onların vəzifələri soyadlarından sonra mütərizədə göstərilir), sonra isə əlifba sırası ilə şura üzvləri haqqında məlumat verilir.

2. 5 və 7-ci sütunlarda ixtisasların şifrləri və müəyyən olunmuş qaydada təsdiq edilmiş elmi işçilərin ixtisasları qüvvədə olan Nomenklaturaya uyğun olaraq göstərilir.

3. 8-ci sütunda şura üzvünün ixtisasının 7-ci sütunda göstərilən ixtisas dərəcəsinə uyğun olduğunu təsdiq edən üç əsərinin tam biblioqrafik göstəricisi qeyd olunur.

4. Xətlər və xəttaltı şərhlər çap olunmur.

5. Ali Attestasiya Komissiyasına iki nüsxədə təqdim olunur.

Əlavə 1.2

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
ALİ ATTESTASIYA KOMİSSİYASI**

_____ elmlər doktoru (fəlsəfə doktoru)
(təşkilatın adı)

elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim olunan dissertasiyaların müdafiəsini keçirən dissertasiya şurasının tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında

Ə M R № _____

Bakı şəhəri

«__» _____ 20__ il

§1

_____
(təşkilatın tam adı)

_____ dissertasiya şurası aşağıdakı tərkibdə təsdiq edilsin:
(şuranın şifri)

Soyadı, adı, atasının adı	ixtisar edilmədən vəzifəsi və iş yeri (yalnız sədrin, sədr müavininin və elmi katibin); elmi dərəcəsi, elmi adı, şurada elm sahəsi və ixtisasının şifri
---------------------------	---

1. _____
(sədr)
2. _____
(sədr müavini)
3. _____
(elmi katib)
4. _____
(əlifba sırası ilə şura üzvləri)

§ 2

_____ dissertasiya şurasında elmlər doktoru
(şuranın şifri)

(fəlsəfə doktoru) elmi dərəcəsi almaq üçün aşağıdakı ixtisaslar üzrə təqdim olunan dissertasiyaların müdafiəsinə icazə verilsin:

_____ (ixtisasın şifri və adı)	_____ (elm sahəsi)	elmləri üzrə;
_____ (ixtisasın şifri və adı)	_____ (elm sahəsi)	elmləri üzrə;
_____ (ixtisasın şifri və adı)	_____ (elm sahəsi)	elmləri üzrə;
_____ (ixtisasın şifri və adı)	_____ (elm sahəsi)	elmləri üzrə;

Dissertasiya şurasının səlahiyyət müddəti «__»____20__ ilə qədər müəyyən edilsin.

3. Ali Attestasiya Komissiyasının dissertasiya şurasının tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında «__»____20__ il tarixli____ nömrəli əmri qüvvədən düşmüş hesab edilsin.

ƏSAS: AAK rəyasət heyətinin «__»____20__ il tarixli (protokol №____) qərarı.

Ali Attestasiya Komissiyasının sədri

Qeydlər:

1. Xətlər və xəttaltı şərhlər çap olunmur.
2. Əmrin nömrəsi və tarixi, şuranın şifri və onun səlahiyyət müddəti Komissiyada qoyulur.
3. 3-cü bənd və həmin bənd üzrə əmrin tarixi və nömrəsi şura yenidən təsdiq olunduqda yazılır.
4. Ali Attestasiya Komissiyasına iki nüsxədə təqdim olunur.
Əmr layihəsinin son vərəqinin arxa tərəfində (aşağıdan 10-15 sm məsafədə) təşkilatın tam adı, poçt indeksi və ünvanı göstərilir .

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
ALİ ATTESTASIYA KOMİSSİYASI**

Ə M R № _____

Bakı şəhəri

«___» _____ 20 __ il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya
Komissiyasının _____

(təşkilatın adı)

(şuranın şifri)

dissertasiya şurasının tərkibinin təsdiq olunması haqqında _____

tarixli _____ nömrəli əmrində qismən dəyişiklik edilməsi haqqında

Əmr edirəm:

1.

_____
(adı, atasının adı, soyadı, elmi dərəcəsi, elmi adı, ixtisas şifri)

dissertasiya şurasının tərkibindən çıxmış hesab edilsin.

2.

_____
(adı, atasının adı, soyadı, elmi dərəcəsi, elmi adı, ixtisas şifri)

dissertasiya şurasının tərkibinə daxil edilsin.

Ali Attestasiya Komissiyasının sədri

Qeydlər:

1. Xətlər və xəttaltı şərhlər çap olunmur.
2. Əmrin tarixi və nömrəsi Komissiyada qoyulur.
3. Komissiyaya iki nüsxədə təqdim olunur.

Əmr layihəsinin son vərəqinin arxa tərəfində (aşağıdan 10–15 sm məsafədə) təşkilatın tam adı, poçt indeksi və ünvanı göstərilir.

Əlavə 1.4

_____ dissertasiya şurasının 20____ ildəki işi haqqında
(şuranın şifri)

H E S A B A T

_____
(təşkilatın adı)

_____ dissertasiya şurası Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
(şuranın şifri)
yanında Ali Attestasiya Komissiyasının «____» _____ 20____ il
tarixli _____ nömrəli əmri ilə təsdiq edilmişdir.

Dissertasiya şurasına müdafiə üçün aşağıdakı ixtisaslar üzrə
dissertasiyaların qəbul edilməsinə icazə verilmişdir:

_____
(ixtisasın şifri və adı)

_____ elmləri üzrə;

_____
(ixtisasın şifri və adı)

_____ elmləri üzrə;

_____
(ixtisasın şifri və adı)

_____ elmləri üzrə.

Hesabatda aşağıdakı məlumatlar olmalıdır:

1. Keçirilmiş iclasların sayı;
2. Şura iclaslarının yarısından azında iştirak edən şura üzvlərinin soyadları;
3. Hesabat ilində şuranın baxdığı dissertasiyaların müxtəsər təhlili bu bölmələri əhatə etməlidir:
  - baxılmış işlərin mövzularının təhlili,
  - baxılmış işlərin elmi nəticələrinin istifadə edilməsi səviyyəsinin təhlili, konkret işlərin nəticələrinin tətbiq olunması barədə təkliflər.

4. Elmlər doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyalara baxılması haqqında məlumatlar:

	ixtisasın şifri		ixtisasın şifri		ixtisasın şifri	
	elm sahəsi	elm sahəsi	elm sahəsi	elm sahəsi	elm sahəsi	elm sahəsi
iddiaçıların ərizələri əsasında baxılmaqdan çıxarılan işlər						
müdafiənin nəticələrinə görə müsbət qərar qəbul edilmişdir						
o cümlədən başqa təşkilatlardan						
müdafiənin nəticələrinə görə mənfi qərar qəbul edilmişdir						
o cümlədən başqa təşkilatlardan						
əlavə rəylər verilmişdir						
01 yanvar 20__ ilə baxılmamış qalan işlər						

5. Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilən dissertasiyalara baxılması haqqında məlumatlar:

	ixtisasın şifri		ixtisasın şifri		ixtisasın şifri	
	elm sahəsi	elm sahəsi	elm sahəsi	elm sahəsi	elm sahəsi	elm sahəsi
iddiaçıların ərizələri əsasında baxılmaqdan çıxarılan işlər						
müdafiənin nəticələrinə görə müsbət qərar qəbul edilmişdir						
o cümlədən başqa təşkilatlardan						
müdafiənin nəticələrinə görə mənfi qərar qəbul edilmişdir						
o cümlədən başqa təşkilatlardan						
əlavə rəylər verilmişdir						
01 yanvar 20__ ilə baxılmamış qalan işlər						

6. İxtisasların qovuşuğunda yazılan dissertasiyalar haqqında məlumatlar

dissertasiyanın növü (elmlər doktoru və ya fəlsəfə doktoru)	ixtisasın şifri	ixtisasın şifri	elm sahəsi

Dissertasiya şurasının
sədri

_____ (a., a.a., soyadı)

Dissertasiya şurasının
elmi katibi

_____ (a., a.a., soyadı)

Tarix

Möhür

Qeydlər:

1. Rəqəmlər kəsr ilə ifadə olunur. Kəsrin surətində baxılmış dissertasiya işlərinin sayı, məxrəcində doktoranturada (elmlər doktoru elmi dərəcəsinin iddiaçıları üçün) və ya doktoranturada (fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsinin iddiaçıları üçün) hazırlıq keçmiş, hazırlığın növündən və qurtardığı vaxtdan asılı olmayaraq iddiaçıların dissertasiyalarının sayı göstərilir.

2. İxtisas qovuşuğunda yazılmış dissertasiyalar üçün 4-cü və 5-ci bəndlərdə yalnız Komissiyanın şuraya müdafiə hüququ verən əmrində göstərilən ixtisaslar qeyd olunur.

Əlavə 1.5

Dissertasiyanın titul vərəqəsi

Dissertasiyanın yerinə yetirildiyi təşkilatın adı

Əlyazması hüququnda

Adı, atasının adı, soyadı

Dissertasiyanın adı

İxtisasın şifri və adı

(“Azərbaycan Respublikasında elmi və elmi-pedaqoji işçilərə elmi dərəcələrin verilməsi üzrə ixtisasların Nomenklaturası”na əsasən yazılır)

_____ üzrə elmlər doktoru (fəlsəfə doktoru)
(elm sahəsi)

elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş

Dissertasiya

Elmi rəhbər (elmi məsləhətçi)

Şəhər - il

Qeyd: Dissertasiyalar “Dissertasiyaların tərtibi qaydaları”na uyğun olaraq tərtib edilir.

**Elmi dərəcə iddiaçısının dissertasiya şurasına
təqdim etməli olduğu sənədlərin**

S İ Y A H I S I

1. İddiaçının ərizəsi
2. İş yerində təsdiq olunmuş, üzərində fotosəkil olan kadrların şəxsi uçot vərəqi - 1 nüsxə
3. Dissertasiya mövzusunun və elmi rəhbərin (məsləhətçinin) təsdiq olunması haqqında protokoldan çıxarış – 2 nüsxə;
Dissertasiya mövzusunun müvafiq elm sahəsi üzrə problem şurasında qeydə alınması haqqında protokoldan çıxarış – 2 nüsxə;
4. Doktorluq imtahanlarının verilməsi haqqında vəsiqə – 2 nüsxə;
  - 4.1. Fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru elmi dərəcəsi iddiaçısının dissertasiyasının profili üzrə ali təhsili olmadıqda həmin elm sahəsinin ümumelmi əsaslarından əlavə doktorluq imtahanının verilməsi haqqında vəsiqə- 2 nüsxə;
  - 4.2. Pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi iddiaçısının pedaqoji stajı haqqında arayış – 2 nüsxə.
5. Dissertasiyanın cildlənmiş nüsxələri – zəruri sayda;
6. Avtoreferatın əlyazması (dissertasiyanın bütün nüsxələrinin titul vərəqini (Əlavə 1.5) və avtoreferatın əlyazmasının üz qabığını (Əlavə 1.7) iddiaçı imzalayır);
7. Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi iddiaçıları üçün ali təhsil haqqında diplomun (xaricdə, o cümlədən MDB ölkələrində təhsil almış şəxslər üçün əlavə olaraq, Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyindən verilmiş ekvivalentlik haqqında şəhadətnamənin) təsdiq edilmiş surəti – 2 nüsxə;
Elmlər doktoru elmi dərəcəsinə iddia edən şəxslər üçün fəlsəfə doktoru diplomunun (elmi dərəcəsinə xaricdə, o cümlədən MDB ölkələrində almış şəxslər üçün əlavə olaraq, Komissiya tərəfindən verilmiş ekvivalentlik haqqında sənədin - diplomun) təsdiq edilmiş surəti – 2 nüsxə;
8. Dissertasiya işinin yerinə yetirildiyi və ya iddiaçının təhkim olduğu təşkilatın rəyi və həmin rəyin qəbul olduğu iclasın protokolu - 2 nüsxə;
Rəyçilərin yazılı rəyləri (hər birindən iki nüsxə) və dissertasiya işinin ilkin müzakirəsinin gedişinin videoçəkilişi yazılmış kompakt disklər;

Rəy kafedra (laboratoriya, bölmə, şöbə) iclasının və ya seminarın protokolundan çıxarış şəklində tərtib edilir, təşkilat rəhbəri tərəfindən təsdiq olunur və ona təşkilatın möhürü vurulur.

Protokol iclasın sədri və katibi tərəfindən imzalanır, onların imzası təşkilatın elmi katibi tərəfindən müvafiq qaydada təsdiq olunur.

9. İddiaçının elmi-pedaqoji və istehsalat fəaliyyəti haqqında xasiyyətnamə - 1 nüsxə;

Xasiyyətnamə əsas iş yerindən verilir, təşkilatın (müəssisənin) rəhbəri tərəfindən imzalanır, gerbli möhürlə təsdiqlənib, tarix qoyulur.

10. Elmi rəhbərin (məsləhətçinin) rəyi – 2 nüsxə;

11. Dissertasiyanın mövzusunə dair dərc olunmuş elmi və tədris-metodiki işlərin siyahısı (Əlavə 1.18), onların surətləri və elektron variantı (monoqrafiya özü təqdim olunur). Monoqrafiya və kitablar ayrıca qovluqda təqdim edilir.

12. Şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti

Əlavə 1.7

Avtoreferatın üz qabığı

Dissertasiyanı müdafiəyə qəbul edən dissertasiya şurasının
fəaliyyət göstərdiyi təşkilatın adı

Əlyazması hüququnda

Adı, atasının adı, soyadı

Dissertasiyanın adı

İxtisasın şifri və adı

(“Azərbaycan Respublikasında elmi və elmi-pedaqoji işçilərə elmi
dərəcələrin verilməsi üzrə ixtisasların Nomenklaturası”na əsasən yazılır)

_____ üzrə elmlər doktoru (fəlsəfə doktoru) elmi dərəcəsi
(elm sahəsi)
almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyanın

Avtoreferatı

Şəhər – il

Üz qabığının arxasında

İş _____ yerinə
(təşkilatın, kafedranın, laboratoriyanın, bölmənin, şöbənin adı)
yetirilmişdir.

Elmi rəhbər (elmi məsləhətçi) _____
(elmi dərəcəsi, elmi adı, a.,a.a.,soyadı)

Rəsmi opponətlər:

_____
(elmi dərəcəsi, elmi adı, a.,a.a., soyadı)

_____
(elmi dərəcəsi, elmi adı, a.,a.a., soyadı)

_____
(elmi dərəcəsi, elmi adı, a.,a.a., soyadı)

Aparıcı təşkilat _____
(təşkilatın, kafedranın, laboratoriyanın, bölmənin, şöbənin adı)

Müdafiə _____
(tarix, vaxt) (şuranın fəaliyyət göstərdiyi təşkilatın adı,
_____ dissertasiya şurasının iclasında keçiriləcəkdir.
şuranın şifri)

Ünvan: _____
(şuranın fəaliyyət göstərdiyi təşkilatın ünvanı)

Dissertasiya ilə _____
(şuranın fəaliyyət göstərdiyi təşkilatın adı)
kitabxanasında tanış olmaq olar.

Avtoreferat _____ göndərilmişdir.
(tarix)

_____ Dissertasiya şurasının
(şuranın şifri) elmi katibi _____
(a., a.a., soyadı)

Qeydlər:

1. Avtoreferatın titul vərəqi olmur;
2. Avtoreferatın nüsxələrinin üzərində iddiaçı imza etməlidir;
3. Xətlər və xəttaltı şərhlər çap olunmur;

4. Elmlər doktoru dissertasiyasının avtoreferatı iki çap vərəqi (32 səhifə), fəlsəfə doktoru dissertasiyasının avtoreferatı isə bir çap vərəqi (16 səhifə) həcmində (əsərlərin siyahısı və xülasələr istisna olmaqla), mətni A5 formatda (210x148 mm) boş sahələrin ölçüləri gözlənilməklə çap edilir: sol, sağ, yuxarı – 15 mm, aşağı boş sahə – 20 mm; sətirlərarası interval – 1, şriftin ölçüsü – 11 olmalıdır. Avtoreferatın çapı zamanı “Dissertasiyaların tərtibi qaydaları”nda nəzərdə tutulmuş şriftlərdən istifadə olunmalıdır.

**Dissertasiyaların avtoreferatlarının
göndərməli olduğu təşkilatların**

S İ Y A H I S I

* Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası
(AZ1001, Bakı şəhəri, İstiqlaliyyət küçəsi, 8)

M.F. Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası
(AZ1095, Bakı şəhəri, Xaqani küçəsi, 29)

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinin Kitabxanası
(AZ1005, Bakı şəhəri, Nizami küçəsi, 38)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondu
(AZ1001, Bakı şəhəri, İstiqlaliyyət küçəsi, 10)

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Mərkəzi Elmi Kitabxanası
(AZ1143, Bakı şəhəri, H.Cavid prospekti, 31)

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Naxçıvan Bölməsi
(AZ 3630, Naxçıvan şəhəri, Azadlıq prospekti, 76)

AMEA Elmi İnformasiya Mərkəzi
(AZ 1000, Bakı şəhəri, İçərişəhər, Böyük Qala küçəsi, 41)

AMEA İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu
(AZ 1141, Bakı şəhəri, F.Ağayev küçəsi, 9)

Azərbaycan Respublikası İqtisadi İnkişaf Nazirliyi Azərbaycan Elmi-
Tədqiqat Elmi-Texniki İnformasiya və Texniki İqtisadi Tədqiqatlar
İnstitutu (AzETETİİ)
(AZ 1012, Bakı şəhəri, Zərdabi küçəsi, 88a)

Respublika Elmi-Texniki Kitabxanası
(AZ 1072, Bakı şəhəri, Aşıq Alı küçəsi, 5)

---

*AAK-a Avtoreferatların elektron surəti də təqdim olunmalıdır.

Respublika Elmi-Texniki Kənd Təsərrüfatı Kitabxanası – kənd təsərrüfatı üzrə işlər üçün
(AZ 1141, Bakı şəhəri, Şəfaət Mehdiyev küçəsi, 93a)

Respublika Dövlət Elmi Tibbi Kitabxanası – tibb elmləri üzrə işlər üçün
(AZ 1012, Bakı şəhəri, Zərdabi küçəsi, 96)

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Mərkəzi Kitabxanası
(AZ 7000, Naxçıvan şəhəri, Atatürk küçəsi, 18)

Gəncə şəhəri Mərkəzi Kitabxanası
(AZ 2000, Gəncə şəhəri, Nizami küçəsi, 81)

Sumqayıt şəhəri Mərkəzi Kitabxanası
(AZ 5000, Sumqayıt şəhəri, I mikrorayon, Nərimanov küçəsi, 43)

Belarus Respublikası Ali Attestasiya Komissiyası
(220072, Minsk şəhəri, Nezavisimost prospekti, 66)

Gürcüstan Milli Kitabxanası
(380007, Tbilisi şəhəri, Ketsxoveli küçəsi, 208)

Firdovsi adına Tacikistan Milli Kitabxanası
(734711, Düşənbə şəhəri, Rudəki prospekti, 34)

Qazaxıstan Respublikası Təhsil və Elm Sahəsinə Nəzarət üzrə Komitə
(010000, Astana şəhəri, İşim çayının sol sahili, 35 №-li küçə, ev 8, blok 11)

Qazaxıstan Milli Kitabxanası
(480013, Almatı şəhəri, Abay prospekti, 14)

Qırğızıstan Respublikası Ali Attestasiya Komissiyası
(720000, Bişkek şəhəri, Erkindik prospekti, 2)

Qırğızıstan Respublikasının Milli Kitabxanası
(720000, Bişkek şəhəri, Sovet küçəsi, 208)

Moldova Respublikasının akkreditasiya və attestasiya üzrə Milli Şurası
(MD2004, Kişinyov şəhəri, bul. Stefan Gel Mare, g.180. k. 1001)

Özbəkistan Respublikası Ali Attestasiya Komissiyası
(700047, Daşkənd şəhəri, Akad. Y.Qulamov küçəsi, 70)

Rusiya Federasiyası Təhsil və Elm Nazirliyinin Ali Attestasiya
Komissiyası
(117997, Moskva şəhəri, Lyusinovskaya küçəsi, ev 51)

Rusiya Dövlət Kitabxanası
(101000, Moskva şəhəri, Vozdvijenka küçəsi, 3)

M.E. Saltıkov-Şedrin adına Dövlət Kitabxanası
(191011, Sankt-Peterburq şəhəri, Sadovaya küçəsi, 18)

Ukrayna Təhsil və Elm, Gənclər və İdman Nazirliyi: Ukrayna
kadrlarının attestasiyası Departamenti.
(01135, Kiyev şəhəri, pr. Pobeda, 10)

Ukrayna Milli Kitabxanası
(25200, Kiyev şəhəri, Kirov küçəsi, 1)

Əlavə 1.9

İŞTİRAKETMƏ VƏRƏQİ

_____ dissertasiya şurasının _____
(şuranın şifri) (iddiaçının adı,

_____ atasının adı, soyadı) _____ (ixtisasın şifri və adı)

_____ ixtisası üzrə təqdim etdiyi dissertasiyanın müdafiəsinə

həsr olunmuş _____ iclasında şura üzvlərinin iştirakı:
(protokolun tarixi və nömrəsi)

Adı, atasının adı, soyadı	elmi dərəcəsi, şurada ixtisasının şifri	iclasda iştirakı (imza)	bülleten alması (imza)

Dissertasiya şurasının
elmi katibi _____

(a., a.a., soyadı)

Qeydlər:

1. «a., a.a., soyadı» sütununda dissertasiya şurasının həlledici səsə malik bütün üzvlərinin adı, atasının adı, soyadı yazılır;
2. İddiaçı şuranın üzvü olduqda səsvermədə iştirak etmir;
3. Xətlər və xəttaltı şərhlər çap olunmur.

Əlavə 1.10

SƏSVERMƏ BÜLLETENİ

_____dissertasiya şurasının
(şuranın şifri)
_____iclasına aid
(iclasın tarixi və protokolun nömrəsi)

İddiaçının adı, atasının adı, soyadı	elmi dərəcəyə layiqdir	səsvermənin nəticələri
		razıyam razı deyiləm

Qeydlər:

1. “Elmi dərəcəyə layiqdir” sütununda elmi dərəcə və elm sahəsi göstərilir;
2. Bülletenlər imzalanmır. “Səsvermənin nəticələri” sütununda lazım olmayan pozulur;
3. “Razıyam” və “razı deyiləm” sözlərinin hər ikisi saxlanılmış və ya pozulmuş bülletenlər etibarsız sayılır;
4. Xətlər və xəttaltı şərhlər çap olunmur.

Əlavə 1.11

İMTİNA EDİLMİŞ DISSERTASIYANIN UÇOT VƏRƏQİ

Dissertasiyanın müəllifi		Müdafiənin tarixi	
Dissertasiyanın adı		Elmi dərəcəsi İxtisas şifri	
Dissertasiya şurasının fəaliyyət göstərdiyi təşkilatın adı		Dissertasiya şurasının şifri	
Nazirlik (baş idarə)		Attestasiya şöbəsinin indeksi*	
	a., a.a., soyadı	Elmi dərəcəsi, elmi adı	İş barədə rəy (müsbət, mənfi)
Elmi rəhbər (məsləhətçi)			
Rəsmi oponent			
Rəsmi oponent			
Rəsmi oponent			
Aparıcı təşkilat:			
Dissertasiya işinin yerinə yetirildiyi təşkilat:			
Gizli səsvermənin nəticələri	Lehinə	Əleyhinə	Etibarsız sayılmış bülletenlər
Doldurulma tarixi	Elmi katibin a., a.a., soyadı		Elmi katibin imzası

* “Attestasiya şöbəsinin indeksi” sütunu Komissiyada doldurulur.

Əlavə 1.12

Elmi dərəcələr verilməsinə dair attestasiya işinin birinci nüsxəsində Ali Attestasiya Komissiyasına təqdim edilməli olan sənədlərin (Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında AAK rəyasət heyətinin 2011-ci il 04 mart tarixli (protokol № 05-R) və 2012-ci il 04 may tarixli (protokol № 07-R) qərarları ilə edilmiş əlavə və dəyişikliklərlə)

S İ Y A H I S I

1. Təşkilatın blankında yazılan və müdafiə şurasının sədri tərəfindən imzalanan qoşma məktub;
2. İş yerində təsdiq olunmuş, üzərində fotosəkil olan kadrların şəxsi uçot vərəqi – 1 nüsxə;
3. Elmi dərəcə verilməsi haqqında arayış (Əlavə 1.13, yaxud Əlavə 1.14) – 2 nüsxə;
4. Dissertasiyanın mövzusunun və elmi rəhbərin (məsləhətçinin) təsdiq olunması haqqında protokoldan çıxarış – 1 nüsxə;
5. Dissertasiyanın mövzusunun müvafiq elm sahəsi üzrə problem şurasında qeyd alınması haqqında protokoldan çıxarış – 1 nüsxə;
6. Doktorluq imtahanlarının verilməsi haqqında vəsiqə (fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi iddiaçıları üçün) – 1 nüsxə;
7. Fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru (fəlsəfə doktoru dissertasiyasının müdafiə olunduğu elm sahəsi ilə eyni olmadıqda) elmi dərəcəsi iddiaçısının dissertasiyanın profili üzrə ali təhsili olmadıqda həmin elm sahəsinin ümumelmi əsaslarından əlavə doktorluq imtahanının verilməsi haqqında vəsiqə – 1 nüsxə;
8. Pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi iddiaçısının pedaqoji stajı haqqında arayış – 1 nüsxə;
9. Dissertasiya şurası iclasının onun sədri və elmi katibi tərəfindən imzalanmış stenoqramının birinci nüsxəsi. Burada AAK-ın əmri ilə təsdiq edilmiş, həmçinin şuranın tərkibinə əlavə daxil edilmiş şura üzvlərindən müdafiədə iştirak edənlər adbaad sadalanır, iştirak etməyənlərin iştirak etməməsinin səbəbi qeyd edilir, iclasın başlanıb, qurtardığı vaxt göstərilir. Stenoqrama rəsmi opponətlərin rəyləri, aparıcı təşkilatın rəyi və həmin rəyin qəbul edildiyi iclasın protokolu əlavə olunur.
10. Elmi rəhbərin (məsləhətçinin) rəyi – 1 nüsxə;
11. Avtoreferata verilən rəylər;

12. Dissertasiya işinin yerinə yetirildiyi və ya iddiaçının təhkim olduğu təşkilatın rəyi (1 nüsxə), həmin rəyin qəbul edildiyi iclasın protokolu (1 nüsxə), rəyçilərin yazılı rəyləri (hər birindən 1 nüsxə) və dissertasiya işinin ilkin müzakirəsinin gedişinin videoçəkilişi yazılmış kompakt disklər;

Təşkilatın rəyi kafedra (laboratoriya, bölmə, şöbə) iclasının və ya seminarın protokolundan çıxarış şəklində tərtib edilir, təşkilatın rəhbəri tərəfindən təsdiq olunur və ona təşkilatın gerbli möhürü vurulur.

Protokol iclasın sədri və katibi tərəfindən imzalanır, onların imzası təşkilatın elmi katibi tərəfindən müvafiq qaydada təsdiq olunur.

13. Dissertasiya şurasının yaradıldığı təşkilatdakı elmi seminarın rəyi (1 nüsxə), həmin rəyin qəbul edildiyi iclasın protokolu (1 nüsxə), resenzentlərin yazılı rəyləri (hər birindən 1 nüsxə) və elmi seminarın gedişinin videoçəkilişi yazılmış kompakt disklər;

Elmi seminarın rəyi və protokolu iclasın sədri və katibi tərəfindən imzalanır, onların imzası təşkilatın elmi katibi tərəfindən müvafiq qaydada təsdiq olunur.

14. İştirak etmə və rəqəsi (üzərində təşkilatın möhürü olmalıdır) – 1 nüsxə;

15. Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi iddiaçıları üçün ali təhsil haqqında diplomun (xaricdə, o cümlədən MDB ölkələrində təhsil almış şəxslər üçün əlavə olaraq, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyindən verilmiş ekvivalentlik haqqında şəhadətnamənin) təsdiq edilmiş surəti – 1 nüsxə;

Elmlər doktoru elmi dərəcəsi iddiaçıları üçün fəlsəfə doktoru diplomunun (elmi dərəcəsinə xaricdə, o cümlədən MDB ölkələrində almış şəxslər üçün əlavə olaraq, Komissiya tərəfindən verilmiş ekvivalentlik haqqında sənədin – diplomun) təsdiq edilmiş surəti – 1 nüsxə;

16. Dissertasiyanın cildlənmiş birinci nüsxəsi və onun elektron variantı;

17. Dissertasiya mövzusunə dair dərc olunmuş elmi işlərin siyahısı (Əlavə 1.18) - 1 nüsxə;

18. İşdə olan sənədlərin siyahısı (Əlavə 1.19) – 1 nüsxə;

19. Dissertasiya mövzusunə dair dərc olunmuş məqalələr, konfrans materialları və onların elektron surətləri (mündəricat daxil olmaqla), monoqrafiya və kitablar ayrıca qovluqda təqdim edilir. Xaricdə çap olunmuş işlərin dərc olduğu elmi nəşrlərin əsli təqdim edilməlidir. Elmi nəşrlərin əsli olmadıqda məqalənin surətinə nəşrin internet saytının dəqiq ünvanını əks etdirən yazılı məlumat əlavə edilməlidir və bu internet ünvanı elmi işlərin siyahısında göstərməlidir;

20. Dissertasiya müdafiəsinin gedişinin videoçəkilişi yazılmış kompakt disklər. Göstərilən sənədlər AAK-a kağıztikiləndə göndərilir.

Kağıztikilənin iç üzünə zərf yapışdırılır ki, buraya iddiaçı tərəfindən imzalanmış qeydiyyat-uçot vərəqi (Əlavə 1.15), şuranın sədri tərəfindən təsdiq olunmuş və gerbli möhür vurulmuş qeydiyyat vərəqi (Əlavə 1.16), onların elektron informasiya daşıyıcısı, dissertasiyanın avtoreferatı (4 nüsxə) və onun elektron variantı, iddiaçının şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti qoyulur.

Səsvermənin nəticələri mənfi olduqda dissertasiya şurası müdafiədən sonra bir ay ərzində AAK-a təşkilatın blankında çap olunub, dissertasiya şurası sədrinin imzaladığı qoşma məktub göndərir ki, buna imtina edilmiş dissertasiyanın qeydiyyat vərəqi (2 nüsxə), habelə dissertasiya və avtoreferat (hər birindən bir nüsxə), dissertasiya şurası iclasının şuranın sədri və elmi katibi tərəfindən imzalanmış stenoqramı əlavə olunur.

Əlavə 1.13

_____
(adı, atasının adı, soyadı)
_____
üzrə elmlər doktoru elmi dərəcəsi
(elm sahəsi)
verilməsi haqqında

A R A Y I Ş

İş № _____

_____
(təşkilatın adı, dissertasiya şurasının şifri)
dissertasiya şurasının (şuranın səlahiyyət müddəti) _____
(səlahiyyət müddətinin bitdiyi tarix)

« ____ » _____ 20 ____ il tarixli (protokol № _____) iclasında

_____
(a., a. a., soyadı)
_____
qrifi ilə* _____ ixtisası üzrə
(ixtisasın şifri, adı)

_____
(dissertasiyanın adı)

_____ mövzusunda yazdığı dissertasiyanın müdafiəsi əsasında

_____
üzrə elmlər doktoru
(elm sahəsi)

elmi dərəcəsi verilməsi haqqında qərar qəbul edilmişdir.

_____ 19__ ildə
(a., a.a., soyadı)
anadan olmuş, _____
(milliyyəti; xarici iddiaçıların isə vətəndaşlığı göstərilir)

_____ ildən _____ üzrə fəlsəfə doktorudur.
(elm sahəsi)
(Əgər iddiaçı doktoranturanı bitirmişsə, bitirdiyi il və onun yaradıldığı təşkilatın adı göstərilir)

19__ ildən indiyə qədər _____
(şəhərin, idarə və ya təşkilatın adı)
_____ işləyir.
(vəzifəsi)

Dissertasiya _____
(şəhərin, yerinə yetirildiyi təşkilatın, onun struktur bölməsinin adı)
_____ yerinə yetirilmişdir.

Elmi məsləhətçisi* _____
(elm sahəsi)

üzrə elmlər doktoru _____
(iş yeri, vəzifəsi, elmi adı, soyadı, a., a.a.)

İddiaçının dərc edilmiş _____ işi, o cümlədən, dissertasiyanın
(sayı)

mövzusunə aid _____ işi vardır (2-3 daha əhəmiyyətli işi
(sayı)

nümunə gətirilir).

Rəsmi opponətlər:

_____ üzrə elmlər doktoru _____
(elm sahəsi) (vətəndaşlığı*, iş yeri, vəzifəsi,

_____ elmi adı, a., a.a., soyadı)

____ üzrə elmlər doktoru _____
(elm sahəsi) (vətəndaşlığı*, iş yeri, vəzifəsi,

_____
elmi adı, a., a.a., soyadı)

____ üzrə elmlər doktoru _____
(elm sahəsi) (vətəndaşlığı*, iş yeri, vəzifəsi,

_____
elmi adı, a., a.a., soyadı)

dissertasiya haqqında müsbət (mənfi) rəy vermişdir.

Aparıcı təşkilat _____
(şəhərin, təşkilatın adı)

____ öz müsbət (mənfi) rəyində

göstərmişdir ki, _____
(burada aparıcı təşkilatın rəyinin xülasəsi və alınmış nəticələrin tətbiqinə dair tövsiyələri verilir).

İşin nəticələrindən istifadə edilmişdir _____ (burada işin nəticələrindən istifadə zamanı daha çox səmərə əldə edilmiş təşkilatların adları və ünvanları göstərilir).

Dissertasiya və avtoreferat barədə rəylər gəlmişdir _____ (burada tənqidi qeydlər mütləq göstərilməklə rəylərin xülasəsi verilir).

Müzakirədə iştirak etdilər:

_____
_____
(elmi dərəcələri, a., a.a., soyadları)

Gizli səsvermə keçirilən zaman _____ nəfərdən ibarət dissertasiya şurasının iclasda iştirak edən _____ nəfər üzvündən (onlardan _____ nəfəri baxılan dissertasiyanın profili üzrə elmlər doktorudur) _____ nəfəri lehinə, _____ nəfəri əleyhinə səs verdi, _____ bülleten etibarsız sayıldı.

Sonra dissertasiya şurasının “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamənin 31-ci bəndinə uyğun olaraq qəbul etdiyi rəyi göstərilir.

Dissertasiya şurasının sədri _____
(a., a.a., soyadı)

Dissertasiya şurasının elmi katibi _____
(a., a.a., soyadı)

Gerbli möhür

Tarix

Qeydlər:

1. İşin nömrəsi Ali Attestasiya Komissiyasında qoyulur;
2. Əgər gizli səsvermə bir dəfədən artıq keçirilmişdirsə, hesablayıcı komissiyanın əvvəlki protokolunun təsdiq edilməməsinin səbəbləri göstərilir;
3. Yayılması məhdudlaşdırılmış məlumatlar arayışda əks olunmamalıdır;
4. Arayış 1,5 intervalla çap olunmalıdır; xətlər və xəttaltı şərhlər isə çap edilmir (arayışın 5 səhifəyə qədər olması tövsiyə olunur);
5. (*) işarəsi ilə qeyd olunmuş sətirlər zəruri hallarda çap olunur.

Əlavə 1.14

_____ (adı, atasının adı, soyadı)

_____ üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi
(elm sahəsi)

verilməsi haqqında

A R A Y I Ş

İş № _____

Dissertasiya şurasının (şuranın səlahiyyət müddəti) _____
(səlahiyyət müddətinin bitdiyi tarix)

« _____ » _____ 20 _____ il tarixli (protokol № _____) iclasında

_____ (soyadı, a., a. a.)

_____ qurifi ilə* _____ ixtisası üzrə
(ixtisasın şifri, adı)

_____ (dissertasiyanın adı)

_____ mövzusunda yazdığı dissertasiyanın müdafiəsi əsasında

_____ üzrə fəlsəfə doktoru
(elm sahəsi)

elmi dərəcəsi verilməsi haqqında qərar qəbul edilmişdir.

_____ 19 _____ ildə

(a., a.a., soyadı)

anadan olmuş _____

(milliyyəti, xarici iddiaçıların isə vətəndaşlığı göstərilir)

_____ ildə

(ali təhsil müəssisəsinin tam adı)

_____ bitirmiş (əgər iddiaçı doktoranturanı bitirmişsə, bitirdiyi il, doktoranturanın növü və onun yaradıldığı təşkilatın adı göstərilir),

_____ ildən indiyə qədər _____

_____ (şəhərin, idarənin və ya təşkilatın adı)

_____ işləyir.

_____ (vəzifəsi)

Dissertasiya _____

_____ (şəhərin, yerinə yetirildiyi təşkilatın, onun struktur bölməsinin adı)

_____ yerinə yetirilmişdir.

Elmi rəhbəri _____

_____ (elm sahəsi)

üzrə elmlər doktoru (fəlsəfə doktoru) _____

_____ (iş yeri, vəzifəsi, elmi adı, a., a.a., soyadı)

İddiaçının dərc edilmiş _____ işi, o cümlədən, dissertasiyanın
(sayı)

mövzusunə aid _____ işi vardır (2-3 daha əhəmiyyətli işi nümunə
gətirilir). (sayı)

Rəsmi opponentlər:

_____ üzrə elmlər doktoru _____
(elm sahəsi) (vətəndaşlığı*, iş yeri, vəzifəsi,

_____ elmi adı, a., a.a., soyadı)

_____ üzrə elmləri doktoru (fəlsəfə doktoru) _____
(elm sahəsi) (vətəndaşlığı*, iş yeri, vəzifəsi,

---

elmi adı, a., a.a., soyadı)

dissertasiya haqqında müsbət (mənfi) rəy vermişdir.

Aparıcı təşkilat _____

_____ öz müsbət (mənfi) rəyində

göstərmişdir ki, _____ (burada aparıcı təşkilatın rəyinin xülasəsi və alınmış nəticələrin tətbiqinə dair tövsiyələri verilir).

İşin nəticələrindən istifadə edilmişdir _____ (burada işin nəticələrindən istifadə zamanı daha çox səmərə əldə edilmiş təşkilatların adları və ünvanları göstərilir).

Dissertasiya və avtoreferat barədə rəylər gəlmişdir _____ (burada tənqidi qeydlər mütləq göstərilməklə rəylərin xülasəsi verilir).

Müzakirədə iştirak etdilər:

_____
_____
(elmi dərəcələri, a., a.a., soyadları)

Gizli səsvermə keçirilən zaman _____ nəfərdən ibarət dissertasiya şurasının iclasda iştirak edən _____ nəfər üzvündən (onlardan _____ nəfəri baxılan dissertasiyanın profili üzrə elmlər doktorudur) _____ nəfəri lehinə, _____ nəfəri əleyhinə səs verdi, _____ bülleten etibarsız sayıldı.

Sonra dissertasiya şurasının «Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında» Əsasnamənin 31-ci bəndinə uyğun olaraq qəbul etdiyi rəyi göstərilir.

Dissertasiya şurasının sədri _____
(a., a.a., soyadı)

Dissertasiya şurasının elmi katibi _____
(a., a.a., soyadı)

Gerbli möhür

Tarix

Qeydlər:

1. İşin nömrəsi Ali Attestasiya Komissiyasında qoyulur;
2. Əgər gizli səsvermə bir dəfədən artıq keçirilmişdirsə, hesablayıcı komissiyanın əvvəlki protokolunun təsdiq edilməməsinin səbəbləri göstərilir;
3. Yayılması məhdudlaşdırılmış məlumatlar arayışda əks olunmamalıdır;
4. Arayış 1,5 intervalla çap olunmalıdır; xətlər və xəttaltı şərhlər isə çap edilmir (arayışın 5 səhifəyə qədər olması tövsiyə olunur);
5. (*) işarəsi ilə qeyd olunmuş sətirlər zəruri hallarda çap olunur.

Əlavə 1.15

Qeydiyyat-uçot vərəqi

(İddiaçının adı, atasının adı, soyadı)			
Anadan olduğu il	Vətəndaşlığı, milliyyəti	Attestasiya işinin daxil olduğu tarix	Attestasiya işinin №-si
Dissertasiya şurasının şifri	Şuranın qərarının tarixi		Protokolun № -si
Təşkilatın adı			
Hansı elmi dərəcənin (elmi adın) iddiaçısıdır		İxtisasın şifri və adı, elm sahəsi	
Elmi dərəcə (elmi ad) kim tərəfindən və nə vaxt verilmişdir		Diplomun (attestatın) №-si	
fəlsəfə doktoru			
elmlər doktoru			
dosent			
professor			

_____ Dissertasiya şurasının (Elmi şuranın) elmi katibi _____
(şuranın şifri) (a., a.a., soyadı)

Qeydlər:

1. “Attestasiya işinin №-si”, “Attestasiya işinin daxil olma tarixi” xanaları AAK-da doldurulur;
2. Vərəqənin arxa hissəsində şəxsin adı, atasının adı və soyadı, habelə kafedra və ixtisasın adı ingiliscə yazılır.
3. Qeydiyyat-uçot vərəqi, həmçinin, onun Azərbaycan dilində Times New Roman şrifti ilə yazılmış elektron variantını əks etdirən kompakt disk təqdim olunur.

DİSSERTASIYANIN QEYDİYYAT VƏRƏQİ

İddiaçının adı, atasının adı, soyadı			
Doğulduğu il, cinsi, milliyyəti			
Dissertasiyanın adı			
Dissertasiyanın yazıldığı dil			
Elm sahəsi			
İxtisasın şifri və adı			
İddia olunan elmi dərəcə			
Müdafiənin keçirildiyi tarix, şuranın fəaliyyət göstərdiyi təşkilatın adı			
Fəlsəfə doktoru dissertasiyasının müdafiə olunduğu tarix, elm sahəsi, ixtisasın şifri və adı (elmlər doktoru dərəcəsinin iddiaçıları üçün)			
Elmi rəhbərin (məsləhətçinin) elmi dərəcəsi, elmi adı, adı, atasının adı, soyadı			
Rəsmi opponentlər: adı, atasının adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı, ixtisasının şifri və adı, işlədiyi təşkilatın adı			
Aparıcı təşkilat			
Açar sözlər (minimum 5 ifadə və ya termin)			
İddiaçının adı, atasının adı, soyadı (İngilis dilində)			
Dissertasiyanın adı (İngilis dilində)			
Elm sahəsi (İngilis dilində)			
İxtisasın adı (İngilis dilində)			
Müdafiə keçirilən təşkilatın adı (İngilis dilində)			

_____ Dissertasiya şurasının sədri _____
 (şuranın şifri) (a., a.a., soyadı, elmi dərəcəsi, elmi adı)

_____ imza

Gerbli möhür

Qeydiyyat vərəqinin arxa üzü

REFERAT

(Tədqiqatın obyektı, məqsədi. Tədqiqat üsulları. Nəzəri və təcrübi nəticələr, onların yeniliyi, tətbiqedilmə dərəcəsi və səmərəliliyi. Tətbiq edildiyi sahə)

Qeydlər:

1. Diplomlar qeyd olunan məlumatlar əsasında yazılır;
2. Qeydiyyat vərəqi, həmçinin, onun Azərbaycan dilində Times New Roman şrifti ilə yazılmış elektron variantını əks etdirən kompakt disk təqdim olunur.

Əlavə 1.17

_____dissertasiya şurasının seçdiyi hesablayıcı komissiyanın iclası
(şuranın şifri)

PROTOKOLU № _____

« _____ » _____ 20__ il

Seçilmiş komissiyanın tərkibi _____
(a., a.a., soyadı)

Komissiya _____
(iddiaçının a., a.a., soyadı)
_____ üzrə elmlər doktoru (fəlsəfə doktoru)
(elm sahəsi)

elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilən dissertasiyaya dair keçirilən gizli səsvermə zamanı verilən səsləri hesablamaq üçün seçilmişdir.

Dissertasiya şurasının tərkibi _____ nəfərdən ibarət təsdiq edilmişdir.
Şuranın tərkibinə həlledici səsə əlavə olaraq __ nəfər daxil edilmişdir.

İclasda iştirak etmişdir:

Şura üzvü _____ nəfər, o cümlədən baxılan dissertasiyanın profili üzrə elmlər doktoru _____ nəfər.

Paylanmış bülletenlərin sayı _____

Paylanmamış bülletenlərin sayı _____

Qutuda aşkar edilən bülletenlərin sayı _____

Səsvermənin nəticələri:

_____ üzrə
(elm sahəsi)

_____ (a., a.a., soyadı)

elmlər doktoru (fəlsəfə doktoru) elmi dərəcəsi verilməsi üçün vəsatət qaldırılmasına səs verilmişdir:

lehinə _____

əleyhinə _____

Etibarsız hesab edilmiş bülletenlərin sayı _____

Hesablayıcı komissiyanın sədri _____
(a., a.a., soyadı)

Komissiya üzvləri _____
(a., a.a., soyadı)

_____
(a., a.a., soyadı)

Qeyd:
Xətlər və xəttaltı şərhlər çap olunmur.

Əlavə 1.18

_____ (adı, atasının adı, soyadı)

dərc olunmuş elmi və tədris-metodiki işlərinin

S İ Y A H I S I

Nö	İşin adı	İşin növü	Nəşriyyat, jurnal və s. adı	İşin həcmi	Həmmüəllif
1	2	3	4	5	6

Müəllif _____ (imza) _____ (a., a.a., soyadı)

Siyahı düzdür:

_____ Elmi (elmi-texniki) şurasının elmi katibi _____
təşkilatın adı (imza) (a., a.a., soyad)

Möhür

Qeydlər:

1. Xətlər və xəttaltı şərhlər çap olunmur;
2. Siyahı aşağıdakı bölmələr üzrə işlərin xronoloji ardıcılığı ilə bir-başına nömrələməklə tərtib olunur:
  - a) elmi işlər;
  - b) müəlliflik şəhadətnamələri, patentlər və s.;
  - s) tədris-metodiki işlər.
3. 2-ci sütunda işin tam adı, 3-cü sütunda işin növü (monoqrafiya, kitabça, elmi məqalə, konfrans materialı, tezis, dərslik və s.) göstərilir.

Əlavə 1.19

(adı, atasının adı, soyadı)

Attestasiya işində olan sənədlərin siyahısı

sıra №-si	sənədin adı	vərəqlərin sayı	səhifə (____dən _____qədər)
-----------	-------------	-----------------	--------------------------------

Dissertasiya şurasının
elmi katibi

(adı, atasının adı, soyadı)

Sənədlərin AAK-a
göndərildiyi tarix

Qeydlər:

1. İşə tikilmiş sənədlərin səhifələri ardıcıl olaraq nömrələnməlidir;
2. Xətlər və xəttaltı şərhlər çap olunmur.

**Elmi dərəcə verilməsinə dair attestasiya işinin dissertasiya
şurasında saxlanılan ikinci nüsxəsindəki sənədlərin**

S İ Y A H I S I

Dissertasiya şurasında saxlanılan attestasiya işinin ikinci nüsxəsinə Əlavə 1.12-də göstərilən sənədlərdən başqa aşağıdakı sənədlər də daxil olur:

1. İddiəçinin ərizəsi;
2. Dissertasiya şurasının dissertasiyanı müdafiə üçün qəbul etmək haqqında protokolu - 1 nüsxə;
3. Dissertasiya və avtoreferata aid daxil olan rəylər;
4. Hesablayıcı komissiyanın iclas protokolu (Əlavə 1.17), səsvermə zamanı istifadə olunan bülletenlər (Əlavə 1.10);
5. Avtoreferatın göndərildiyi ünvanların şuranın elmi katibi tərəfindən imzalanan siyahısı (göndərilmə tarixini göstərməklə).

**Elmlər doktoru və fəlsəfə doktoru dissertasiyalarının
müdafiəsinin təşkil edilməsi üçün
Ali Attestasiya Komissiyasına təqdim edilən sənədlərin**

SİYAHISI

1. Dissertasiya işinin yerinə yetirildiyi təşkilatın blankında yazılan və onun rəhbəri tərəfindən imzalanan qoşma məktub;

2. İş yerində təsdiq edilmiş, üzərində fotosəkil olan kadrların şəxsi uçot vərəqi -1 nüsxə;

3. İddiaçının iş yerindən verilmiş, təşkilatın rəhbəri tərəfindən imzalanmış, tarix qoyulub, gerbli möhürlə təsdiq olunmuş xasiyyətnamə -1 nüsxə;

4. Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi iddiaçıları üçün ali təhsil haqqında diplomun (xaricdə, o cümlədən MDB ölkələrində təhsil almış şəxslər üçün əlavə olaraq, Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyindən verilmiş ekvivalentlik haqqında şəhadətnamənin) təsdiq edilmiş surəti -1 nüsxə;

Elmlər doktoru elmi dərəcəsi iddiaçıları üçün fəlsəfə doktoru diplomunun, (elmi dərəcəsinə xaricdə, o cümlədən MDB ölkələrində almış şəxslər üçün əlavə olaraq, Komissiya tərəfindən verilmiş ekvivalentlik haqqında sənədin-diplomun) təsdiq edilmiş surəti -1 nüsxə;

5. Dissertasiya mövzusunun, elmi rəhbərin (elmi məsləhətçinin) təsdiq olunması haqqında protokoldan çıxarış, dissertasiya mövzusunun müvafiq elm sahəsi üzrə problem şurasında qeydə alınması haqqında protokoldan çıxarış- 1 nüsxə.

6. Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün doktorluq imtahanlarının verilməsi haqqında vəsiqə;

Fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru (fəlsəfə doktoru dissertasiyasının müdafiə olunduğu elm sahəsi ilə eyni olmadıqda) elmi dərəcəsi iddiaçısının dissertasiyanın profili üzrə ali təhsili olmadıqda həmin elm sahəsinin ümumelmi əsaslarından əlavə doktorluq imtahanının verilməsi haqqında vəsiqə-1 nüsxə;

Pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi iddiaçısının pedaqoji stajı haqqında arayış-1 nüsxə;

7. Dissertasiya işinin yerinə yetirildiyi və ya iddiaçının təhkim olunduğu təşkilatın rəyi və rəyin qəbul edildiyi iclasın protokolu -1 nüsxə,

rəyçilərin yazılı rəyləri, dissertasiya işinin ilkin müzakirəsinin gedişinin videoçəkilişi yazılmış kompakt disklər.

Təşkilatın rəyi kafedra (laboratoriya, bölmə, şöbə) iclasının və ya seminarının protokolundan çıxarış şəklində tərtib edilir, təşkilatın rəhbəri tərəfindən təsdiq olunur və ona təşkilatın gerbli möhürü vurulur.

Protokol iclasın sədri və katibi tərəfindən imzalanır, onların imzası təşkilatın elmi katibi tərəfindən müvafiq qaydada təsdiq olunur.

8. Elmi rəhbərin (məsləhətçinin) rəyi;

9. Dissertasiya mövzusunə dair dərc olunmuş elmi işlərin siyahısı (Əlavə 1.18) - 1 nüsxə;

10. Dissertasiya mövzusu üzrə dərc olunmuş elmi əsərlərin surətləri (monoqrafiya və xarici jurnalların özü əlavə olunur);

11. Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi iddiaçıları üçün fəlsəfə doktoru dissertasiya işinin cildlənmiş nüsxəsi və avtoreferatın əlyazması -1 nüsxə;

Elmlər doktoru elmi dərəcəsi iddiaçıları üçün elmlər doktoru və fəlsəfə doktoru dissertasiya işlərinin cildlənmiş nüsxələri, fəlsəfə doktoru dissertasiyasının avtoreferatı və elmlər doktoru dissertasiyasının avtoreferatının əlyazması – hər birindən 1 nüsxə və onların elektron variantları;

12. Şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti.

Təkrar attestasiya üçün Ali Attestasiya Komissiyasına təqdim edilən sənədlərin

SİYAHISI

1. İş yerindən qoşma məktub və ya iddiaçının şəxsi ərizəsi;
2. İş yerində təsdiq edilmiş, üzərində fotosəkil olan kadrların şəxsi uçot vərəqi -1 nüsxə;
3. İddiaçının iş yerindən verilmiş, təşkilatın rəhbəri tərəfindən imzalanmış, tarix qoyulub, gerbli möhürlə təsdiq olunmuş xasiyyətnamə -1 nüsxə;
4. Elmi dərəcə verilməsi haqqında arayış-2 nüsxə;
5. Xarici dövlətlərdə verilmiş elmi dərəcə diplomunun və ya elmi ad haqqında attestatın müvafiq qaydada təsdiq olunmuş surətləri;
6. Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi diplomunun təkrar attestasiyası üçün ali təhsil haqqında diplomun (xaricdə, o cümlədən MDB ölkələrində təhsil almış şəxslər üçün isə əlavə olaraq, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyindən verilmiş ekvivalentlik haqqında şəhadətnamənin) təsdiq edilmiş surəti -1 nüsxə;
Elmlər doktoru elmi dərəcəsi diplomunun təkrar attestasiyası üçün fəlsəfə doktoru diplomunun (elmi dərəcəsini xaricdə, o cümlədən MDB ölkələrində almış şəxslər üçün isə əlavə olaraq, Komissiya tərəfindən verilmiş ekvivalentlik haqqında sənədin-diplomun) təsdiq edilmiş surəti - 1 nüsxə;
7. Dissertasiya mövzusunun və elmi rəhbərin (elmi məsləhətçinin) təsdiq olunması haqqında protokoldan çıxarış – 1 nüsxə;
8. Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün uyğun doktorluq imtahanlarının verilməsi haqqında vəsiqənin təsdiq edilmiş surəti– 1 nüsxə;
9. Dissertasiya şurası iclasının sədri və elmi katibi tərəfindən imzalanmış stenoqram. Stenoqrama elmi rəhbərin (məsləhətçinin), rəsmi opponentlərin, aparıcı təşkilatın və avtoreferata verilən rəylərin surətləri əlavə olunur.
10. Dissertasiya işinin yerinə yetirildiyi və ya iddiaçının təhkim olduğu təşkilatın rəyi və rəyin qəbul olduğu iclasın protokolu - 1 nüsxə;

Təşkilatın rəyi kafedra (laboratoriya, bölmə, şöbə) iclasının və ya seminarının protokolundan çıxarış şəkilində tərtib edilir, təşkilatın rəhbəri tərəfindən təsdiq olunur və ona təşkilatın gerbli möhürü vurulur.

Protokol iclasın sədri və katibi tərəfindən imzalanır, onların imzası təşkilatın elmi katibi tərəfindən müvafiq qaydada təsdiq edilir.

11. Dissertasiya mövzusunə dair dərc olunmuş elmi işlərin siyahısı (Əlavə 1.18).

12. Dissertasiya mövzusu üzrə dərc olunmuş elmi əsərlərin surətləri (monoqrafiya və xarici jurnalların özü əlavə olunur);

13. Dissertasiya və 4 nüsxə avtoreferat. Avtoreferat dissertasiyanın əsas məzmununu Azərbaycan dilində geniş əks etdirməli və onun həcmi dissertasiyanın ümumi həcmnin (ədəbiyyat siyahısı istisna olmaqla) 30%-dən az olmamalıdır.

14. Qeydiyyat-uçot vərəqi;

15. Şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti.

Qeyd: Bu siyahıda 7-10-cu bəndlərdə tələb olunan sənədlər müxtəlif xarici ölkələrdə elmi adın və ya elmi dərəcənin verilməsi prosedurunə uyğun tənzimlənmə bilər.

**Elmi rəhbərliyə icazə almaq üçün Ali Attestasiya Komissiyasına
təqdim olunan sənədlərin**

SİYAHISI

1. Vəsətət məktubu;
2. Elmi rəhbərin iş yerində təsdiq edilmiş, üzərində fotosəkli olan kadrların şəxsi-uçot vərəqi;
3. Elmi rəhbərin fəlsəfə doktoru diplomunun iş yerində və ya notarial qaydada təsdiq olunmuş surəti;
4. Elmi rəhbərin iş yerindən xasiyyətnaməsi;
5. Elmi rəhbərin əmək kitabçasının surəti;
6. Elmi rəhbərin fəlsəfə doktoru dissertasiyasının avtoreferatı;
7. Elmi rəhbərin dərc olunmuş elmi əsərlərinin, tədris-metodiki və elmi-tədqiqat, metodiki işlərinin siyahısı və onların surəti;
8. İddiaçının kadrların şəxsi- uçot vərəqi;
9. İddiaçının ali təhsil haqqında diplomunun iş yerində və ya notarial qaydada təsdiq olunmuş surəti;
10. İddiaçının dissertasiya mövzusunun və elmi rəhbərinin təsdiq olunması haqqında elmi şuranın iclas protokolundan çıxarış;
11. İddiaçının iş yerindən (və ya doktoranturadan) xasiyyətnaməsi;
12. İddiaçının çap olunmuş elmi əsərlərinin siyahısı və əsərlərin surəti;
13. Elmi rəhbərliyə icazə verilən fəlsəfə doktorunun hal-hazırda rəhbərlik etdiyi doktorantların (dissertantların) siyahısı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası rəyasət heyətinin 2003-cü il 02 may tarixli (protokol № 05-R) qərarı ilə təsdiq edilmiş, 2009-cu il 06 fevral tarixli (protokol № 02-R) və 2012-ci il 04 may tarixli (protokol № 07-R) qərarları ilə əlavə və dəyişikliklər edilmişdir.

EKSPERT ŞURALARI HAQQINDA Ə S A S N A M Ə

1. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının ekspert şuraları (bundan sonra – ekspert şuraları) attestasiya sisteminin işinin mühüm istiqamətləri və elmi və elmi-pedaqoji kadrlara elmi dərəcələr və elmi adlar verilməsi məsələləri üzrə tövsiyələr hazırlayan ictimai-elmi orqandır.

Ekspert şuraları öz fəaliyyətlərində “Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası haqqında” Əsasnaməni, “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnaməni, həmçinin bu Əsasnaməni rəhbər tutur, qarşılarında duran vəzifələrin yerinə yetirilməsinə məsuliyyət daşıyırlar.

Komissiyanın ekspert şuraları elmin, texnikanın, təhsilin, mədəniyyətin və incəsənətin müvafiq sahələrində görkəmli alim və mütəxəssislərdən ibarət tərkibdə elm sahələri üzrə iki ilə qədər müddətə təşkil edilir.

2. Ekspert şuralarının vəzifələri aşağıdakılardır:

müdafiənin təşkili və təkrar attestasiya (nostrifikasiya) üçün təqdim edilmiş elmlər doktoru (zəruri hallarda fəlsəfə doktoru) dissertasiyalarının ilkin ekspertizasının aparılması;

müdafiə olunmuş dissertasiyaların elmi ekspertizasının aparılması, elmi adlar (kafedra və ya ixtisas üzrə professor və dosent) verilməsi üçün daxil olmuş vəsatətlərə baxılması;

elmi dərəcələrin və elmi adların iddiaçıları üçün tələblərin eyniliyinin, dissertasiyaların ekspertiza səviyyəsinin elmi-texniki və sosial tərəqqinin tələblərinə müvafiq olmasının təmin edilməsi;

elmin, texnikanın, təhsilin, mədəniyyətin və incəsənətin inkişaf istiqamətlərini nəzərə almaqla yüksək ixtisaslı elmi və elmi-pedaqoji kadrların attestasiyasının təkmilləşdirilməsində iştirak edilməsi;

mülkiyyət formasından asılı olmayaraq ali təhsil və elmi-tədqiqat müəssisələrində dissertasiya şuralarının yaradılması haqqındakı sənədlərin ekspertizasının aparılması;

dissertasiyaların nəticələrinin təhlili və onların elmi-texniki və sosial tərəqqinin mühüm istiqamətlərinə uyğunluğunun qiymətləndirilməsi.

3. Ekspert şuraları qarşıya qoyulmuş vəzifələrə uyğun olaraq:

dissertasiya şuralarının, elmi (elmi-texniki) şuraların qərarlarına (vəsətətlərinə) baxır, elmi və elmi-pedaqoji işçilərə elmi dərəcələrin və elmi adların, o cümlədən elmi işçilərə ixtisas üzrə professor və dosent elmi adlarının verilməsi haqqında Komissiyanın rəyasət heyətinə, kollegiyasına tövsiyələr hazırlayır;

dissertasiya şuralarının yaradılması, yenidən təsdiq olunması və tərkibində qismən dəyişiklik edilməsi üzrə materiallara baxır və onların müvafiq tələblərə uyğun olmasına dair rəy və təkliflər hazırlayır;

dissertasiya şuralarının və elmi adlar verilməsi üçün vəsətət qaldıran elmi (elmi-texniki) şuraların fəaliyyətini təhlil edir və ümumiləşdirir;

dissertasiya şuralarının, Komissiyanın rəyasət heyətinin, kollegiyasının qərarlarından verilmiş apelyasiyalara (şikayət ərizələrinə) baxır və rəylər hazırlayır;

elmi dərəcələrdən və elmi adlardan məhrum etmə (bərpa etmə) məsələləri üzrə qərarlar (rəylər) hazırlayır;

əlaqədar təşkilatlarla birlikdə elmi, texniki proqramların və layihələrin ekspertizasını aparır, onların nəticələri əsasında tövsiyələr hazırlayır;

yüksək ixtisaslı elmi və elmi-pedaqoji kadrların attestasiyasının və elmi işçilərin ixtisaslarının nomenklaturasının təkmilləşdirilməsinə dair təkliflərə baxılmasında, elmi ixtisasların pasportlarının və doktorluq imtahanlarının proqramlarının hazırlanmasında iştirak edir;

dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən dövrü elmi nəşrlərin siyahısının müəyyənləşdirilməsi barədə təkliflər verir;

aparıcı təşkilatların müəyyənləşdirilməsi barədə təkliflər verir;

elmi-tədqiqat işlərinin nəticələrinin dünya ölkələrinə yayılması işinə öz köməkliyini göstərir, zəruri hallarda həmin işlərin xarici ölkələrə ekspertizaya göndərilməsinə dair Komissiyanın rəyasət heyətinə və ya kollegiyasına tövsiyələr verir;

müdafiənin təşkili və təkrar attestasiya (nostrifikasiya) üçün təqdim edilmiş elmlər doktoru (zəruri hallarda fəlsəfə doktoru) dissertasiyalarının və müdafiə olunmuş dissertasiyaların elmi təhlilini aparır, tövsiyələr hazırlayır;

vətəndaşların ərizə və şikayətlərinə baxılmasında iştirak edir, Komissiyanın rəyasət heyətinin, kollegiyasının, Komissiya rəhbərliyinin, attestasiya şöbələrinin müdirlərinin (onları əvəz edən şəxslərin) təklifi ilə elmi və elmi-pedaqoji kadrların attestasiyası ilə bağlı digər məsələlərə baxır.

4. Ekspert şuralarının aşağıdakı hüquqları vardır:

zəruri olduqda Komissiyanın rəyasət heyətinin, kollegiyasının və ya rəhbərinin qərarına əsasən dissertasiyaları əlavə rəy verilməsi üçün dissertasiya şuralarına göndərmək;

kifayət qədər əsaslandırılmamış rəyləri yenidən işlənilməsi üçün dissertasiya şuralarına qaytarmaq;

Komissiyanın rəyasət heyətinin, kollegiyasının və ya rəhbərinin qərarına əsasən zəruri hallarda iddiaçıları, dissertasiyanın müdafiəsini aparmış və ya əlavə rəy vermiş dissertasiya şuralarının rəhbərlərini, rəsmi opponentləri, elmi rəhbərləri (elmi məsləhətçiləri), həmçinin aparıcı təşkilatların nümayəndələrini öz iclaslarına dəvət etmək;

öz iclaslarında dissertasiya və elmi (elmi-texniki) şuraların rəhbərlərinin hesabatlarını dinləmək, dissertasiya şurasının fəaliyyətinin davam etdirilməsinin məqsədəuyğunluğuna dair Komissiyanın rəyasət heyətinə tövsiyə vermək;

lazım gəldikdə dissertasiyalar üzrə rəsmi opponentləri tövsiyə etmək;

lazım gəldikdə Komissiyanın sədrinə, baş elmi katibinə və ya müvafiq attestasiya şöbəsinin müdirinə bildirməklə, öz nümayəndələrini dissertasiya şuralarının iclaslarına göndərmək;

Komissiyanın rəyasət heyətinin, kollegiyasının üzvləri və Komissiya aparatının işçiləri ilə birlikdə dissertasiya şuralarının fəaliyyətinin yoxlanılmasında iştirak etmək;

başqa ölkələrdə elmi dərəcələr almış şəxslərin təkrar attestasiyası zamanı, zəruri hallarda, onların dissertasiyalarını əlavə rəy verilməsi üçün müvafiq dissertasiya şuralarına göndərmək barədə Komissiyanın rəyasət heyətinə, kollegiyasına tövsiyələr vermək;

lazım gəldikdə dissertasiya şuralarının fəaliyyət göstərdiyi təşkilatlarda attestasiya işi ilə əlaqədar səyyar iclaslar keçirmək.

5. Ekspert şuralarının tərkibinə, bir qayda olaraq, elmlər doktorları daxil edilir, elmi katib fəlsəfə doktoru da ola bilər;

ekspert şurasının sədri, onun müavini və elmi katibi, bir qayda olaraq, eyni təşkilatın və ya müəssisənin əməkdaşları ola bilərlər;

ekspert şurasının sədrliyinə namizəd Komissiyanın sədri tərəfindən irəli sürülür və Komissiyanın rəyasət heyətində təsdiq edilir;

ekspert şuralarının tərkibinə daxil ediləcək alimlərin və mütəxəssislərin namizədliyi Komissiyanın sədri, onun müavinləri, baş elmi katibi, müvafiq attestasiya şöbələrini müdirləri, onların müavinləri və ekspert şurasının sədrliyinə namizədin iştirakı ilə müzakirə edilir və şuranın tərkibinin təsdiq edilməsi üçün rəyasət heyətinə qərar layihəsi hazırlanır;

ekspert şuralarının sayı, onların tərkibi Komissiyanın rəyasət heyəti tərəfindən iki ilə qədər müddətə təsdiq edilir, bu haqda əmrlər Komissiyanın sədri tərəfindən imzalanır. Şuranın üzvlərinin sayı, bir qayda olaraq, doqquz nəfərdən az və iyirmi bir nəfərdən çox olmur;

hər il ekspert şuralarının tərkibinin ən azı üçdə biri yeniləşdirilir. Eyni bir şəxsin ekspert şurasının tərkibində fasiləsiz olaraq ən çoxu iki müddətdə işləmək hüququ vardır;

ekspert şuralarının üzvləri dissertasiya işləri üzrə opponent və dissertasiya şuralarının üzvü (müstəsna hallarda, birdəfəlik şuralarda üzvlük istisna olmaqla) ola bilməzlər;

lazım gəldikdə Komissiyanın rəyasət heyəti attestasiya sənədlərinin və dissertasiyaların operativ surətdə baxılması məqsədilə ekspert şuralarının tərkibində bölmələr yarada bilər;

ekspert şuraları Komissiyanın rəyasət heyəti qarşısında müntəzəm olaraq hesabat verir.

6. Xüsusi hallarda, ekspert şurası Komissiyanın razılığı ilə, müvafiq ixtisaslar üzrə elmlər doktorlarını ekspert kimi öz işinə cəlb edə bilər.

Zəruri hallarda, Komissiyanın rəyasət heyətinin üzvləri həlledici səsle ekspert şuralarının işində iştirak edə bilərlər.

7. Ekspert şuralarının iclasları onun sədri tərəfindən, sədr olmadıqda isə sədr müavini tərəfindən aparılır.

Ekspert şuralarının tövsiyələri və qərarları açıq səsvermə yolu ilə iclasda iştirak edən şura üzvlərinin üçdə ikisi səs verdikdə qəbul edilmiş hesab edilir.

Zəruri hallarda, yaxud şuranın ən azı bir üzvünün təklifi ilə gizli səsvermə keçirilə bilər.

8. Ekspert şuralarının fəaliyyətinə nəzarəti Komissiyanın müvafiq şöblərinin müdirləri həyata keçirir. Ekspert şuralarının iclası müəyyən olunmuş qaydada keçirilməzsə və ya iclasın qərarı kifayət qədər əsaslandırılmazsa, Komissiyanın şöbə müdirinin müvafiq məsələyə təkrar baxılmasını ekspert şurasına təklif etmək hüququ vardır.

Elm sahələri üzrə müvafiq şöblər və digər funksional bölmələr ekspert şuralarının və ekspertlərin səmərəli işləməsi, həmçinin onların verdiyi tövsiyə və çıxardığı qərarların həyata keçirilməsi üçün şərait yaradırlar.

9. Komissiyanın rəyasət heyətinin, kollegiyasının, sədrinin, sədr müavinlərinin, baş elmi katibinin tapşırığı, attestasiya şöbləri müdirlərinin (onları əvəz edən şəxslərin) və həmçinin ekspert şuralarının sədrlərinin (sədr müavinlərinin) qərarı ilə bir neçə elm sahəsini, yaxud ixtisası əhatə edən dissertasiyanın ekspertizası üçün müvafiq ekspert

şuralarının birgə iclası keçirilə və ya belə dissertasiya işləri digər ekspert şuralarına göndərilə bilər.

10. Ekspert şuralarının iclaslarında Komissiyanın müvafiq attestasiya şöbəsinin müdiri (müdir müavini), şuranın işinin texniki təşkilinə cavabdeh olan əməkdaşı iştirak edə bilər. Həmin əməkdaş ekspert şurasının elmi katibi ilə birlikdə attestasiya sənədlərinin tamlığına və qorunmasına, onlara vaxtında baxılmasına, həmçinin şura üzvlərinin icaslarda iştirakının qeydiyyatının aparılmasına cavabdehdir.

11. Hər bir attestasiya işi, yaxud dissertasiya və elmi (elmi-texniki) şuranın vəsatəti haqqında çıxarılan qərar (Əlavə 1), iclasdan sonra şuranın sədri, elmi katibi və rəyçi şura üzvü tərəfindən imzalanır və üç gündən gec olmayaraq müvafiq attestasiya şöbəsinə təqdim edilir.

12. Ekspert şuralarında baxılması başa çatmış attestasiya işləri barədə şuranın sədri (müavini) tərəfindən Komissiyanın rəyasət heyətinin iclasında məruzə edilə bilər.

13. Bir qayda olaraq, ekspert şuralarında elmlər doktoru elmi dərəcəsi (elmlər doktoru elmi dərəcəsinin təkrar attestasiyası və nostrifikasiyası) və professor elmi adının verilməsi (professor elmi adının təkrar attestasiyası) barədə attestasiya sənədlərinə baxılma müddətləri müvafiq olaraq üç və iki, fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi (fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsinin təkrar attestasiyası və nostrifikasiyası) və dosent elmi adının verilməsi (dosent elmi adının təkrar attestasiyası) barədə, həmçinin müdafiənin təşkili üçün təqdim edilmiş elmlər doktoru (zəruri hallarda fəlsəfə doktoru) dissertasiyalarına dair attestasiya sənədlərinə baxılma müddəti bir aydan artıq olmamalıdır.

Dissertasiya şuralarının təşkili və fəaliyyəti barədə materiallara ekspert şuralarında baxılma müddəti bir aydan çox olmamalıdır.

14. Ekspert şurası hər il yanvar ayının 15-dən gec olmayaraq ötən ildəki fəaliyyəti barədə hesabatı Komissiyanın rəyasət heyətinə və ya müvafiq attestasiya şöbəsinə təqdim edir.

Əlavə 1

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Ali Attestasiya Komissiyasının**

_____ üzrə ekspert şurasının

Q Ə R A R I

« _____ » _____ 20__ il

№ _____

Dinləndi:

_____
_____
_____
_____

Qərara alındı:

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Ekspert şurasının sədri _____ (_____)
Ekspert şurasının elmi katibi _____ (_____)
Rəyçi _____ (_____)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası rəyasət heyətinin 2004-cü il 27 fevral tarixli (protokol № 05-R) qərarı ilə təsdiq edilmiş və 2009-cu il 06 fevral tarixli (protokol №2-R) və 2012-ci il 04 may tarixli (protokol №07-R) qərarları ilə əlavə və dəyişikliklər edilmişdir.

“ELMİ DƏRƏCƏLƏRİN VƏ ELMİ ADLARIN VERİLMƏSİ QAYDALARI HAQQINDA” ƏSASNAMƏNİN ELMİ ADLAR VERİLMƏSİ SAHƏSİNDƏ TƏTBİQİNƏ DAİR

T Ə L İ M A T

1. Bu Təlimat Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2003-cü il 21 fevral tarixli 857 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş, 2008-ci il 5 iyun tarixli 769 nömrəli və 2011-ci il 15 fevral tarixli 381 nömrəli Fərmanları ilə əlavələr və dəyişikliklər edilmiş “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamədə (bundan sonra - Əsasnamə) nəzərdə tutulmuş kafedra və ixtisas üzrə professor və dosent elmi adlarının verilməsinin tətbiqi qaydalarını müəyyən edir.

2. Əsasnaməyə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası (bundan sonra - Komissiya) aşağıdakı elmi adları verir:

- kafedra üzrə professor
- ixtisas üzrə professor
- kafedra üzrə dosent
- ixtisas üzrə dosent

2.1. Kafedra üzrə professor elmi adı aşağıdakılara verilir:

müsabiqə və ya təyinat üzrə kafedra müdiri və ya professor vəzifəsini tutan və ya rektor, prorektor (elmi və tədris işləri üzrə) təyin olunmuş və bu vəzifələrdə bir il müvəffəqiyyətlə işləyən, beş il ali pedaqoji iş stajı olan, yüksək metodiki və elmi səviyyədə mühazirələr oxumuş, müdafiədən sonra dərc olunmuş tədris-metodiki və elmi işləri olan dosent elmi adı almış elmlər doktorlarına.

Kafedra üzrə professor elmi adı müstəsna hallarda aşağıdakı şəxslərə verilə bilər:

müsabiqə və ya təyinat yolu ilə ali təhsil müəssisəsində kafedra müdiri, professor, dekan, rektor, prorektor (tədris və ya elmi işlər üzrə) vəzifələrindən birini tutan, həmin vəzifədə iki il müvəffəqiyyətlə işləyən, ali təhsil müəssisəsində pedaqoji iş stajı otuz beş ildən az olmayan, ali

təhsil və ya əlavə təhsil müəssisələri üçün nəzərdə tutulmuş bir dərsləyin və ya həmmüəllifliklə yazılmış üç dərsləyin (dərs vəsaitinin) və son on il ərzində dərc olunmuş elmi və elmi-metodiki işlərin müəllifi olan, elmi rəhbər kimi beş fəlsəfə doktoru hazırlamış, dosent elmi adı olan fəlsəfə doktorlarına;

müsabiqə və ya təyinat üzrə ali təhsil müəssisəsində kafedra müdiri və ya professor vəzifəsini tutan, bu vəzifədə bir il müvəffəqiyyətlə işləyən, ali təhsil müəssisəsində incəsənət ixtisası üzrə fənləri on ildən az olmayan müddətdə tədris edən, dərc edilmiş tədris-metodiki və elmi işləri olan, dosent elmi adı almış fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi olan xalq artistlərinə, xalq rəssamlarına, əməkdar incəsənət xadimlərinə, əməkdar memarlara, əməkdar müəllimlərə və əməkdar mədəniyyət işçilərinə;

müsabiqə və ya təyinat üzrə ali təhsil müəssisəsində kafedra müdiri və ya professor vəzifəsini tutan, bu vəzifədə üç il müvəffəqiyyətlə işləyən, ali təhsil müəssisəsində incəsənət ixtisası üzrə fənləri on ildən az olmayan müddətdə tədris edən, otuz beş il elmi-pedaqoji iş stajı, dərc edilmiş tədris-metodiki və elmi işləri olan, dosent elmi adı almış, respublika və beynəlxalq müsabiqələrin laureatları olan və ya onları hazırlayan incəsənət işçilərinə;

kafedra rəisi təyin edilmiş və ya professor vəzifəsinə seçilmiş və ya təyin edilmiş, bu vəzifədə bir il müvəffəqiyyətlə işləyən, respublika silahlı qüvvələrində və zabit kadrlarının hazırlanmasında xüsusi xidmətləri olan, ali təhsil müəssisəsində hərbi ixtisas fənlərini on ildən az olmayan müddətdə tədris edən, dərc edilmiş tədris-metodiki və elmi işləri olan, dosent elmi adı almış fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi olan hərbi işçilərə;

kafedra rəisi təyin edilmiş və ya professor vəzifəsinə seçilmiş və ya təyin edilmiş, bu vəzifədə üç il müvəffəqiyyətlə işləyən, respublika silahlı qüvvələrində və zabit kadrlarının hazırlanmasında xüsusi xidmətləri olan, ali təhsil müəssisəsində hərbi ixtisas fənlərini on ildən az olmayan müddətdə tədris edən, otuz beş il elmi-pedaqoji iş stajı, dərc edilmiş tədris-metodiki və elmi işləri olan və dosent elmi adı almış hərbi işçilərə;

müsabiqə və ya təyinat üzrə ali təhsil müəssisəsində kafedra müdiri və ya professor vəzifəsini tutan, bu vəzifədə bir il müvəffəqiyyətlə işləyən, ali təhsil müəssisəsində bədən tərbiyəsi və idman ixtisası fənlərini on ildən az olmayan müddətdə tədris edən, fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi və dosent elmi adı olan, respublika və ya beynəlxalq yarışların çempionları olmuş və ya hazırlamış, dərc edilmiş tədris-metodiki və elmi işləri olan bədən tərbiyəsi və idman işçilərinə;

müsabiqə və ya təyinat üzrə ali təhsil müəssisəsində kafedra müdiri və ya professor vəzifəsini tutan, bu vəzifədə üç il müvəffəqiyyətlə işləyən, ali təhsil müəssisəsində bədən tərbiyəsi və idman ixtisası fənlərini on ildən az olmayan müddətdə tədris edən, otuz beş il elmi-pedaqoji iş stajı, dərc edilmiş tədris-metodiki və elmi işləri olan, respublika və ya beynəlxalq yarışların çempionları olmuş və ya hazırlamış və dosent elmi adı almış əməkdar məşqçilərə, əməkdar idman ustalarına, əməkdar bədən tərbiyəsi və idman işçilərinə. (Əsasnamənin 41-ci bəndinə uyğun olaraq).

2.2. İxtisas üzrə professor elmi adı aşağıdakılara verilir:

ali təhsil müəssisələrində elmi-tədqiqat bölməsinin (şöbə, laboratoriya) müdiri, baş elmi işçi, aparıcı elmi işçi, böyük elmi işçi vəzifələrinə seçilmiş, bir il bu vəzifələrdə müvəffəqiyyətlə işləyən, azı beş il elmi iş stajı, müdafiədən sonra dərc edilmiş elmi əsərləri olan, elmi rəhbər və ya elmi məsləhətçi kimi elmi dərəcə almış təkbaşına dörd mütəxəssis hazırlamış elmlər doktorlarına;

elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrdə (birliklərdə, təşkilatlarda) müsabiqə yolu ilə elmi-tədqiqat bölməsinin (şöbə, laboratoriya) müdiri, baş elmi işçi, aparıcı elmi işçi, böyük elmi işçi vəzifələrini tutan, bir il bu vəzifələrdə müvəffəqiyyətlə işləyən, azı beş il elmi iş stajı, müdafiədən sonra dərc edilmiş elmi əsərləri olan, elmi rəhbər və ya elmi məsləhətçi kimi elmi dərəcə almış beş mütəxəssis hazırlamış elmlər doktorlarına (Əsasnamənin 42-ci bəndinə uyğun olaraq).

2.3. Kafedra üzrə dosent elmi adı aşağıdakılara verilir:

kafedra müdiri və ya dosent vəzifəsinə seçilən və ya təyin edilən, yaxud rektor, prorektor (elmi və tədris işləri üzrə), dekan vəzifəsini tutan və həmin vəzifədə bir il müvəffəqiyyətlə işləyən, üç il ali pedaqoji iş stajı, müdafiədən sonra dərc edilmiş tədris-metodiki və elmi işləri olan fəlsəfə doktorlarına və ya elmlər doktorlarına.

Kafedra üzrə dosent elmi adı müstəsna hallarda aşağıdakı şəxslərə verilə bilər:

müsabiqə və ya təyinat üzrə ali təhsil müəssisəsində kafedra müdiri və ya dosent vəzifəsini tutan, bu vəzifədə bir il müvəffəqiyyətlə işləyən, incəsənət ixtisası üzrə fənləri beş ildən az olmayan müddətdə tədris edən, dərc edilmiş elmi əsərləri və tədris-metodiki vəsaitləri olan xalq artistlərinə, xalq rəssamlarına, əməkdar incəsənət xadimlərinə, əməkdar artistlərə, əməkdar rəssamlara, əməkdar memarlara, əməkdar mədəniyyət işçilərinə və ya incəsənət ixtisası üzrə fənləri on ildən az olmayan müddətdə tədris edən, respublika və beynəlxalq sərgi, müsabiqə və festivalların laureatları və qalibləri olmuş, yaxud hazırlamış şəxslərə;

kafedra rəisi təyin edilmiş və ya dosent vəzifəsinə seçilmiş və ya təyin edilmiş, bu vəzifədə bir il müvəffəqiyyətlə işləyən, respublika silahlı qüvvələrində və zabit kadrlarının hazırlanmasında xüsusi xidmətləri olan, ali təhsil müəssisəsində hərbi ixtisas fənlərini beş ildən az olmayan müddətdə tədris edən, dərc edilmiş elmi əsərləri və tədris-metodiki vəsaitləri olan hərbi işçilərə;

müsabiqə və ya təyinat üzrə ali təhsil müəssisəsində kafedra müdiri və ya dosent vəzifəsini tutan, bu vəzifədə bir il müvəffəqiyyətlə işləyən, ali təhsil müəssisəsində bədən tərbiyəsi və idman ixtisası fənlərini beş ildən az olmayan müddətdə tədris edən, respublika və ya beynəlxalq yarışların çempionları olmuş və ya hazırlamış, dərc edilmiş elmi əsərləri və tədris-metodiki vəsaitləri olan bədən tərbiyəsi və idman işçilərinə (Əsasnamənin 43-cü bəndinə uyğun olaraq).

2.4. İxtisas üzrə dosent elmi adı aşağıdakılara verilir:

elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrdə (birliklərdə, təşkilatlarda) elmi-tədqiqat bölməsinin (şöbə, laboratoriya) müdiri, baş elmi işçi, aparıcı elmi işçi, böyük elmi işçi vəzifələrinə seçilmiş və ya direktor, direktor müavini, elmi katib vəzifələrinə təyin olunmuş, bir il bu vəzifələrdə müvəffəqiyyətlə işləyən, azı üç il elmi iş stajı və müdafiədən sonra dərc edilmiş elmi əsərləri olan elmlər doktorlarına və fəlsəfə doktorlarına;

ali təhsil müəssisələrində elmi-tədqiqat bölməsinin (şöbə, laboratoriya) müdiri, baş elmi işçi, aparıcı elmi işçi, böyük elmi işçi vəzifələrinə seçilmiş və ya elmi katib vəzifəsinə təyin olunmuş, bir il bu vəzifələrdə müvəffəqiyyətlə işləyən, azı üç il elmi iş stajı və müdafiədən sonra dərc edilmiş elmi əsərləri olan elmlər doktorlarına və fəlsəfə doktorlarına (Əsasnamənin 44-cü bəndinə uyğun olaraq).

Əvvəllər verilmiş baş elmi işçi elmi adı ixtisas üzrə dosent elmi adına bərabər tutulur. (Əsasnamənin 44-cü bəndinə uyğun olaraq).

2.5. Kafedra üzrə dosent və professor elmi adlarının verilməsi barədə ali təhsil müəssisələrinin elmi şuraları Komissiya qarşısında vəsatət qaldırır. İddiaçılara dosent adı verilməsi üçün vəsatət fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi aldıqdan, xaricdə elmi dərəcə almış şəxslərin diplomları müvafiq qaydada tanındığı və ya bərabər tutulduğu tarixdən iki il sonra, professor elmi adı verilməsi üçün isə elmlər doktoru elmi dərəcəsi aldıqdan, xaricdə elmlər doktoru elmi dərəcəsi almış şəxslərin diplomları müvafiq qaydada tanındığı və ya bərabər tutulduğu tarixdən dörd il sonra, bu Əsasnamənin müvafiq olaraq 41-ci və 43-cü bəndlərinin tələbləri ödənilməyi halda, qaldırıla bilər. Mədəniyyət, incəsənət, hərbi iş, bədən tərbiyəsi və idman profilli ali təhsil müəssisələrinin ümumelmi kafedralarında çalışan

iddiaçılar bu Əsasnamənin 41-ci və 43-cü bəndlərinə əsasən ümumi qaydada attestasiya oluna bilərlər. Bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş müstəsna hallar onlara şamil edilmir. İxtisas üzrə dosent elmi adı verilməsi üçün elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrin (birliklərin, təşkilatların), ali təhsil müəssisələrinin elmi (elmi-texniki) şuraları şəxs elmi dərəcə aldıqdan iki il sonra, bu Əsasnamənin 44-cü bəndinin tələbləri ödənilməyi halda, vəsatət qaldıra bilərlər. (Əsasnamənin 45-ci bəndi)

İxtisas üzrə dosent elmi adı iddiaçısının müdafiədən sonra keçən hər il üçün azı bir (üçdən az olmamaqla) elmi məqaləsi olmalıdır*.

3. Professor və dosent elmi adları ali təhsil və ya əlavə təhsil müəssisələrində, elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrdə (birliklərdə, təşkilatlarda) əvəzçilik üzrə və ya saat hesabı işləyən şəxslərə müvafiq olaraq bu Təlimatın 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5-ci bəndlərində göstərilən tələblərə uyğun şəkildə verilə bilər.

4. Professor və dosent elmi adlarının verilməsinə dair elmi şuranın qərarı gizli səsvermə yolu ilə qəbul edilir. Şuranın üzvlərinin azı üçdə ikisi onun işində iştirak etdikdə o, səlahiyyətli sayılır. Şuranın iclasında iştirak edən şura üzvlərinin azı üçdə ikisi səs verdikdə şuranın qərarı qəbul edilmiş hesab olunur.

5. Elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisənin (birliyin, təşkilatın), ali təhsil müəssisəsinin elmi şuralarının elmi ad verilməsinə dair təqdimatı bir ay müddətində Komissiyaya göndərilməlidir.

Elmi ad verilməsinə dair attestasiya işində bu Təlimata əlavə olunan siyahıda (Əlavə 2.1) göstərilən sənədlər olmalıdır.

6. Elmi adların verilməsi haqqında qaldırılmış vəsatətə Komissiyada baxılma müddəti dosent elmi adı üçün üç ay, professor elmi adı üçün isə dörd aydır.

Elmi adların verilməsi haqqında vəsatətlərə baxılma müddətinə müvafiq ilin iyul və avqust ayları daxil deyildir.

7. Kafedra üzrə professor və ya ixtisas üzrə professor, kafedra üzrə dosent və ya ixtisas üzrə dosent elmi adı almış şəxslərə vahid dövlət nümunəli müvafiq attestat verilir.

---

* Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası rəyasət heyətinin 09. 04. 2004-cü il tarixli (protokol № 08-R) qərarı ilə daxil edilmişdir.

8. Kafedra üzrə elmi adların verilməsinə dair vəsatət qaldırılması üçün elmi dərəcə alındıqdan sonra müddətlə bağlı qoyulan məhdudiyətlər ixtisas üzrə professor elmi adı verilməsinə dair elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrin (birliklərin, təşkilatların), ali təhsil müəssisələrinin elmi (elmi – texniki) şuraları tərəfindən qaldırılan vəsatətlərə şamil edilmir. İxtisas üzrə professor elmi adı yalnız “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamənin 42-ci bəndində göstərilən tələblərə uyğun şəkildə verilə bilər.

9. Elmi adların verilməsinə, onlardan məhrum (bərpa) edilməsinə, habelə nostrifikasiya və təkrar attestasiyaya dair məsələlər barədə Komissiyanın rəyasət heyətinin və kollegiyasının qərarlarından elmi şuralar, iddiaçılar və başqa şəxslər Komissiyanın rəyasət heyətinə həmin qərarların çıxarıldığı tarixdən etibarən iki ay müddətində şikayət edə bilərlər.

10. Elmi adların verilməsi haqqında elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisənin (birliyin, təşkilatın) və ali təhsil müəssisəsinin elmi şuralarının yeni vəsatəti Komissiya tərəfindən elmi adların verilməsindən imtina və ya məhrum edilmə haqqında qərar qəbul edildiyi tarixdən azı bir il sonra qaldırıla bilər. İddiaçının dərc olunmuş yeni elmi, elmi-tədris, elmi-metodiki və digər işlərinin olması təkrar vəsatətin təqdim olunması üçün məcburi şərtidir (“Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamənin 59-cu bəndinə uyğun olaraq).

Elmi adlar verilməsinə dair attestasiya işinə daxil olan və AAK-a göndərilməli sənədlərin

S İ Y A H I S I

1. Təşkilatın blankında yazılan və onun rəhbəri tərəfindən imzalanan qoşma məktub;
2. Kafedra və ya ixtisas üzrə professor (Əlavə 2.2), yaxud dosent (Əlavə 2.3) elmi adı verilməsinə dair arayış – 2 nüsxə;
3. İş yerində təsdiq edilmiş, üzərində fotosəkil olan kadrların şəxsi uçot vərəqi - 1 nüsxə və iddiaçının şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti -1 nüsxə;
4. Elmi və pedaqoji vəzifələrdə işləməsi barədə əmək kitabçasından iş yerində təsdiq edilmiş çıxarış - 1 nüsxə;
5. Ali təhsil müəssisələrində əvəzçilik qaydasında pedaqoji vəzifə tutmaq haqqında əmrədən çıxarış və ya saat hesabı ödəmə şərtilə pedaqoji fəaliyyət haqqında (hər ay üçün tədris yükü göstərilməklə) arayış – 1 nüsxə;
6. İxtisas üzrə professor elmi adının iddiaçıları üçün onun elmi rəhbəri və ya elmi məsləhətçisi olduğu müvafiq elmi dərəcə almış şəxslərin (dissertasiyanın adı, ixtisası və elmi dərəcə verildiyi il göstərilməklə) elmi şuranın elmi katibi tərəfindən imzalanmış və möhürlə təsdiq olunmuş siyahısı – 1 nüsxə;
7. İddiaçının elmi-pedaqoji, istehsalat fəaliyyətinə dair onun iş yerindən verilmiş, təşkilatın rəhbəri tərəfindən imzalanmış, tarix qoyulub, gerbli möhürlə təsdiq olunmuş xasiyyətnamə – 1 nüsxə;
İddiaçı elmi ad almağa əsas iş yerindən təqdim edilmədikdə, onu elmi ad almağa təqdim edən təşkilatdan verilmiş xasiyyətnamə ilə yanaşı, əsas iş yerindən verilmiş xasiyyətnamə də təqdim olunmalıdır;
8. Elmlər doktoru (professor və dosent elmi adının iddiaçıları üçün) və ya fəlsəfə doktoru (dosent elmi adının iddiaçıları üçün) diplomunun təsdiq olunmuş surəti - 1 nüsxə;
Elmi dərəcə başqa ölkədə verildiyi halda müvafiq qaydada təsdiq olunmuş ekvivalentlik haqqında sənədin surəti;
9. Müstəsna hal kimi verilən elmi adların iddiaçıları əlavə təsdiqləyici sənədləri təqdim etməlidirlər;
10. İddiaçının dərc olunmuş elmi və tədris - metodiki işlərinin onun iş yerində təsdiq olunmuş siyahısı, onların surəti və elektron surətləri,

monoqrafiya və tədris-metodiki işlərin əsli təqdim edilir. (Əlavə 2.4) – 1 nüsxə;

Dərslik, dərs vəsaiti və digər tədris-metodiki vəsaitin çap olunması üçün qrif verilməsinə dair bu sahədə müvafiq səlahiyyətli təşkilatın müvafiq əmrinin təsdiq olunmuş surəti.

11. Qeydiyyat-uçot vərəqi (Əlavə 2.5) – 1 nüsxə;

12. Attestasiya işində olan sənədlərin siyahısı (Əlavə 2.6) – 1 nüsxə.

Elmi ad verilməsinə dair bütün sənədlər AAK-a kağıztikiləndə göndərməlidir.

İddiaçının attestasiya işinin təşkilatda saxlanılan ikinci nüsxəsinə yuxarıda qeyd edilən sənədlərin surətindən başqa səsvermə zamanı istifadə olunan bülletenlər (Əlavə 2.7) və hesablayıcı komissiyanın müvafiq formada tərtib olunmuş protokolu (Əlavə 2.8) əlavə olunur.

Əlavə 2.2

_____
(adı, atasının adı, soyadı)
_____
kafedrası (ixtisası) üzrə
(kafedranın adı və ya ixtisasın şifri və adı)

professor elmi adı verilməsi haqqında

A R A Y I Ş

İş № _____

_____
şurası tərəfindən
elmi (elmi-texniki) şuranın məxsus olduğu təşkilatın adı)

müəyyən olunmuş qaydada müsabiqə yolu ilə _____ seçilmiş
(tarix)

və _____ əmri ilə _____ ildən
(şəhərin, təşkilatın adı) (tarix)

_____
vəzifəsinə təyin edilmişdir.
(vəzifənin adı)

_____
professor elmi adı verilmək üçün təqdim edilərkən elmi (elmi-
(tarix)

texniki) şuranın _____ nəfər üzvündən _____ lehinə, _____ əleyhinə

səs vermiş, _____ bülleten etibarsız sayılmışdır (hesablayıcı komissiyanın

_____
nömrəli protokolu).
(tarixli)

_____
19 _____ ildə anadan olmuş,
(a., a. a., soyadı)

_____
(milliyyəti), _____ ildən _____ üzrə elmlər doktorudur,
(elm sahəsi)

dissertasiyanı _____ müdafiə etmişdir.

(şəhərin, təşkilatın adı)

Elmi iş stajı _____ ildir; Pedaqoji iş stajı _____ ildir;

_____ elmi və tədris-metodiki işi, o cümlədən onlardan _____
(say) (say)

müdafiədən sonra dərc edilmişdir (2-3 daha əhəmiyyətli işi nümunə göstərilir).

Sonra iddiaçının elmi və yüksək ixtisaslı elmi kadrların hazırlanması üzrə fəaliyyəti müfəssəl səciyyələndirilir, apardığı pedaqoji iş, onun səviyyəsi, elmi fəaliyyəti, hazırladığı mütəxəssislərin sayı göstərilir, kafedra və ya ixtisas üzrə professor elmi adına təqdim olunması əsaslandırılır.

Şuranın sədri _____
(adı, atasının adı, soyadı)

Şuranın elmi katibi _____
(adı, atasının adı, soyadı)

Gerbli möhür
Tarix

Qeydlər:

1. İddiaçının hazırladığı mütəxəssislərə onun elmi rəhbəri və ya elmi məsləhətçisi olduğu, fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru dissertasiyasını müdafiə edərək müvafiq elmi dərəcə almış şəxslər aid edilir;
2. İşin nömrəsi AAK-da qoyulur;
3. Yayılması məhdudlaşdırılmış məlumatlar arayışda əks olunmamalıdır.
4. Arayış 1,5 intervalla çap olunur, xətlər və xəttaltı şərhlər çap edilmir.

Əlavə 2.3

_____ (adı, atasının adı, soyadı)

_____ kafedrası (ixtisası) üzrə
(kafedranın adı və ya ixtisasın şifri və adı)

dosent elmi adının verilməsi haqqında

ARAYIŞ

İş № _____

_____ elmi (elmi-texniki) şurası tərəfindən
(şəhərin, təşkilatın adı)

müəyyən olunmuş qaydada müsabiqə yolu ilə _____ seçilmiş
(tarix)

və _____ əmri ilə _____ ildən
(şəhərin, təşkilatın adı) (tarix)

təyin edilmişdir. _____ vəzifəsinə
(vəzifənin adı)

_____ dosent elmi adı verilmək üçün təqdim edilərkən elmi (elmi-
(tarixli)

texniki) şuranın _____ nəfər üzvündən _____ lehinə, _____ əleyhinə
səs vermiş, _____ bülleten etibarsız sayılmışdır (hesablayıcı komissiyanın

_____ nömrəli protokolu).
(tarix)

_____ 19 _____ ildə anadan olmuş,
(adı, atasının adı, soyadı)

_____, _____ ildən _____ üzrə fəlsəfə doktorudur (elmlər doktorudur),
(milliyyəti) (elm sahəsi)

Əlavə 2.4

_____ (adı, atasının adı, soyadı)

dərc olunmuş elmi və tədris-metodiki işlərinin

S İ Y A H I S I

№	İşin adı	İşin növü	Nəşriyyat, jurnal və s. adı	İşin həcmi	Həmmüəllif
1	2	3	4	5	6
1.					
2.					

Müəllif _____

imza

_____ (a., a.a., soyadı)

Siyahı düzdür:

_____ Elmi (elmi-texniki) şurasının elmi katibi _____
(təşkilatın adı) imza (a., a.a., soyadı)

Möhür

Qeydlər:

1. Xətlər və xəttaltı şərhlər çap olunmur;
2. Siyahı aşağıdakı bölmələr üzrə işlərin xronoloji ardıcılığı ilə birbaşa nömrələnməklə tərtib olunur:
  - a) elmi işlər;
  - b) müəlliflik şəhadətnamələri, patentləri və s.;
  - s) tədris-metodiki işlər;
3. 2-ci sütunda işin tam adı; 3-cü sütunda işin növü (monoqrafiya, kitabça, elmi məqalə, konfrans materialları, tezis, dərslik və s.) göstərilir.
4. 4-cü sütunda nəşrin biblioqrafik göstəricisi (işin adı istisna olmaqla) "Dissertasiyaların tərtibi qaydaları"nın 10-cu bəndinə uyğun olaraq tərtib edilməlidir.

QEYDİYYAT-UÇOT VƏRƏQİ

İddiaçının adı, atasının adı, soyadı			
Anadan olduğu il	Vətəndaşlığı, milliyəti	Attestasiya işinin daxil olma tarixi	Attestasiya işinin №-si
Şuranın qərarının tarixi		Protokol №	
Təşkilatın adı, kafedranın adı			
İddia olunan elmi ad		İxtisasın şifri və adı, elm sahəsi	
Elmi dərəcə və ya elmi ad kim tərəfindən və nə vaxt verilmişdir		Diplomun, attestatın №-si	
fəlsəfə doktoru			
elmlər doktoru			
dosent			
professor			

İddiaçının imzası _____ Elmi katibin imzası _____

Qeydlər:

1. “Attestasiya işinin №-si”, “Attestasiya işinin daxil olma tarixi” xanaları AAK-da doldurulur;
2. Professor və ya dosent elmi adı Komissiyada elmi ad verildəndən sonra yazılır;
Dosent elmi adının iddiaçıları üçün fəlsəfə doktoru diplomunun №-si, professor elmi adının iddiaçıları üçün elmlər doktoru diplomunun №-si göstərilir;
3. İxtisas üzrə professor və ya dosent elmi adının iddiaçıları üçün ixtisasın şifri, adı və elm sahəsi göstərilir;
4. Vərəqin arxa hissəsində iddiaçının adı, atasının adı və soyadı, habelə kafedra və ixtisasın adı ingiliscə yazılır.

Əlavə 2.6

(adı, atasının adı, soyadı)

Attestasiya işində olan sənədlərin siyahısı

sıra №-si	Sənədin adı	vərəqlərin sayı	səhifə (___dən ___qədər)
1.			
2.			

Elmi katib

(a., a.a., soyadı)

Sənədlərin AAK-a göndərildiyi tarix

Qeydlər:

1. İşə tikilmiş bütün sənədlərin səhifələri ardıcıl nömrələnməlidir;
2. Xətlər və xəttaltı şərhlər çap olunmur.

SƏSVERMƏ BÜLLETENİ

_____ elmi (elmi-texniki) şurasının
(ali təhsil müəssisəsinin və ya elmi müəssisənin adı)

_____ iclasına aid
(iclasın tarixi və protokolun nömrəsi)

İddiaçının adı, atasının adı, soyadı	Elmi adı almağa layıqdır	Səsvermənin nəticələri
		raziyam razi deyiləm

Qeydlər:

1. “Elmi adı almağa layıqdır” sütununda iddia olunan elmi ad göstərilir;
2. “Səsvermənin nəticələri” sütununda lazım olmayan pozulur;
3. “Razıyam” və “razi deyiləm” sözlərinin hər ikisi saxlanılmış və ya pozulmuş bülletenlər etibarsız sayılır;
4. Bülletenlər imzalanmır;
5. Xətlər və xəttaltı şərhlər çap olunmur.

Əlavə 2.8

_____ elmi (elmi-texniki) şurasının seçdiyi
(ali təhsil müəssisəsinin və ya elmi müəssisənin adı)

hesablama komissiyasının iclas

PROTOKOLU № _____

« _____ » _____ 20__ il

Seçilmiş komissiyanın tərkibi _____
(a., a.a., soyadları)

_____
_____

Komissiya _____
(iddiaçının a., a.a., soyadı)

_____ professor (dosent) elmi adı
(kafedra və ya ixtisasın şifri və adı göstərilir)
verilməsinə dair vəsatət qaldırılması üçün keçirilən gizli səsvermə zamanı
verilən səsləri hesablamaq məqsədilə seçilmişdir.

Elmi (elmi-texniki) şura _____ tarixli _____ nömrəli qərarla
_____ nəfərdən ibarət tərkibdə təsdiq edilmişdir.

İclasda elmi (elmi-texniki) şuranın _____ nəfər üzvündən _____
nəfər iştirak etmişdir.

Paylanmış bülletenlərin sayı _____

Paylanmamış qalan bülletenlərin sayı _____

Qutuda aşkar edilən bülletenlərin sayı _____

Səsvermənin nəticələri:

_____
(iddiaçının a., a.a., soyadı)
_____ kafedrası (ixtisası) üzrə professor (dosent) elmi adı
(kafedra və ya ixtisasın şifri və adı göstərilir)

verilməsi üçün vəsatət qaldırılmasına səs verilmişdir:

lehinə _____
əleyhinə _____
etibarsız hesab edilmiş bülletenlərin sayı _____

Hesablama komissiyasının sədri _____
(a.,a. a., soyadı)

Komissiya üzvləri _____
(a., a .a., soyadları)

_____
_____

Qeyd:

Xətlər və xəttaltı şərhlər çap olunmur.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası rəyasət heyətinin 2000-ci il 24 noyabr tarixli (protokol № 34 -R) qərarı ilə təsdiq olunmuş və rəyasət heyətinin 2003-cü il 19 sentyabr tarixli (protokol № 12-R), 2004-cü il 06 iyun tarixli (protokol № 11-R), 2009-cu il 06 fevral tarixli (protokol № 02-R) və 2012-ci il 04 may tarixli (protokol № 07-R) qərarları ilə edilmiş dəyişikliklərlə

DİSSERTASIYALARIN TƏRTİBİ QAYDALARI

1. Dissertasiyanın strukturu:

üz vərəqi
mündəricat
ixtisarların siyahısı (dissertasiyada varsa)
giriş
əsas hissə (dissertasiyanın məzmunu)
nəticə
istifadə edilmiş ədəbiyyat
əlavələr
Dissertasiya çap olunarkən qeyd olunan ardıcılıq gözlənilməlidir.

2. Dissertasiyanın tərtibi qaydaları:

2.1. Əsas tələblər

2.1.1. Dissertasiyanın mətni kompyuterdə yığılır və çap olunur. Çap A4 (210 x 297 mm) formatlı ağ kağızın bir üzündə, sətirlər arasındakı məsafə 1,5 interval olmaqla yerinə yetirilməlidir.

2.1.2. Kompyuterdə dissertasiyaların mətni Azərbaycan dilində latın əlifbası, rus dilində kiril əlifbası və ingilis dilində ingilis (ABŞ) əlifbası ilə, Times New Roman -14 şriftləri ilə çap olunmalıdır.

Şəkillər və cədvəllər A3 (297 x 420 mm) formatda da yerinə yetirilə bilər.

2.1.3. Dissertasiyanın mətni boş sahələrin göstərilən ölçüləri gözlənilməklə çap edilir: sol boş sahə – 30 mm, sağ – 10 mm, yuxarı və aşağı – 20 mm (yuxarı və sonuncu sətirə qədər).

2.1.4. Sözlər arasındakı məsafəni nəzərə almaqla, sətirdəki işarələrin sayı 60-65-dən az olmamalıdır. Səhifədə sətirlərin sayı 29-31 olmalıdır.

2.1.5. Dissertasiyadakı bütün xətlər, hərflər, rəqəmlər və işarələr aydın, eyni qaralıqda olmalıdır.

2.1.6. Dissertasiyanın mətninə ayrı-ayrı sözlər, formullar, şərti işarələr qara mürəkkəb və ya qara tuşdan istifadə etməklə əlavə oluna bilər. Əlavə mətnin sıxlığı əsas mətnin sıxlığına yaxın olmalıdır.

2.1.7. Dissertasiyada çapdan sonra aşkar edilmiş səhvlər və qrafik yanlışlıqlar düzəldilə bilər. Hər səhifədə düzəlişlərin sayı ikidən çox olmamalıdır.

2.1.8. Elmlər doktoru dissertasiyasının həcmi 200-250 səhifə, fəlsəfə doktoru dissertasiyasının həcmi 100-150 səhifə (şəkillər, cədvəllər, qrafiklər, əlavələr və ədəbiyyat siyahısı istisna olmaqla) olmalıdır. Humanitar elmlər üzrə dissertasiyanın həcmi 20-30% artıq ola bilər.

2.1.9. Dissertasiyanın əsas mətni fəsil, yarımfəsil və bəndlərə bölünür.

2.1.10. Fəsillərin başlıqları mətnə simmetrik şəkildə, böyük hərflərlə, yarımfəsillərin başlıqları isə abzasdan başlayaraq sətri hərflərlə yazılmalıdır (birinci baş hərflər istisna olmaqla). Başlıqların yazılışında sözlərin hecalara ayrılaraq bir sətirdən digərinə keçirilməsinə yol verilmir. Başlığın axırında nöqtə qoyulmamalıdır. Əgər başlıq iki cümlədən ibarətdirsə, onları nöqtə qoymaqla bir-birindən ayırmaq lazımdır.

2.1.11. “MÜNDƏRİCAT”, “GİRİŞ”, “NƏTİCƏ”, “İSTİFADƏ EDİLMİŞ ƏDƏBİYYAT”, “ƏLAVƏLƏR” sözləri dissertasiyanın uyğun struktur hissəsinin başlığı kimi qəbul edilməlidir.

2.1.12. Fəsil və yarımfəsil arasındakı, eləcə də başlıq və mətnin (bəndin) arasındakı məsafə 2 interval olmalıdır. Başlığın altından xətt çəkmək olmaz.

2.1.13. Hər fəsil yeni səhifədən başlanmalıdır.

2.2. Nömrələmə

2.2.1. Dissertasiyanın səhifələri ərəb rəqəmləri ilə nömrələnir.

Dissertasiyanın səhifələri nömrələnməyə üz vərəqi də nəzərə alınır. Üz vərəqində nömrə çap edilmir, ondan sonra gələn səhifədə «2» rəqəmi, sonrakı səhifələrdə isə ardıcıl nömrələr səhifənin yuxarı sağ küncündə çap edilir. Səhifələr (əlavələr, arayışlar, aktlar və s. daxil olmaqla) ardıcıl olaraq nömrələnir.

2.2.2. İstifadə olunmuş ədəbiyyat siyahısına daxil olan bütün nəşrlər ərəb rəqəmləri ilə ardıcıl nömrələnməlidir.

2.2.3. Fəsillər rum rəqəmləri ilə ardıcıl olaraq nömrələnir (məsələn:

I FƏSİL). Mündəricat, giriş və nəticəyə nömrə qoyulmur.

2.2.4. Yarımfəslin nömrəsi bir-birindən nöqtə ilə ayrılan fəslin və yarımfəslin nömrələrindən ibarətdir. Yarımfəslin sonunda nöqtə işarəsi qoyulur, məsələn: 2.5. (ikinci fəslin beşinci yarımfəslisi).

2.2.5. Yarımfəslin daxilində bəndlər olduqda onlar ardıcıl olaraq ərəb rəqəmləri ilə nömrələnir. Bəndin nömrəsi bir-birindən nöqtə ilə ayrılan fəslin, yarımfəslin və bəndin nömrəsindən ibarətdir. Nömrənin sonunda nöqtə işarəsi qoyulur, məsələn: 2.5.1. (ikinci fəslin beşinci yarımfəslinin birinci bəndi).

2.2.6. Ayrıca səhifədə yerləşən illüstrasiyalar da (cədvəllər, çertyojlar, sxemlər, qrafiklər) dissertasiyanın səhifələri kimi nömrələnir. Ölçüləri A4 formatından böyük olan cədvəllər, şəkillər, çertyojlar bir səhifə kimi qəbul edilir və dissertasiyanın sonunda nəticədən sonra onların mətndəki sıra ardıcılığı ilə yerləşdirilir.

2.2.7. Dissertasiyanın mətni və cədvəllərə arayış və aydınlaşdırıcı xarakter daşıyan qeydlər ardıcıl olaraq ərəb rəqəmləri ilə nömrələnməlidir. Əgər cəmi bir qeyd varsa, o nömrələnmir, əgər qeydlərin sayı birdən çoxdursa, «Qeyd» sözündən sonra iki nöqtə qoyulur və qeydlər nömrələnir. Məsələn:

Qeyd:

...Qeydlərin çapı üçün şriftin ölçüsü 12, sətirarası məsafə 1 interval olmalıdır.

3. İllüstrasiyalar

3.1. İllüstrasiyalar keyfiyyətli olmalıdır. Şəkillər həm qara tuş və ya qara mürəkkəblə çəkilə bilər, həm də rəngli ola bilər.

Dissertasiyada yalnız kompyuter və ya cizgi yolu ilə yerinə yetirilmiş şəkillərdən və orijinal fotolardan istifadə etmək olar.

A4 formatından kiçik olan fotolar standart ağ vərəqə yapışdırılmalıdır.

Dissertasiyanın 1-ci və 2-ci nüsxələrində fotoların orijinalı olmalıdır.

3.2. İllüstrasiyalar elə yerləşdirilməlidir ki, dissertasiyanı döndərmədən və ya saat əqrəbi istiqamətində döndərdikdə onlara baxmaq

mümkün olsun. İllüstrasiyalar mətndə onlara birinci istinaddan sonra yerləşdirilməlidir.

3.3. İllüstrasiyalar (cədvəllərdən başqa) «Şək.» sözü ilə nişanlanır və fəslin daxilində ərəb rəqəmləri ilə nömrələnir. İllüstrasiyanın nömrəsi bir-birindən nöqtə ilə ayrılan fəslin nömrəsindən və illüstrasiyanın ardıcıl nömrəsindən ibarətdir. Məsələn: Şək. 1.2 (birinci fəslin ikinci şəkli).

İllüstrasiyanın nömrəsi və adı illüstrasiyanın altında yerləşdirilir.

4. Cədvəllər

4.1. Rəqəmli materiallar, adətən, cədvəl kimi tərtib olunur. Hər bir cədvəlin başlığı olmalıdır. “Cədvəl” sözü və başlıq böyük hərflə başlanmalıdır. Başlığın altından xətt çəkilməməlidir.

4.2. Cədvəl, mətndə onun ilk xatırladılmasından sonra elə yerləşdirilir ki, dissertasiyanı döndərmədən və ya saat əqrəbi istiqamətində döndərdikdən sonra onu oxumaq mümkün olsun. Sətirlərinin və sütunlarının sayı çox olan cədvəlləri hissələrə bölüb bir neçə səhifədə yerləşdirmək olar.

4.3. Fəslin içindəki cədvəllər ardıcıl olaraq ərəb rəqəmləri ilə nömrələnir (əlavədə verilmiş cədvəllər istisna olmaqla). Cədvəlin nömrəsi bir-birindən nöqtə ilə ayrılan fəslin nömrəsindən və cədvəlin ardıcıl nömrəsindən ibarətdir, məsələn, Cədvəl 1.2 (birinci fəslin ikinci cədvəli). Əgər dissertasiyada cəmi bir cədvəl varsa, onu nömrələmək və “Cədvəl” sözü yazmaq lazım deyildir.

4.4. Əgər cədvəl iki və daha çox səhifədə yerləşirsə, “Cədvəl” sözü və onun nömrəsi cədvəlin birinci səhifəsinin sağ üst tərəfində bir dəfə göstərilir; cədvəlin qalan hissələrinin müvafiq yerlərində “ardı” sözü yazılır. Əgər dissertasiyada bir neçə cədvəl varsa, onda “ardı” sözünün qarşısında cədvəlin nömrəsi yazılır, məsələn: Cədvəl 1.2-nin ardı.

Cədvəlin adı və nömrəsi cədvəlin üstündə yerləşdirilir. Nömrə sağ küncdə çap edilir.

4.5. Cədvəllərin sütun və sətirlərinin başlıqları, onların içərisindəki məlumatlar üçün şriftin ölçüsü 12, sətirarası məsafə bir interval olmalıdır.

5. Formullar

5.1. Mətnə verilən formullar (sayı birdən artıqdırsa) ərəb rəqəmləri ilə ardıcıl nömrələnməlidir. Formulun nömrəsi bir-birindən nöqtə ilə ayrılmış fəslin və formulun ardıcıl nömrələrindən ibarətdir. Formulun

nömrəsi onunla bir səviyyədə səhifənin sağ tərəfində mötərizənin içində yazılır. Məsələn, (3.1) – yəni, üçüncü fəslin birinci formulu.

5.2. Formulda rast gəlinən simvolların mənası və ədədi əmsalların izahı, onların formuldakı yerləşmə ardıcılığını nəzərə alaraq, bilavasitə formulun altında verilir. Hər bir simvolun mənası və ədədi əmsalın izahı yeni sətirdə yerləşdirilməlidir. İzahatın birinci sətiri “Burada” sözündən başlamalıdır.

5.3. Tənliklər və formullar mətndən boş sətirlər vasitəsilə ayrılmalıdır. Hər formulun üstündə və aşağısında bir və ya iki boş sətir olmalıdır. Tənlik bir sətirə yerləşmədikdə, onun ardı bərabərlik (=), üstəgəl (+), çıxma (-), vurma (x) və ya bölmə (:) işarələrinin hər hansı birindən sonra yeni sətirə keçirilir.

6. Biblioqrafik istinadlar

6.1. Dissertasiyanın mətnində istinad olunmuş mənbələr ədəbiyyat siyahısında əlifba sırası ilə yazılmalı və nömrələnməlidir. İstinad olunmuş mənbənin ədəbiyyat siyahısındakı nömrəsi mətndəki istinaddan sonra kvadrat və ya adi mötərizədə göstərilir. Məsələn: [115] və ya (115).

6.2. Dissertasiyanın mətnində böyük həcmli kitab(lar)ın müxtəlif səhifələrinə bir neçə dəfə istinad olunduğu halda ədəbiyyat siyahısında bu mənbə yalnız bir dəfə göstərilir, lakin mətndəki istinaddan sonra əsərin siyahıdakı nömrəsi, cild (çoxcildli əsərlər üçün) və müvafiq səhifə(lər) göstərilir. Məsələn, [39, s.250-252], [153, c.2, s.106] və mətnin digər bir yerində [39, s.156], [153, c.1, s.86-91] və s.

Mətnin altında sətiraltı istinadlar məqsədəuyğun deyildir.

7. Titul vərəqi

Titul vərəqi dissertasiyanın birinci səhifəsidir, nömrələnmir və “Dissertasiya şuraları haqqında” Əsasnamədəki Əlavə 1.5-ə uyğun olaraq tərtib edilir.

8. Mündəricat

Mündəricatda bütün fəsillərin, yarım fəsillərin və bəndlərin başlıqlarının dissertasiyanın hansı səhifəsindən başladığı göstərilir.

9. Şərti işarələr, simvollar, vahidlər və terminlərin siyahısı

9.1. Əgər dissertasiyada xüsusi terminlərdən, həmçinin geniş yayılmış ixtisarlardan, yeni simvollar, işarələr və s. istifadə edilirsə,

onların siyahısı “İxtisarlara siyahısı” başlığı altında ayrıca vərəqdə dissertasiyanın əvvəlində verilməlidir.

9.2. Siyahı sütun şəklində yazılır, sütunun sol tərəfində (əlifba sırası ilə) ixtisarlara, sağ tərəfində isə onun dəqiq açılışı verilir.

9.3 Əgər dissertasiyada xüsusi terminlər, ixtisarlara, simvollar, işarələr üç dəfədən az təkrar edilirsə, onda siyahı tərtib edilmir, bunların açılışı isə mətnə onların birinci dəfə adı çəkilən kimi verilir.

10. İstifadə edilmiş ədəbiyyat

10.1. Dissertasiya işində istifadə edilmiş mənbələr çap olunduqları dillərdə (əvvəlcə Azərbaycan, sonra türk, rus, ingilis, fransız, ərəb və s.) əlifba sırası ilə, ardıcıl nömrələnərək siyahıda göstərilir.

10.2. İstifadə edilmiş ədəbiyyat siyahısında həmçinin son 5-10 ilin ədəbiyyatı öz əksini tapmalıdır.

10.3. Dissertasiyada istifadə olunan mənbələrin biblioqrafik təsvirində aşağıdakı şərti işarələrdən istifadə edilir:

nöqtə

vergül

: iki nöqtə

/ çəpəki xətt

// qoşa çəpəki xətt

( ) adi mötərizə

[ ] kvadrat mötərizə

10.4. İstinad olunan mənbənin biblioqrafik təsviri onun növündən asılı olaraq verilməlidir. Siyahıya daxil olan mənbələr haqqında məlumat aşağıdakı kimi göstərilir:

10.4.1. Kitablara (monoqrafiyaların, dərsliklərin və s.) biblioqrafik təsviri müəllifin və ya kitabın adı ilə tərtib edilir, müəlliflər dörd nəfərədək olduqda müəllifin və ya müəlliflərin soyadı və inisialları verilir. Məsələn:

Qeybullayev Q. Ə. Azərbaycan türklərinin təşəkkülü tarixindən. Bakı: Azərnəşr, 1994, 284 s.

Мамедов М. Г., Кребс Р.И. Иммуноферментный анализ: теория и практика. М.: Кристалл, 1999, 109 с.

Прихожан А.М. Психологический справочник или как обрести уверенность в себе: Кн. для учащихся. М.: Просвещение, 1994, 191 с.

Friemel H. History of agriculture development in Europe. Berlin: Springer

Verlag, 2000, 242 p.

Müəllifi göstərilməyən və ya dördən çox müəllifi olan kitablar verildikdə (kollektiv monoqrafiyalar və ya dərsliklər) kitabın adı ilə göstərilir. Məsələn:

Криминалистика: Ali məktəblər üçün dərslik / К.Қ. Сарғалынская-янын redaktəsi ilə. Bakı: Hüquq ədəbiyyatı, 1999, 715 s.

Умственное воспитание дошкольника / Под ред. Н. Н. Поддьякова. М.: Педагогика, 1972, 288 с.

Оперативно-розыскная деятельность: Учебник / Под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, А. Ю. Шумилова / М.: Инфра-М, 2001, 794 с.

Soxcildli nəşrə aşağıdakı kimi istinad edilir:

Azərbaycan tarixi: 7 cildə, IV c., Bakı: Elm, 2000, 456 s.

Годфруа Ж. Что такое психология: в 2-х т. Т.1, М.: Мир, 1992, 496 с.

10.4.2. Məqalələrin biblioqrafik təsviri iki hissədən ibarət olur: 1. Məqalə haqqında məlumat; 2. Məqalənin dərc edildiyi nəşr orqanı haqqında məlumat. Bu hissələr bir-birindən qoşa çərəkə xətlə - «//» ayrılır ki, ondan əvvəl və sonra bir interval qoyulur.

Dördədək müəllifi olan məqalələrdə müəlliflərin hamısının soyadları və inisialları verilir. Azərbaycan və rus dilində olan istinadlarda müəlliflərin hər iki inisialı, Qərbi Avropa dillərində olan mənbələrdə isə adlarının yalnız birinci hərfi göstərilir. Məsələn:

Vəlixanlı N. M. X əsrin ikinci yarısı - XI əsrdə Azərbaycan feodal dövlətlərinin qarşılıqlı münasibətləri və bir daha “Naxçıvanşahlıq” haqqında // AMEA-nın Xəbərləri. Tarix, fəlsəfə, hüquq seriyası, 2001, № 3, s. 120-129

Вахəəлийев V. B., Qədirzadə Q. İ. Gəmiqaya rəsmlərində Ön Asiya motivlərinin izləri // Naxçıvan Dövlət Universitetinin Elmi əsərləri, 2002, № 9, s.37-40

Rəhmani S. Ə., Əhmədov M.A., Həmişəyev U.Ş., Babaşova N.M. Plazmoferez zamanı hemoreoloji göstəricilərin dinamikası // Azərbaycan Tibb Jurnalı, 1993, № 9-10, s.30-33

Краснопольский В.И., Буянова С.Н., Иоселиани М. Н., Петрова В.Д. Диагностика и выбор хирургической коррекции недержания мочи при про-лапсе гениталий у женщин // Акушерство и гинекология, 2000, №1, с.29-32

Liang C., Krizan S. An IR – spectroscopic study of the effect of ionizing irradiation on the structure of polybutadiene (akrilonitril) //Polymer Science., 1999, v.31, No 123, pp.51-60

Dörddən çox müəllifi olan məqalələrdə ilk üç müəllifin soyadları və inisialları, sonra isə aşağıdakı ixtisarlardan biri verilir:

- «və b.» - Azərbaycan dilində olan nəşrlərdə;
- «и. др» - rus dilində olan nəşrlərdə;
- «et al» - Qərbi Avropa dillərində olan nəşrlərdə. Məsələn:

Məmmədov F. X., Mahmudov T. Q., Sadıxova Z.İ. və b. Armourianum növü və onun seleksiya əhəmiyyəti // Azərbaycan Aqrar elmi, 2003, № 1-3, s.78

Желудкова О.Г., Русанова М.Г., Ишкова Т.А. и др. Результаты лечения хронического гепатита у детей со злокачественными опухолями // Вирусные гепатиты, 1999, №2, с.11-14

Iger D., Mollis A., Knight A. et. al. Automatized programmed synthesis of peptides // Journal of Applicational Biochemistry, 2001, v.48, p.p. 326-329

10.4.3. Məqalələr toplusundakı və konfrans materiallarındakı mənbənin bibliografik təsviri də iki hissədən ibarət olur. Onlar isə bir-birindən bir çəpəki xətlə - «/» ayrılır ki, ondan əvvəl və sonra bir interval qoyulur. Məsələn:

Məmmədova G.H. Azərbaycan memarlığının inkişafında Heydər Əliyevin rolu / Azərbaycan Respublikasının Prezidenti H. Ə. Əliyevin 80 illik yubileyinə həsr olunmuş elmi-praktiki konfransın materialları. Bakı: Nurlan, 2003, s.3-10

Магомедов А.Г. Шейх Шамиль и освободительное движение в Дагестане / Материалы научной сессии Института общей истории РАН. СПб.: Теза, 2002, с.135-147

Dadasheva A., Mamedov M., Mikhailov M. et al. Influence of hepatotropic carcinogens to cytokines level in serum of rats. / Hepatocyte transplantation International Symposium.: Progress in gastroenterology and hepatology. Hannover, 2001, p.12

10.4.4. Dissertasiyaya istinad edilərkən, əvvəlcə müəllifin soyadı, inisialları, dissertasiyanın adı verilir, iki nöqtədən sonra isə iddia olunan elmi dərəcə, şəhər, nəşr ili və həcmi göstərilir. Məsələn:

Süleymanov S. Y. Xlorofil-zülal kompleksləri, xloroplastların tilakoid membranında onların struktur-molekulyar təşkili və formalaşmasının tənzimlənməsi: Biol. elm. dok. ... dis. Bakı, 2003, 222 s.

Павличкова Г.Л. Индивидуализация педагогической помощи на основе учета акцентуаций характеров: Дис. ...канд. пед. наук. Владимир, 1992, 141 с.

Dissertasiyanın avtoreferatına da eyni qaydalarla istinad edilir, yalnız “avtoreferat” sözü əlavə edilir. Məsələn:

Feyziyev F. G. İkilik xanlı sistemlərdə diskret proseslərin kvadratik optimallaşdırılması (üsullar, alqoritmlər, proqramlar): Fiz-riyaz. elm. dok. ... dis. avtoref. Bakı, 2003, 41 s.

Влегжанин А.Н. Международно-правовые основы природо-ресурсной деятельности государств в Мировом океане: Автореф. дис. ... докт. юр. наук. Дип. Академия МИД РФ, М., 2002, 39 с.

10.4.5. Qəzet materiallarına istinad edildikdə, müəllifin soyadı və inisialları, sonra mənbənin adı, qəzetin adı, nəşr olunduğu şəhər, il, gün, ay və ya nömrə göstərilir. Məsələn:

Мəммədov М.А. Fəciə janrının tədqiqi. “Ədəbiyyat və incəsənət” qəz., Bakı, 1966, 14 may

Зотов Г. Б. Тибетские тайны Гитлера. Газ. «Аргументы и факты», Москва, 2004, июнь, № 24

10.4.6 Arxiv materiallarına aşağıdakı kimi istinad edilir:

Azərbaycan Respublikası Dövlət Tarix Arxivi: F.44, siy.2, iş 26, v.3-5

ЦГИА Российской Федерации: Ф.19, оп. 3, д. 101, л.1

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası rəyasət heyətinin 2012-ci il 04 may tarixli (protokol № 07-R), 2012-ci il 16 noyabr tarixli (protokol № 13-R) və 2013-cü il 11 yanvar tarixli (protokol № 01-R) qərarları ilə əlavə və dəyişikliklər edilmişdir.

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
ALİ ATTESTASIYA KOMİSSİYASI RƏYASƏT HEYƏTİNİN
ELMİ VƏ ELMİ-PEDAQOJİ İŞÇİLƏRİN ATTESTASIYASI
İŞİNİN SƏMƏRƏLİLİYİNİN YÜKSƏLDİLMƏSİ MƏQSƏDİLƏ
QƏBUL ETDİYİ QƏRARLARI**

**AAK rəyasət heyətinin “Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün
keçirilən imtahanlar (doktorluq imtahanları) haqqında”
09.04.2003-cü il tarixli (protokol № 02-R) qərarı**

Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsinin iddiaçıları üçün doktorluq imtahanları aşağıdakı fənlər üzrə müəyyən edilsin:

ixtisas;

informatika;

xarici dil (ingilis, alman, fransız dillərindən biri).

Doktorluq imtahanı bir qayda olaraq, yaz və payız sessiyalarında keçirilir.

**AAK rəyasət heyətinin “İnformatika fənni üzrə doktorluq imtahanı
haqqında” 16.05.2003-cü il tarixli (protokol № 06-R) qərarı**

İnformatika fənni üzrə doktorluq imtahanı AMEA İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunda verilməlidir.

1 mart 2003-cü il tarixindən sonra digər təşkilatlarda verilən imtahanlar etibarsız sayılsın.

**AAK rəyasət heyətinin 30.05.2003-cü il tarixli (protokol № 07-R),
11.11.2005-ci il tarixli (protokol № 16-R) və 27.06.2008-ci il tarixli
“Elmi rəhbərlik haqqında” (protokol № 16-R) qərarları**

Elmi rəhbərlik hüququ olan hər bir mütəxəssis eyni zamanda beş nəfərdən artıq doktoranta (dissertanta) rəhbərlik edə bilməz.

Müstəsna hallarda, Komissiyanın razılığı ilə, doktorantlara (dissertantlara) elmi rəhbərliyə yüksək elmi potensiala malik fəlsəfə doktorları da cəlb edilə bilər. Belə razılıq təşkilatın vəsatəti əsasında hər bir doktorant (dissertant) üçün ayrılıqda olmalıdır.

Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsinin iddiaçıları olan doktorant və dissertantlara elmi rəhbərlərlə yanaşı elmi məsləhətçilər təyin olunduğu hallarda həmin şəxslərin elmi məsləhətçi kimi hazırladıqları mütəxəssislərin “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamənin 42-ci və 43-cü bəndlərində nəzərdə tutulmuş mütəxəssislər kateqoriyasına aid edilməsi məqsədəuyğun hesab olunmasın.

Elmi rəhbərlik hüququ olan fəlsəfə doktorlarının eyni zamanda iki nəfərdən artıq doktoranta (dissertanta) rəhbər təyin edilməsinə icazə verilməsin.

**AAK rəyasət heyətinin “Aparıcı təşkilat haqqında”
27.06.2003-cü il tarixli (protokol № 10-R) qərarı**

Dissertasiyaların qiymətləndirilməsində aparıcı təşkilat kimi: a) elmi-tədqiqat institutları, elmi-istehsalat birlikləri; b) ali təhsil müəssisələri; c) istehsalatda öz nailiyyətləri ilə geniş tanınmış və elm sahələrinin inkişafında xüsusi yeri olan aparıcı idarələr, müəssisələr, təşkilatlar, şirkətlər təyin oluna bilərlər.

**AAK rəyasət heyətinin “Diplomlar və attestatlar haqqında”
09.07.2003-cü il tarixli (protokol № 11-R) qərarı**

Fəlsəfə doktoru, elmlər doktoru elmi dərəcələrinin iddiaçılarının diplomları, dosent və professor elmi adlarının iddiaçılarının attestatları onlara ödənişsiz verilməlidir.

**AAK rəyasət heyətinin “Azərbaycan Respublikasının
vətəndaşı olan iddiaçıların xarici ölkələrdə dissertasiya müdafiəsi
qaydaları haqqında” 07.01.2003-cü il tarixli (protokol № 15-R) və
25.05.1996-cı il (protokol № 15-R) qərarları**

Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olan iddiaçılar 02.01.2004-cü il tarixdən etibarən yalnız Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası rəyasət heyətinin və ya kollegiyasının icazəsi ilə xarici ölkələrdə dissertasiya müdafiə edə bilərlər.

01.02.1994-cü ildən sonra Azərbaycan Respublikasından kənarda müdafiə olunmuş fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru dissertasiyaları AAK-da təkrar attestasiyadan keçirilməlidir.

AAK rəyasət heyətinin “Doktoranturanın əyani şöbəsini müvəffəqiyyətlə bitirmiş iddiaçılar haqqında” 08.10.2004-cü il tarixli (protokol № 15-R) qərarı

Doktoranturanın əyani şöbəsini müvəffəqiyyətlə bitirmiş, dissertasiyanı vaxtında başa çatdırmış iddiaçıların dissertasiyalarının müdafiəsi (“Dissertasiya şuraları haqqında” Əsasnamənin 1.7-ci bəndində nəzərdə tutulmuş bir ayda keçirilən müdafiələrin sayı saxlanılmaqla) birinci növbədə keçirilməlidir.

AAK rəyasət heyətinin “Məxfi qrifli dissertasiyaların müdafiəsinin təşkili haqqında” 30.04.2004-cü il tarixli (protokol № 09-R) qərarı

Məxfi qrifli dissertasiyaların müdafiəsinin keçirilməsi üçün birdəfəlik dissertasiya şuraları Milli Aviasiya Akademiyasında təşkil edilsin.

AAK rəyasət heyətinin “Avtoreferatların Respublika Dövlət Fonduna verilməsi haqqında” 30.04.2004-cü il tarixli (protokol № 09-R) qərarı

Dissertasiyaların avtoreferatlarının bir nüsxəsi Respublika Dövlət Fonduna göndərilsin.

AAK rəyasət heyətinin “Müdafiəsinin təşkili üçün təqdim edilmiş elmlər doktoru dissertasiyalarına baxılma qaydaları haqqında” 08.07.2005-ci il tarixli (protokol № 12-R) qərarı

Müdafiəsinin təşkili üçün təqdim edilmiş elmlər doktoru dissertasiyaları rəyasət heyətinə müvafiq ekspert şuralarında ilkin ekspertizadan keçirildikdən sonra təqdim edilsin.

AAK rəyasət heyətinin “İxtisas üzrə professor elmi adı iddiaçıları haqqında” 24.02.2006-cı il tarixli (protokol № 05-R) qərarı

İddiaçılara ixtisas üzrə professor elmi adı verilərkən onların elmi məsləhətçi kimi hazırladıqları fəlsəfə doktorları nəzərə alınmasın.

AAK rəyasət heyətinin “Baş elmi işçi və ya ixtisas üzrə dosent elmi adı almış iddiaçılara kafedra üzrə dosent elmi adı verilməsi haqqında” 03.11.2006-cı il tarixli (protokol № 17-R) qərarı

Elmi (elmi-tədqiqat, elmi-istehsalat) müəssisələrdə (təşkilatlarda, birliklərdə) bir-birinə bərabər tutulan baş elmi işçi və ixtisas üzrə dosent attestatı müvafiq kafedra üzrə dosent attestatı ilə eyni hesab edilsin.

AAK rəyasət heyətinin “Əcnəbi doktorant və dissertantlar haqqında” 26.01.2007-ci il tarixli (protokol № 02-R) qərarı

Əcnəbi doktorant və dissertantların elmi dərəcə almaq üçün Azərbaycan dilindən doktorluq imtahanı vermələri məqsədə uyğun hesab edilsin.

AAK rəyasət heyətinin “Magistr işinin Ali Attestasiya Komissiyasına göndərilməli olan attestasiya sənədlərinə əlavə edilməsi haqqında” 25.05.2007-cı il tarixli (protokol № 09-R) qərarı

Magistr və fəlsəfə doktoru dissertasiyalarının mövzuları eyni və oxşar olan işlər müdafiənin təşkili və elmi dərəcə almaq üçün Ali Attestasiya Komissiyasına göndərilərkən “Magistr diplomuna əlavə” və magistr işinin də attestasiya sənədlərinə əlavə edilməsi haqqında bütün elmi idarələrə və dissertasiya şuralarına təlimat məktubu göndərilsin.

AAK rəyasət heyətinin “Dissertasiyaların əlavə rəyə göndərilməsi qaydaları haqqında” 16.11.2007-ci il tarixli (protokol № 17-R) qərarı

Dissertasiyalar əlavə rəyə yalnız birdəfəlik dissertasiya şuralarına göndərilsin. AAK-dan icazə alınmadan Respublikadan kənarında müdafiə olunmuş işlər əlavə rəyə müvafiq ixtisas üzrə yaradılacaq birdəfəlik şuralara göndərilsin.

AAK rəyasət heyətinin “Dissertasiyaların AAK-a təqdim edilməsi qaydaları haqqında” 16.11.2007-cı il tarixli (protokol № 17-R) qərarı

AAK-a dissertasiyaların bir nüsxəsi çap olunmuş, digər nüsxəsi isə elektron variantda təqdim olunsun. Elektron variant AAK-da qalsın, çap

olunmuş variant isə M. F. Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasına göndərilsin. Bu haqda müvafiq şuralara təlimat məktubu göndərilsin.

AAK rəyasət heyətinin “Müdafiənin təşkilindən imtina edilmiş dissertasiyalar barədə” 18.01.2008-ci il tarixli (protokol № 02-R) qərarı

Müdafiənin təşkilindən imtina edilmiş fəlsəfə doktoru dissertasiyaları AAK-a imtina tarixindən 6 ay sonra, elmlər doktoru dissertasiyaları isə bir il sonra təkrar təqdim edilə bilər.

AAK rəyasət heyətinin “Dosent attestatının blankında qismən dəyişiklik edilməsi haqqında” 31.10.2008-ci il tarixli (protokol № 17-R) qərarı

Dosent attestatının blankının yeni nümunəsi təsdiq edilsin.

AAK rəyasət heyətinin “Dissertasiya şuraları nəzdindəki elmi seminarlar haqqında” 05.12.2008-ci il tarixli (protokol № 17-R) qərarı

Dissertasiya şurası nəzdində fəaliyyət göstərən elmi seminarın sədri vəzifəsinə elmlər doktoru olan dissertasiya şurasının üzvü təyin edilsin.

AAK rəyasət heyətinin “Əsasnamə və Təlimata əlavə və dəyişikliklər haqqında” 06.02.2009-cu il tarixli (protokol № 02-R) qərarı

“Dissertasiya şuraları haqqında Əsasnamə”yə, “Ekspert şuraları haqqında Əsasnamə”yə, “Dissertasiyaların tərtibi qaydaları”na və “Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamənin elmi adların verilməsi sahəsində tətbiqinə dair Təlimat’a edilmiş dəyişikliklər və əlavələr təsdiq edilsin.

AAK rəyasət heyətinin “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqinə dair” 18.09.2009-cu il tarixli (protokol № 13-R) qərarı

“Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar olaraq AAK-ın qanunvericilik sənədlərində müvafiq

dəyişikliklər edilsin. Vətəndaşlara diplomlar “Təhsil haqqında” Qanuna uyğun verilsin və diplomların yeni nümunələri təsdiq olunsun.

AAK rəyasət heyətinin “Mədəni-tarixi əhəmiyyətə malik əlyazmaların tərcüməsi və nəşrə hazırlanmasına görə elmi dərəcə verilməsi haqqında” 06.01.2010-cu il tarixli (protokol № 01-R) qərarı

Əlyazma şəklində olan və mühüm elmi əhəmiyyətə malik mədəni-tarixi abidələrin tərcüməsi, tərtibi və izahlarla nəşrə hazırlanmasına görə elmi dərəcə verilməsinə, həmin iş elmi-tədqiqat işi kimi dissertasiya formasında təqdim olunduqdan sonra baxıla bilər.

AAK rəyasət heyətinin “İki dəfə imtina edilmiş işlərə yenidən baxılması haqqında” 19.02.2010-cu il tarixli (protokol № 04-R) qərarı

Elmi dərəcələrin verilməsindən, müdafiələrin təşkilindən, nostrifikasiyadan və təkrar attestasiyadan iki dəfə imtina edilmiş işlərə yenidən baxılmasın.

AAK rəyasət heyətinin “Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən dövrü elmi nəşrlərə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası tərəfindən qoyulan tələblərin təsdiqi haqqında” 30.04.2010-cu il tarixli (protokol № 10-R) qərarı

Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən dövrü elmi nəşrlərə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası tərəfindən qoyulan tələblər təsdiq edilsin və bütün jurnalların redaktorlarına göndərilsin.

AAK rəyasət heyətinin “Müdafiənin təşkili və elmi dərəcə almaq üçün AAK-a təqdim edilən sənədlər siyahısına mövzunun Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Respublika Elmi Tədqiqatların Təşkili və Əlaqələndirilməsi Şurasının müvafiq problem şurasında təsdiqi haqqında protokoldan çıxarışın əlavə edilməsi haqqında” 26.11.2010-cu il tarixli (protokol № 19-R) qərarı

Müdafiənin təşkili və elmi dərəcə almaq üçün AAK-a təqdim edilən sənədlər siyahısına mövzunun Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Respublika Elmi Tədqiqatların Təşkili və Əlaqələndirilməsi Şurasının

müvafiq problem şurasında təsdiqi haqqında protokoldan çıxarış əlavə olunsun.

AAK rəyasət heyətinin “Ali Attestasiya Komissiyasına müdafiədən əvvəl dissertasiyaların avtoreferatlarının 2 nüsxəsinin göndərilməsi haqqında” 14.01.2011-ci il tarixli (protokol № 02-R) qərarı

Rəyasət heyətinin üzvlərinin müdafiə olunacaq dissertasiya işlərilə vaxtında tanış olmalarını təmin etmək məqsədilə Ali Attestasiya Komissiyasına müdafiədən əvvəl dissertasiyaların avtoreferatlarının 2 nüsxəsi göndərsin.

AAK rəyasət heyətinin “Müdafiə olunmuş, lakin məqalə çatışmazlığı səbəbindən imtina edilmiş dissertasiya işləri üzrə verilmiş apelyasiyalara baxılma haqqında” 12.09.2011-ci il tarixli (protokol №12-R) qərarı

1. Məqalələri kifayət etmədiyinə görə (“Elmi dərəcələrin və elmi adların verilməsi qaydaları haqqında” Əsasnamənin 14-cü və 26-cı bəndlərinin tələbləri pozulduğu üçün) elmi dərəcə verilməsindən imtina olunmuş fəlsəfə və elmlər doktoru dissertasiya işlərinə yenidən baxılması haqqında iddiaçıların apelyasiya və ya müraciət ərizələrinə baxılmasın.

2. Bu qayda 2012-ci ilin yanvarın 1-dən tətbiq olunsun.

AAK rəyasət heyətinin “AAK-a göndərməli olan sənədlərin siyahısına əlavələr haqqında” 09.12.2011-ci il tarixli (protokol № 16-R) qərarı

Elmi adların verilməsi ilə bağlı AAK-a göndərməli olan sənədlərin siyahısına (Əlavə 2.1) dərslük, dərs vəsaiti və digər tədris-metodik işlərin çap olunmasına qıf verilməsinə dair bu sahədə müvafiq səlahiyyətli təşkilatların müvafiq əmrinin təsdiq olunmuş surəti də əlavə olunmalıdır.

AAK rəyasət heyətinin “AAK-a təqdim edilən dissertasiyaların, avtoreferatların və sənədlərin çap və elektron variantlarının Azərbaycan dilində Times New Roman şrifti ilə hazırlanması haqqında” 16.11.2012-ci il tarixli (protokol № 13-R) qərarı

1. AAK-a təqdim edilən dissertasiyaların, avtoreferatların və sənədlərin çap və elektron variantları Azərbaycan dilində Times New Roman

şrifti ilə hazırlansın. Bu haqda elmi müəssisələrə, ali təhsil müəssisələrinə və dissertasiya şuralarına təlimat məktubu göndərilsin.

2. Bu qərar 2013-cü il yanvar ayının 1-dən qüvvəyə minir.

AAK rəyasət heyətinin “Nüfuzlu hesab edilən və Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən xarici elmi jurnalların siyahısının müəyyən edilməsi haqqında” 11.01.2013-cü il tarixli (protokol № 01-R) qərarı

İddiaçıların elmlər doktoru dissertasiyalarının əsas elmi nəticələrinə dair onun ilkin ekspertizasına qədər xarici ölkələrdə humanitar və ictimai elmlər üzrə nəşr olunan nüfuzlu jurnallarda dərc olunmuş üç məqalədən ən azı biri, dəqiq və təbiət elmləri üzrə isə altı məqalədən ən azı üçü Web of Science bazasının (www.thomsonreuters.com) Citation Index seriyalarından birinə daxil olan jurnallarda dərc edilməlidir.

Bu qərar 2013-cü il may ayının 1-dən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası rəyasət heyətinin 2010-cu il 30 aprel tarixli (protokol №10-R) qərarı ilə təsdiq olunmuş, 2012-ci il 04 may tarixli (protokol №07-R) və 2012-ci il 6 iyul tarixli (protokol №10-R) qərarları ilə əlavə və dəyişikliklər edilmişdir.

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASINDA DİSSERTASİYALARIN
ƏSAS NƏTİCƏLƏRİNİN DƏRC OLUNMASI TÖVSIYƏ EDİLƏN
DÖVRİ ELMİ NƏŞRLƏRİN**

S İ Y A H I S I

Elmi nəşrin adı	Nəşr orqanı, təşkilat və ya təsisçi
-----------------	-------------------------------------

Riyaziyyat və Mexanika elmləri üzrə

1	AMEA-nın Məruzələri	AMEA
2	AMEA-nın Xəbərləri. Fizika-texnika və riyaziyyat elmləri seriyası. Riyaziyyat və mexanika buraxılışı (ingilis dilində)	AMEA
3	Applied and Computational Mathematics (ingilis dilində)	AMEA, Azərbaycan Respublikası Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi, Bakı Dövlət Universitetinin Tətbiqi Riyaziyyat İnstitutu
4	Bakı Universitetinin Xəbərləri. Fizika-riyaziyyat elmləri seriyası	Bakı Dövlət Universiteti
5	AMEA Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun Əsərləri (ingilis dilində)	AMEA Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu
6	Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının Xəbərləri	“Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası” İctimai Birliyi
7	Khazar Journal of Mathematics (ingilis dilində)	Xəzər Universiteti
8	Odlar Yurdu Universitetinin Elmi və Pedaqoji Xəbərləri	Odlar Yurdu Universiteti
9	Pedaqoji Universitet Xəbərləri	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
10	Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi Əsərlər. Fizika-riyaziyyat və texnika elmləri seriyası.	Naxçıvan Dövlət Universiteti
11	Journal of Qafqaz University. Mathematics and Informatics (riyaziyyat elmləri üzrə)	Qafqaz Universiteti
12	Elmi Əsərlər. Fundamental Elmlər	Azərbaycan Texniki Universiteti

13	Lənkəran Dövlət Universitetinin Xəbərləri. Riyaziyyat və təbiət elmləri seriyası (riyaziyyat elmləri üzrə)	Lənkəran Dövlət Universiteti
14	Azerbaijan Journal of Mathematics (ingilis dilində)	Azərbaycan Riyaziyyat Cəmiyyəti
15	TWMS Journal of Pure and Applied Mathematics (ingilis dilində)	Türk Dünyası Riyaziyyat Cəmiyyəti
16	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti

Fizika və Astronomiya elmləri üzrə

1	AMEA-nın Məruzələri	AMEA
2	AMEA –nın Xəbərləri. Fizika-texnika və riyaziyyat elmləri seriyası. Fizika və astronomiya buraxılışı	AMEA
3	Azərbaycan Astronomiya Jurnalı (astronomiya və fizika (nəzəri fizika ixtisası) üzrə)	AMEA
4	Sun and Geosphere (astronomiya elmləri üzrə) (ingilis dilində)	Kosmik Hava Tədqiqatları üzrə Balkan, Qara dəniz və Xəzər dənizi Regional Şəbəkəsi
5	Bakı Universitetinin Xəbərləri. Fizika-riyaziyyat elmləri seriyası	Bakı Dövlət Universiteti
6	Fizika	AMEA Fizika İnstitutu
7	Milli Aviasiya Akademiyasının Elmi Əsərləri	Milli Aviasiya Akademiyası
8	Milli Aviasiya Akademiyasının Elmi Məcmuələri	Milli Aviasiya Akademiyası
9	Journal of Qafqaz University. Physics (fizika elmləri üzrə)	Qafqaz Universiteti
10	Проблемы Энергетики (elektrofizika, elektrofiziki qurğular ixtisası üzrə)	AMEA Fizika İnstitutu, "Azərenerji" ASC Azərbaycan Elmi Tədqiqat və Layihə Axtarış Energetika İnstitutu
11	Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının Xəbərləri	"Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası" İctimai Birliyi
12	Elmi Əsərlər. Fundamental Elmlər (fizika üzrə)	Azərbaycan Texniki Universiteti
13	Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi Əsərlər. Fizika-riyaziyyat və texnika elmləri seriyası	Naxçıvan Dövlət Universiteti
14	AMEA Naxçıvan Bölməsinin Xəbərləri. Təbiət və texniki elmlər seriyası (astronomiya üzrə)	AMEA Naxçıvan Bölməsi

15	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti
----	-------------------------	--

İqtisad elmləri üzrə

1	AMEA-nın Məruzələri	AMEA
2	AMEA-nın Xəbərləri. İqtisadiyyat elmləri seriyası	AMEA
3	AMEA İqtisadiyyat İnstitutunun Elmi Əsərlər Toplusu	AMEA İqtisadiyyat İnstitutu
4	Azərbaycan Elmi Tədqiqat Kənd Təsərrüfatının İqtisadiyyatı və Təşkili İnstitutunun Elmi Əsərləri	Azərbaycan Elmi Tədqiqat Kənd Təsərrüfatının İqtisadiyyatı və Təşkili İnstitutu
5	Bakı Universitetinin Xəbərləri. Sosial-siyasi elmlər seriyası	Bakı Dövlət Universiteti
6	Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi Əsərlər. İctimai elmlər seriyası	Naxçıvan Dövlət Universiteti
7	Azərbaycan Aqrar Elmi	Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi
8	The Journal of Economic Sciences: theory and practice (ingilis dilində)	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
9	Dirçəliş –XXI əsr	Azərbaycan Dövlət Quruculuğu və Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutu
10	AMEA-nın Xəbərləri. Elm və innovasiya seriyası	AMEA
11	Audit	Bakı Biznes Universiteti
12	Əmək və Sosial Problemlər	Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi Əmək və Sosial Problemlər üzrə Elmi Tədqiqat və Tədris Mərkəzi
13	Odlar Yurdu Universitetinin Elmi və Pedaqoji Xəbərləri	Odlar Yurdu Universiteti
14	Azərbaycanın Vergi Jurnalı	Azərbaycan Vergilər Nazirliyi
15	İpək Yolu	Azərbaycan Universiteti
16	Journal of Qafqaz University. Economics and Administration	Qafqaz Universiteti
17	Azərbaycan Neft Təsərrüfatı	Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti
18	AMEA Naxçıvan Bölməsinin Xəbərləri. İctimai və humanitar elmlər seriyası	AMEA Naxçıvan Bölməsi
19	Beynəlxalq hüquq və inteqrasiya problemləri	Bakı Dövlət Universiteti
20	Geostrategiya	“Kaspi” Geosiyasi Araşdırmalar Mərkəzi
21	Maliyyə və uçot	Azərbaycan Respublikası

		Maliyyə Nazirliyi və Redaksiyanın əmək kollektivi
22	Kooperasiya	Azərbaycan Kooperasiya Universiteti
23	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti

Kimya elmləri üzrə

1	AMEA-nın Məruzələri	AMEA
2	AMEA –nın Xəbərləri. Kimya elmləri seriyası	AMEA
3	Azərbaycan Neft Təsərrüfatı	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti
4	Azərbaycan Ali Texniki Məktəblərinin Xəbərləri	Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası
5	Azərbaycan Kimya Jurnalı	AMEA
6	Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası	Bakı Dövlət Universiteti
7	Kimya Problemləri	AMEA Kimya Problemləri İnstitutu, Qeyri-üzvi və Elektrokimya İnstitutu (Gürcüstan), A. Ş. Əliyev, “Turan” kiçik müəssisəsi
8	Neft Kimyası və Neft Emalı Prosesləri	AMEA Neft Kimya Prosesləri İnstitutu
9	Sumqayıt Dövlət Universiteti. Elmi Xəbərlər	Sumqayıt Dövlət Universiteti
10	Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi Əsərlər. Təbiət elmləri və tibb seriyası	Naxçıvan Dövlət Universiteti
11	Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının Xəbərləri	“Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası” İctimai Birliyi
12	AMEA Naxçıvan Bölməsinin Xəbərləri. Təbiət və texniki elmlər seriyası	AMEA Naxçıvan Bölməsi
13	AMEA Gəncə Regional Elmi Mərkəzin Xəbərlər Məcmuəsi	AMEA Gəncə Regional Elmi Mərkəz
14	Journal of Qafqaz University. Chemistry and Biology	Qafqaz Universiteti
15	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti

Texnika elmləri üzrə

1	AMEA-nın Məruzələri	AMEA
2	AMEA –nın Xəbərləri. Fizika-texnika və riyaziyyat elmləri seriyası. İnformatika və idarəetmə problemləri buraxılışı (informatika və idarəetmə üzrə)	AMEA
3	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin Elmi əsərləri (kənd təsərrüfatının mexanikləşdirilməsi, elektriklişdirilməsi və texniki xidməti sahələri üzrə)	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti
4	Nəzəri və Tətbiqi Mexanika	Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti
5	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin Elmi Əsərləri	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti
6	AMEA Gəncə Regional Elmi Mərkəzin Xəbərlər Məcmuəsi	AMEA Gəncə Regional Elmi Mərkəz
7	Azərbaycan Ali Texniki Məktəblərinin Xəbərləri	Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası
8	Azərbaycan Neft Təsərrüfatı	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti
9	Azərbaycan Milli Aerokosmik Agentliyinin Xəbərləri	Azərbaycan Milli Aerokosmik Agentliyi
10	Elmi Əsərlər	Azərbaycan Texniki Universiteti
11	Maşınşünaslıq	Azərbaycan Texniki Universiteti
12	Milli Aviasiya Akademiyasının Elmi Əsərləri	Milli Aviasiya Akademiyası
13	Milli Aviasiya Akademiyasının Elmi Məcmuələri	Milli Aviasiya Akademiyası
14	Проблемы Энергетики	AMEA Fizika İnstitutu, “Azərənərci” ASC Azərbaycan Elmi Tədqiqat və Layihə Axtarış Energetika İnstitutu
15	Sumqayıt Dövlət Universiteti. Elmi Xəbərlər	Sumqayıt Dövlət Universiteti
16	Neft Kimyası və Neft Emalı Prosesləri	AMEA Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu
17	Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası	Bakı Dövlət Universiteti
18	Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi. Elmi Əsərlər Məcmuəsi	Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi
19	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının Elmi Əsərləri	Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası
20	Экоэнергетика	Международная Экоэнергетическая Академия
21	Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının Xəbərləri	“Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası” İctimai Birliyi
22	AMEA-nın Xəbərləri. Elm və innovasiya seriyası	AMEA
23	İpək Yolu (nəqliyyat üzrə)	Azərbaycan Universiteti

24	Journal of Qafqaz University. Mathematics and Informatics (informatika üzrə)	Qafqaz Universiteti
25	Azərbaycan Aqrar Elmi	Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi
26	İnformasiya Cəmiyyəti Problemləri	AMEA İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu
27	İnformasiya Texnologiyaları Problemləri	AMEA İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu
28	Elmi Əsərlər	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti "Neftqazəlimtədqiqatlayihə" İnstitutu
29	Applied and Computational Mathematics	AMEA, Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi, Bakı Dövlət Universitetinin Tətbiqi Riyaziyyat İnstitutu
30	Elmi Əsərlər (kitabxanaşünaslıq, bibliografiyaşünaslıq və kitabşünaslıq ixtisasları üzrə)	AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanası
31	Kitabxanaşünaslıq və Bibliografiya (kitabxanaşünaslıq, bibliografiyaşünaslıq və kitabşünaslıq ixtisasları üzrə)	Bakı Dövlət Universiteti
32	Kitabşünaslıq və Nəşriyyat İşləri (kitabxanaşünaslıq, bibliografiyaşünaslıq və kitabşünaslıq ixtisasları üzrə)	Bakı Dövlət Universiteti
33	Elmi Əsərlər	ADNA "Neftin, Qazın Geotexnoloji Problemləri və Kimya" Elmi Tədqiqat İnstitutu
34	Electroenergetics, electrotechnics, electromechanics + control	"Azərenerji" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
35	Elmi Əsərlər Toplusu	"Azərenerji" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
36	Kitabxanaşünaslıq və informasiya (elmi-nəzəri və praktiki jurnal)	Professor A. A. Xələfov
37	Journal of Qafqaz University. Mechanics and Industrial Engineering	Qafqaz Universiteti
38	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti

Coğrafiya və Yer elmləri üzrə

1	AMEA-nın Məruzələri	AMEA
2	AMEA-nın Xəbərləri. Yer elmləri seriyası	AMEA
3	AMEA Coğrafiya İnstitutunun Əsərləri	AMEA Coğrafiya İnstitutu
4	AMEA Geologiya İnstitutunun Əsərləri	AMEA Geologiya İnstitutu
5	Torpaqşünaslıq və Aqrokimya	AMEA Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu
6	Azərbaycan Coğrafiya Cəmiyyətinin Əsərləri	Azərbaycan Coğrafiya

		Cəmiyyəti, AMEA Coğrafiya İnstitutu
7	Azərbaycan Ali Texniki Məktəblərinin Xəbərləri	Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası
8	Elmi Əsərlər	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti "Neftqazəlmətdəqiqatlayihə" İnstitutu
9	Elmi Əsərlər. Fundamental Elmlər	Azərbaycan Texniki Universiteti
10	Azərbaycan Geoloqu	Azərbaycan Neftçi Geoloqları Cəmiyyəti
11	Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası	Bakı Dövlət Universiteti
12	Milli Aviasiya Akademiyasının Elmi Əsərləri	Milli Aviasiya Akademiyası
13	Milli Aviasiya Akademiyasının Elmi Məcmuələri	Milli Aviasiya Akademiyası
14	Azərbaycan Neft Təsərrüfatı	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti
15	Azərbaycan Geofizika Yenilikləri	Azərbaycan Milli Geofizika Komitəsi
16	Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının Xəbərləri	"Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası" İctimai Birliyi
17	The Caspian Sea. Natural Resources	Xəzəryanı Regionu Ölkələrinin Universitetlər Assosiasiyası, Bakı Dövlət Universiteti
18	Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi Əsərlər. Təbiət elmləri və tibb seriyası	Naxçıvan Dövlət Universiteti
19	Lənkəran Dövlət Universitetinin Xəbərləri. Riyaziyyat və təbiət elmləri seriyası (coğrafiya elmləri üzrə)	Lənkəran Dövlət Universiteti
20	Azərbaycan Ərazisində Seysmoproqnoz Müşahidələrin Kataloqu	AMEA
21	Стратиграфия и седиментология нефтегазоносных бассейнов (yer elmləri üzrə) (Azərbaycan, ingilis və rus dillərində)	AMEA Yer elmləri bölməsi
22	Elmi Əsərlər (yer elmləri üzrə)	ADNA "Neftin, Qazın Geotexnoloji Problemləri və Kimya" Elmi Tədqiqat İnstitutu
23	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti

Tibb və Əczaçılıq elmləri üzrə

1	AMEA-nın Məruzələri	AMEA
2	AMEA-nın Xəbərləri. Biologiya elmləri seriyası	AMEA
3	Azərbaycan Tibb Jurnalı	Azərbaycan Respublikası

		Səhiyyə Nazirliyi
4	Azərbaycan Təbabətinin Müasir Nailiyyətləri	Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi Elmi Tədqiqat İnformasiya Mərkəzi
5	Azərbaycan Əczaçılıq və Farmakoterapiya Jurnalı	Azərbaycan Tibb Universiteti
6	Azərbaycan Metabolizm Jurnalı	“Diabet Mərkəzi” MMC
7	Azərbaycan Onkologiya və Hematologiya Jurnalı	Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi Milli Onkologiya Mərkəzi, Onkoloqların Elmi Cəmiyyəti
8	Azərbaycan Psixiatriya Jurnalı	Azərbaycan Psixiatriya Assosiasiyası
9	Биомедицина	Международная Экоэнергетическая Академия
10	Cərrahiyyə	Azərbaycan Cərrah və Qastroenteroloqlar Assosiasiyası
11	Qafqazın Stomatoloji Yenilikləri	Azərbaycan Stomatoloji Assosiasiyası
12	Sağlamlıq	Azərbaycan Tibb Universiteti
13	Azərbaycan Ortopediya və Travmatologiya Jurnalı	Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi Elmi-Tədqiqat Ortopediya və Travmatologiya İnstitutu
14	Oftalmologiya	Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzi
15	Azərbaycan Kurortologiya, Fizioterapiya və Reabilitasiya jurnalı (tibb elmləri üzrə)	Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi Elmi Tədqiqat Tibbi Bərpa İnstitutu
16	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti

Biologiya və Aqrar elmlər üzrə

1	AMEA-nın Məruzələri	AMEA
2	AMEA-nın Xəbərləri. Biologiya elmləri seriyası	AMEA
3	Azərbaycan Aqrar Elmi	Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi

4	AMEA Botanika İnstitutunun Əsərləri	AMEA Botanika İnstitutu
5	AMEA Fiziologiya İnstitutunun və Azərbaycan Fizioloqlar Cəmiyyətinin elmi əsərlərinin külliyyatı	AMEA Fiziologiya İnstitutu
6	AMEA Genetik Ehtiyatlar İnstitutunun Əsərləri	AMEA Genetik Ehtiyatlar İnstitutu
7	AMEA Mikrobiologiya İnstitutunun Elmi Əsərləri	AMEA Mikrobiologiya İnstitutu
8	AMEA Zoologiya İnstitutunun Əsərləri	AMEA Zoologiya İnstitutu
9	Bakı Universitetinin Xəbərləri. Təbiət elmləri seriyası	Bakı Dövlət Universiteti
10	Gəncə Dövlət Universiteti. Elmi Xəbərlər (biologiya üzrə)	Gəncə Dövlət Universiteti
11	AMEA Gəncə Regional Elmi Mərkəzin Xəbərlər Məcmuəsi	AMEA Gəncə Regional Elmi Mərkəz
12	AMEA Naxçıvan Bölməsinin Xəbərləri. Təbiət və texniki elmlər seriyası	AMEA Naxçıvan Bölməsi
13	Torpaqşünaslıq və Aqrokimya	AMEA Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu
14	Azərbaycan Elmi Tədqiqat Ökinçilik İnstitutunun Elmi Əsərlər Məcmuəsi	Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi
15	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin Elmi Əsərləri	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti
16	Azərbaycan Botaniklər Cəmiyyətinin Əsərləri	Azərbaycan Botaniklər Cəmiyyəti
17	Azərbaycan Genetiklər və Seleksiyaçıları Cəmiyyətinin Əsərləri	Azərbaycan Genetiklər və Seleksiyaçıları Cəmiyyəti
18	Azərbaycan Zooloqlar Cəmiyyətinin Əsərləri	Azərbaycan Zooloqlar Cəmiyyəti
19	Azərbaycan Torpaqşünaslar Cəmiyyətinin Əsərləri	Azərbaycan Torpaqşünaslar Cəmiyyəti
20	Azərbaycan Bitki Fizioloqları Cəmiyyətinin Əsərləri	Azərbaycan Bitki Fizioloqları Cəmiyyəti
21	Pedaqoji Universitet Xəbərləri (biologiya elmləri üzrə)	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
22	Mərkəzi Nəbatat Bağının Əsərləri	AMEA Mərkəzi Nəbatat Bağı
23	Elmi Əsərlər Toplusu	Azərbaycan Elmi Tədqiqat Hidrotexnika və Hidromeliyorasiya İnstitutu
24	“İnsan və Biosfer” (MaB YUNESKO) Azərbaycan Milli Komitəsinin Əsərləri	“İnsan və Biosfer” (MaB YUNESKO) Azərbaycan Milli Komitəsi, YUNESKO üzrə Azərbaycan Milli Komitəsi
25	Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi Əsərlər. Təbiət elmləri və tibb seriyası	Naxçıvan Dövlət Universiteti
26	Lənkəran Dövlət Universitetinin Xəbərləri. Riyaziyyat və təbiət elmləri seriyası (biologiya elmləri üzrə)	Lənkəran Dövlət Universiteti
27	Journal of Qafqaz University. Chemistry and Biology (biologiya elmləri üzrə)	Qafqaz Universiteti
28	Baytarlıq	Azərbaycan Baytar Həkimlər Assosiasiyası İctimai Birliyi
29	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin

	İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti
--	--

Hüquq elmləri üzrə

1	AMEA-nın Məruzələri	AMEA
2	AMEA-nın Xəbərləri. Tarix, fəlsəfə və hüquq seriyası	AMEA
3	Bakı Universitetinin Xəbərləri. Sosial-siyasi elmlər seriyası	Bakı Dövlət Universiteti
4	Beynəlxalq Hüquq və İntegrasiya Problemləri	Bakı Dövlət Universiteti
5	Dirçəliş –XXI əsr	Azərbaycan Dövlət Quruculuğu və Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutu
6	Dövlət İdarəçiliyi: Nəzəriyyə və Təcrübə	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası
7	Milli Aviasiya Akademiyasının Elmi Əsərləri	Milli Aviasiya Akademiyası
8	Milli Aviasiya Akademiyasının Elmi Məcmuələri	Milli Aviasiya Akademiyası
9	Məhkəmə Ekspertizası, Kriminalistika və Kriminologiyanın Aktual Məsələləri	Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi Məhkəmə Ekspertizası Mərkəzi
10	Nəqliyyat Hüququ	Milli Aviasiya Akademiyası, Azərbaycan Beynəlxalq Avtomobil Daşıyıcıları Birliyi
11	Odlar Yurdu Universitetinin Elmi və Pedaqoji Xəbərləri	Odlar Yurdu Universiteti
12	Naxçıvan	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi
13	Journal of Qafqaz University. History, Law and Political Sciences	Qafqaz Universiteti
14	Elmi Əsərlər	AMEA Fəlsəfə, Sosiologiya və Hüquq İnstitutu
15	Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi Əsərlər. İctimai elmlər seriyası	Naxçıvan Dövlət Universiteti
16	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və

	İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti
--	---

Tarix, Antropologiya və Siyasi elmlər üzrə

1	AMEA-nın Məruzələri	AMEA
2	AMEA-nın Xəbərləri. Tarix, fəlsəfə və hüquq seriyası	AMEA
3	Azərbaycan Arxeologiya və Etnoqrafiyası	Azərbaycan Arxeologiya və Etnoqrafiyası İnstitutu
4	Azərbaycan Arxeologiyası	Xəzər Universiteti
5	Azerbaijan and Azerbaijanis/ Азербайджан и Азербайджанцы	AMEA
6	Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi	AMEA Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi
7	AMEA Tarix İnstitutu. Elmi Əsərlər	AMEA Tarix İnstitutu
8	Bakı Universitetinin Xəbərləri. Humanitar elmlər seriyası (tarix və antropologiya elmləri üzrə)	Bakı Dövlət Universiteti
9	Bakı Universitetinin Xəbərləri. Sosial-siyasi elmlər seriyası (siyasi elmlər üzrə)	Bakı Dövlət Universiteti
10	Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi. Elmi Əsərlər Məcmuəsi	Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi
11	Fəlsəfə və Sosial-siyasi Elmlər	Azərbaycan Fəlsəfə və Sosial-siyasi Elmlər Assosiasiyası
12	Tarix və Onun Problemləri	Bakı Dövlət Universiteti
13	Journal of Qafqaz University. History, Law and Political Sciences	Qafqaz Universiteti
14	Dirçəliş –XXI əsr	Azərbaycan Dövlət Quruculuğu və Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutu
15	Dövlət İdarəçiliyi: Nəzəriyyə və Təcrübə	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası
16	AMEA Naxçıvan Bölməsinin Xəbərləri. İctimai və humanitar elmlər seriyası	AMEA Naxçıvan Bölməsi
17	Pedaqoji Universitet Xəbərləri (tarix elmləri üzrə)	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
18	Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi Əsərlər. İctimai elmlər seriyası	Naxçıvan Dövlət Universiteti
19	Hərbi Bilik	Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyi
20	Lənkəran Dövlət Universitetinin Xəbərləri. Humanitar elmlər seriyası (tarix elmləri üzrə)	Lənkəran Dövlət Universiteti
21	Odlar Yurdu Universitetinin Elmi və Pedaqoji Xəbərləri	Odlar Yurdu Universiteti
22	Naxçıvan	Naxçıvan Muxtar

		Respublikasının Ali Məclisi
23	Tarix, İnsan və Cəmiyyət (tarix elmləri üzrə)	Bakı Pedaqoji Kadrların İxtisasartırma və Yenidən Hazırlanma İnstitutu
24	AMEA Şərqsünaslıq İnstitutu. Elmi Araşdırmalar	AMEA Şərqsünaslıq İnstitutu
25	Gəncə Dövlət Universiteti. Elmi Xəbərlər (tarix elmləri üzrə)	Gəncə Dövlət Universiteti
26	Elmi Əsərlər (siyasi elmlər üzrə)	AMEA Fəlsəfə, Sosiologiya və Hüquq İnstitutu
27	Caucasus International (ingilis dilində)	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Strateji Araşdırmalar Mərkəzi və Avrasiya Bilim Adamları Dərnəyi
28	Strateji Təhlil	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Strateji Araşdırmalar Mərkəzi
29	Beynəlxalq hüquq və inteqrasiya problemləri (siyasi elmlər üzrə)	Bakı Dövlət Universiteti
30	Sivilizasiya	Bakı Avrasiya Universiteti
31	Geostrategiya	“Kaspi” Geosiyasi Araşdırmalar Mərkəzi
32	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti

Fəlsəfə, Sosiologiya və Psixologiya elmləri üzrə

1	AMEA-nın Məruzələri	AMEA
2	AMEA-nın Xəbərləri. Humanitar elmlər seriyası (psixologiya elmləri üzrə)	AMEA
3	AMEA-nın Xəbərləri. Tarix, fəlsəfə və hüquq seriyası (fəlsəfə elmləri üzrə)	AMEA
4	Bakı Universitetinin Xəbərləri. Sosial-siyasi elmlər seriyası	Bakı Dövlət Universiteti
5	Bakı Slavyan Universitetinin Elmi əsərləri. İctimai-siyasi elmlər seriyası (sosiologiya və psixologiya elmləri üzrə)	Bakı Slavyan Universiteti
6	Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi Əsərlər. Humanitar elmlər seriyası (psixologiya elmləri üzrə)	Naxçıvan Dövlət Universiteti
7	Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi Əsərlər. İctimai elmlər seriyası (fəlsəfə elmləri üzrə)	Naxçıvan Dövlət Universiteti
8	Dirçəliş –XXI əsr (sosiologiya və psixologiya elmləri üzrə)	Azərbaycan Dövlət Quruculuğu və Beynəlxalq Münasibətlər

		İnstitutu
9	Dövlət İdarəçiliyi: Nəzəriyyə və Təcrübə	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası
10	Şərq Fəlsəfəsi Problemləri (fəlsəfə elmləri üzrə)	AMEA Fəlsəfə, Sosiologiya və Hüquq İnstitutu
11	Bakı Dövlət Universitetinin İlahiyyat Fakültəsinin Elmi Məcmuəsi (fəlsəfə və psixologiya elmləri üzrə)	Bakı Dövlət Universiteti
12	Fəlsəfə və Sosial –siyasi Elmlər	Azərbaycan Fəlsəfə və Sosial-siyasi Elmlər Assosiasiyası
13	Mədəniyyət Dünyası (fəlsəfə və psixologiya elmləri üzrə)	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti
14	Psixologiya Jurnalı (psixologiya elmləri üzrə)	Bakı Dövlət Universiteti
15	Azərbaycan Dillər Universiteti. Elmi Xəbərlər (psixologiya elmləri üzrə)	Azərbaycan Dillər Universiteti
16	Elmi Əsərlər	AMEA Fəlsəfə, Sosiologiya və Hüquq İnstitutu
17	Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının Elmi Xəbərləri (psixologiya elmləri üzrə)	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası
18	Dövlət və Din (dinşünaslıq, dinin tarixi və fəlsəfəsi ixtisasları üzrə)	Azərbaycan Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi
19	Pedaqoji Universitet Xəbərləri (psixologiya elmləri üzrə)	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
20	AMEA Şərqşünaslıq İnstitutu. Elmi Araşdırmalar (dinşünaslıq, dinin tarixi və fəlsəfəsi ixtisasları üzrə)	AMEA Şərqşünaslıq İnstitutu
21	Azərbaycan Respublikası Təhsil Problemləri İnstitutu. Elmi Əsərlər (psixologiya elmləri üzrə)	Azərbaycan Respublikası Təhsil Problemləri İnstitutu
22	Geostrategiya (fəlsəfə və sosiologiya elmləri üzrə)	“Kaspi” Geosiyasi Araşdırmalar Mərkəzi
23	Bakı Qızlar Universitetinin Elmi Əsərləri (psixologiya və sosiologiya elmləri üzrə)	Bakı Qızlar Universiteti
24	Sivilizasiya (fəlsəfə və sosiologiya elmləri üzrə)	Bakı Avrasiya Universiteti
25	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti

Pedaqogika elmləri üzrə

1	AMEA-nın Məruzələri	AMEA
2	AMEA-nın Xəbərləri. Humanitar elmlər seriyası	AMEA
3	Azərbaycan Respublikası Təhsil Problemləri İnstitutu. Elmi Əsərlər	Azərbaycan Respublikası Təhsil Problemləri İnstitutu.
4	Pedaqoji Universitet Xəbərləri	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
5	Bakı Universitetinin Xəbərləri. Sosial-siyasi elmlər seriyası	Bakı Dövlət Universiteti
6	Bakı Slavyan Universitetinin Elmi əsərləri. İctimai-siyasi elmlər seriyası	Bakı Slavyan Universiteti
7	Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi Əsərlər. Humanitar elmlər seriyası	Naxçıvan Dövlət Universiteti
8	Odlar Yurdu Universitetinin Elmi və Pedaqoji Xəbərləri	Odlar Yurdu Universiteti
9	Azərbaycan Müəllimlər İnstitutunun Xəbərləri	Azərbaycan Müəllimlər İnstitutu
10	Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun Xəbərləri	Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu
11	Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi. Elmi Əsərlər Məcmuəsi	Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi
12	Fizika, Riyaziyyat və İnformatika Tədrisi	Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
13	Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının Elmi Xəbərləri	Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası
14	Dil və ədəbiyyat	Azərbaycan Dillər Universiteti
15	Mədəni həyat	Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi
16	Journal of Qafqaz University. Philology and Pedagogics	Qafqaz Universiteti
17	Tarix, İnsan və Cəmiyyət (təlim və tərbiyənin nəzəriyyəsi və metodikası (tarixin tədrisi metodikası) ixtisası üzrə)	Bakı Pedaqoji Kadrların İxtisasartırma və Yenidən Hazırlanma İnstitutu
18	Təhsildə İKT	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
19	Gəncə Dövlət Universiteti. Elmi Xəbərlər	Gəncə Dövlət Universiteti
20	Azərbaycan Dillər Universiteti. Elmi Xəbərlər	Azərbaycan Dillər Universiteti
21	Humanitar Elmlərin Öyrənilməsinin Aktual Problemləri	Bakı Slavyan Universiteti
22	Kimya məktəbdə	Azərbaycan Respublikası Təhsil Problemləri İnstitutu
23	Bakı Qızlar Universitetinin Elmi Əsərləri	Bakı Qızlar Universiteti
24	Azərbaycan dili və ədəbiyyatının tədrisi	Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
25	Azərbaycan məktəbi	Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
26	Məktəbəqədər və ibtidai təhsil	Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
27	Ali təhsil və cəmiyyət	Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

28	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti
----	-------------------------	--

Filologiya elmləri üzrə

1	AMEA-nın Məruzələri	AMEA
2	AMEA-nın Xəbərləri. Humanitar elmlər seriyası	AMEA
3	AMEA Şərqsünəşliq İnstitutu. Elmi Araşdırmalar	AMEA Şərqsünəşliq İnstitutu
4	Azərbaycan Dillər Universiteti. Elmi Xəbərlər	Azərbaycan Dillər Universiteti
5	Bakı Universitetinin Xəbərləri. Humanitar elmlər seriyası	Bakı Dövlət Universiteti
6	Bakı Slavyan Universitetinin Elmi Əsərləri. Dil və ədəbiyyat seriyası	Bakı Slavyan Universiteti
7	Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi Əsərlər. Humanitar elmlər seriyası	Naxçıvan Dövlət Universiteti
8	Gəncə Dövlət Universiteti. Elmi Xəbərlər	Gəncə Dövlət Universiteti
9	Azərbaycan	Azərbaycan Yazıçılar Birliyi
10	Dədə Qorqud Jurnalı (folklorşünəşliq ixtisası üzrə)	AMEA Folklor İnstitutu
11	Dil və ədəbiyyat	Bakı Dövlət Universiteti
12	Dilçilik İnstitutunun Əsərləri	AMEA Dilçilik İnstitutu
13	Filologiya Məsələləri	AMEA Əlyazmalar İnstitutu
14	Ədəbiyyat Məcmuəsi (Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun Elmi Əsərləri)	AMEA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu
15	Humanitar Elmlərin Öyrənilməsinin Aktual Problemləri	Bakı Slavyan Universiteti
16	Dil və ədəbiyyat	Azərbaycan Dillər Universiteti
17	Risalə	AMEA Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi
18	Türkologiya	AMEA Dilçilik İnstitutu
19	AMEA Naxçıvan Bölməsinin Xəbərləri. İctimai və humanitar elmlər seriyası	AMEA Naxçıvan Bölməsi
20	Terminologiya Məsələləri	AMEA Terminologiya Komissiyası
21	Tağıyev Oxuları	Bakı Slavyan Universiteti
22	Azərbaycan Şifahi Xalq Ədəbiyyatına Dair Tədqiqlər (folklorşünəşliq ixtisası üzrə)	AMEA Folklor İnstitutu
23	Şərq Filologiyası Məsələləri	AMEA Şərqsünəşliq İnstitutu
24	Pedaqoji Universitet Xəbərləri	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
25	Ədəbi Əlaqələr	AMEA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu
26	Odlar Yurdu Universitetinin Elmi və Pedaqoji Xəbərləri	Odlar Yurdu Universiteti
27	Journal of Qafqaz University. Philology and Pedagogics	Qafqaz Universiteti

28	Naxçıvan	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi
29	Lənkəran Dövlət Universitetinin Xəbərləri. Humanitar elmlər seriyası	Lənkəran Dövlət Universiteti
30	Sumqayıt Dövlət Universiteti. Elmi Xəbərlər	Sumqayıt Dövlət Universiteti
31	Tədqiqatlar	AMEA Dilçilik İnstitutu
32	Azərbaycanda xarici dillər	Professor F. İ. Veysəlli
33	Axtarışlar	AMEA Naxçıvan Bölməsi İncəsənət, Dil və Ədəbiyyat İnstitutu
34	Sivilizasiya	Bakı Avrasiya Universiteti
35	Bakı Qızlar Universitetinin Elmi Əsərləri	Bakı Qızlar Universiteti
36	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti
37	İpək yolu	Azərbaycan Universiteti

Sənətsünaslıq və Memarlıq üzrə

1	AMEA-nın Məruzələri	AMEA
2	AMEA-nın Xəbərləri. Humanitar elmlər seriyası	AMEA
3	Azerbaijan and Azerbaijanis/ Азербайджан и Азербайджанцы	AMEA
4	Qobustan	Azərbaycan Yazıçılar Birliyi
5	Mədəniyyət Dünyası	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti
6	Musiqi Dünyası (sənətsünaslıq üzrə)	Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı, Bakı Musiqi Akademiyası
7	Şərq Ölkələri Beynəlxalq Memarlıq Akademiyası, AMEA Memarlıq, Şəhərsalma Tarixi və Bərpa Şöbəsi. Toplu	Şərq Ölkələri Beynəlxalq Memarlıq Akademiyası, AMEA Memarlıq, Şəhərsalma Tarixi və Bərpa Şöbəsi
8	Urbanizm	Azərbaycan Urbanistlər Cəmiyyəti, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti, İpək Yolu Ölkələrinin Beynəlxalq Urbanistlər Assosiasiyası, Azərbaycan Memarlar İttifaqı, Şərq Ölkələri Beynəlxalq Memarlıq Akademiyası
9	İncəsənət və Mədəniyyət Problemləri	AMEA Memarlıq və

		İncəsənət İnstitutu
10	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin Elmi Əsərləri (memarlıq üzrə)	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti
11	Naxçıvan Dövlət Universiteti. Elmi Əsərlər. Humanitar elmlər seriyası	Naxçıvan Dövlət Universiteti
12	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin Elmi Əsərləri	Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti
13	Konservatoriya (sənətşünaslıq üzrə)	Azərbaycan Milli Konservatoriyası
14	Mədəni həyat	Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi
15	Simurq	“Simurq” Azərbaycan Mədəniyyət Assosiasiyası
16	Naxçıvan	Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi
17	Fokus (Analitik kino jurnalı) (sənətşünaslıq üzrə)	Azərbaycan Gənc Film İstehsalçıları Assosiasiyası
18	Müasir mədəniyyətşünaslıq	Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi
19	Təsviri və Dekorativ-Tətbiqi Sənət Məsələləri (sənətşünaslıq üzrə)	Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Xalçası və Xalq Tətbiqi Sənəti Dövlət Muzeyi
20	Azərbaycan Arxeologiya və Etnoqrafiyası	AMEA Arxeologiya və Etnoqrafiyası İnstitutu
21	Axtarışlar (sənətşünaslıq üzrə)	AMEA Naxçıvan Bölməsi İncəsənət, Dil və Ədəbiyyat İnstitutu
22	Azərbaycan xalçaları (sənətşünaslıq üzrə)	Professor V. A. Muradov
23	Harmoniya (sənətşünaslıq üzrə)	Professor T. A. Məmmədov
24	Sivilizasiya (sənətşünaslıq üzrə)	Bakı Avrasiya Universiteti
25	Gənc Alimlərin Əsərləri	AMEA Gənclərin İntellektual İnkişaf Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Gənc Alim, Doktorant və Magistrlər Cəmiyyəti

****

Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən dövrü elmi nəşrlərin siyahısına əlavə

1. Beynəlxalq elmi ictimaiyyət tərəfindən birmənalı şəkildə nüfuzlu hesab edilən xarici elmi jurnallar.

Qeyd: Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası Web of Science bazasının (www.thomsonreuters.com) üç sitatgətirmə sistemindən hər hansı birinə daxil olan jurnalları birmənalı şəkildə nüfuzlu xarici elmi jurnallar hesab edir:

- Science Citation Index Expanded (dəqiq, təbiət və texniki elmlər üzrə baza);
- Social Science Citation Index (sosial elmlər üzrə baza);
- Arts and Humanities Citation Index (incəsənət və humanitar elmlər üzrə baza).

2. Gənc tədqiqatçıların AMEA və Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən təşkil olunmuş respublika elmi konfranslarının materialları.

3. Beynəlxalq və respublika miqyaslı simpozium, elmi konfrans və digər mühüm elmi tədbirlərin materialları.

Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən dövrü elmi nəşrlər qarşısında qoyulan tələblər

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası rəyasət heyətinin 2010-cu il 30 aprel tarixli iclasında (protokol №10-R) “Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən dövrü elmi nəşrlər qarşısında qoyulan tələblər” təsdiq edilmiş və bu məsələ ilə bağlı dövrü elmi nəşrlərin baş redaktorlarının iştirakı ilə keçirilmiş elmi-praktik seminarda qeyd olunan faydalı tövsiyələr nəzərə alınmışdır.

1. Dövrü elmi nəşr Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyində dövlət qeydiyyatından keçməlidir.

2. Dövri elmi nəşr Beynəlxalq Standart Seriya Nömrəsi (ISSN) almalıdır. Əgər dövri elmi nəşrin elektron variantı varsa, onda o da qeydiyyatdan keçərək E-ISSN kodu almalı və internetdə yerləşdirilməlidir.

3. Dövri elmi nəşrin internetdə saytı olmalı və onun “online” olaraq məqalə qəbul etmək imkanı olmalıdır.

4. Dövri elmi nəşrin təsisçisi və ya təsisçiləri aydın şəkildə qeyd olunmalıdır.

5. Dövri elmi nəşrin redaksiya heyəti olmalıdır. Müxtəlif elm sahələri üzrə məqalələr dərc edən dövri elmi nəşrdə hər bir elm sahəsinin ayrıca redaktoru, redaksiya heyəti, uyğun elm sahələri üzrə mütəxəssislərdən ibarət anonim rəyçiləri olmalı və bu rəyçilər siyahısının anonimliyi dövri elmi nəşrin redaksiya heyəti tərəfindən qorunmalıdır. Redaksiya heyətinin üzvləri dövri elmi nəşrin profilinə uyğun görkəmli mütəxəssislərdən ibarət olmalı və onların redaksiya heyətinə daxil edilməsi üçün yazılı razılığı olmalıdır. Dövrü elmi nəşrdə redaksiya heyəti üzvlərinin hər birinin adı (tam şəkildə), elmi titulu, elmi dərəcəsi və elmi adı qeyd olunmalıdır.

6. Məqalələr anonim rəyçilərin gizli rəyindən sonra sahə redaktoru və ya redaksiya heyətinin mütəxəssis üzvlərindən biri tərəfindən çapa tövsiyə və ya təqdim olunmalıdır. Məqalənin sonunda onu çapa təqdim edən sahə redaktorunun və ya redaksiya heyəti üzvünün adı (tam şəkildə), onun elmi titulu, elmi dərəcəsi və elmi adı qeyd olunmalıdır. Təqdim olunan məqalənin dərc olunmasından imtina edildiyi halda dövri elmi nəşrin redaksiyası yazılı şəkildə müəllifə əsaslandırılmış imtina cavabı göndərməlidir.

7. Dövri elmi nəşrin redaksiyası Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası ekspert şuralarının sorğularına cavab olaraq tələb olunan məqalənin dərc olunmasına dair verilmiş rəyləri vaxtında təqdim etməlidir.

8. Ali təhsil müəssisəsi və ya elmi müəssisə tərəfindən nəşr olunan dövri elmi nəşr müəssisənin elmi fəaliyyət istiqamətlərinə, yüksək ixtisaslı elmi kadr potensialına, mövcud elmi infrastrukturuna, elmi tədqiqat və mütəxəssis hazırlığı istiqamətinə və s. uyğun olmalıdır.

9. Dövri elmi nəşr öz profilinə uyğun məqalələri dərc etməlidir. Əgər dövri elmi nəşr müxtəlif elm sahələri üzrə məqalələr dərc edirsə, onda dövri elmi nəşrdə bölmələr olmalıdır: məsələn, riyaziyyat, fizika, astronomiya və s. yaxud ədəbiyyatşünaslıq, dilçilik və s.

10. Dövri elmi nəşrdə onun dövriliyi göstərilməli və gözlənilməlidir. Dövri elmi nəşrə 1-2, 3-4, 3-5 kimi nömrələr qoymağa icazə verilmir.

11. Dövri elmi nəşrin redaksiyasının poçt ünvanı, telefon nömrəsi, elektron poçt ünvanı göstərilməlidir.

12. Dövri elmi nəşrin formatı jurnal formatında olmalı və 250x180 mm-dən kiçik olmamalıdır.

13. Dövri elmi nəşr, elm sahələrinə uyğun olaraq, aşağıdakı beynəlxalq xülasələndirmə və indeksləndirmə sistemlərindən ən azı birinə daxil olmalıdır: Web of Science, Chemical Abstracts, Current Abstracts, CAB Abstracts, Computer and Control Abstracts, Physics Abstracts, BIOSIS/Biological Abstracts, Historical Abstracts, Sociological Abstracts, Geological Abstracts, SCOPUS, Web of Knowledge, Astrophysics, Pub Med, Mathematics, Springer, Agris, Index Copernicus, AGRICOLA, GEOBASE, EBSCOhost, Mathematical Reviews, Zentralblatt Math, Index Veterinarius, ABI/Inform, ANBAR, COREJ, Business Periodical Index, Philosopher's Index, Science Citation Index Expanded, Arts and Humanities Citation Index, Social Sciences Citation Index, INSPEC, EMBASE, SPIN, Electrical and Electronics Index, Energy Research Abstracts, Current Physics Index, GeoRef və s.

14. Dövri elmi nəşrin hər hansı bir nömrəsində və ya onun adında dövri elmi nəşr redaksiyasının əvvəlcədən müəyyən etdiyi yalnız bir seriyanı göstərməyə icazə verilir.

15. Dövri elmi nəşrdə “müəlliflərin mövqeyi redaksiyanın mövqeyi ilə üst-üstə düşməyə bilər” kimi ifadələrə rast gəldikdə həmin dövri elmi nəşrin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının “Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən dövri elmi nəşrlərin siyahısı”ndan çıxarılması məsələsinə baxılır.

16. Məqalələr dövri elmi nəşrin təsis sənədlərində qeyd edilmiş dildə və ya dillərdə (məsələn, Azərbaycan, ingilis və rus dillərində) dərc oluna bilər. Xarici dildə məqalələr dərc edən dövri elmi nəşrin redaksiya heyəti üzvlərinin sırasında dərc olunan məqalənin aid olduğu elm sahəsi üzrə xarici dili bilən tanınmış mütəxəssis olmalıdır.

17. Dövri elmi nəşr hansı dillərdə məqalə dərc edirsə, həmin dillərin hər birində məqalə müəllifləri üçün qaydalar verilməlidir.

18. Dövri elmi nəşrdə baxılan elm və ya texnologiya sahəsində qabaqcıl olan dünya ölkələrindən daxil olan məqalələrin çapına yer verilməlidir.

19. Məqalələrin mətnləri Times New Roman-12 şrifti ilə (məsələn, Azərbaycan dilində latın əlifbası, rus dilində kiril əlifbası, ingilis dilində ingilis əlifbası ilə) 1 intervalla çap olunmalıdır.

20. Hər bir məqalə yeni səhifədə verilməli və səhifənin yuxarisında dövrü elmi nəşrin adını, ilini, cildini, sayını, məqalənin başlanğıc və son səhifələrini bildirən başlıq olmalıdır.

21. Məqalədə müəllif(lər)in işlədiyi müəssisə(lər) və həmin müəssisənin (müəssisələrin) ünvan(lar)ı, müəllif(lər)in elektron poçt ünvan(lar)ı göstərilməlidir.

22. Elmi məqalənin sonunda elm sahəsinin və məqalənin xarakterinə uyğun olaraq, müəllif(lər)in gəldiyi elmi nəticə, işin elmi yeniliyi, tətbiqi əhəmiyyəti, iqtisadi səmərəsi və s. aydın şəkildə verilməlidir.

23. Məqalənin mövzusu ilə bağlı elmi mənbələrə istinadlar olmalıdır. Məqalənin sonunda verilən ədəbiyyat siyahısı ya istinad olunan ədəbiyyatların mətnində rast gəlinədiyi ardıcılıqla (məsələn, [1] və ya [1, s.119] kimi işarə olunmalı) ya da əlifba ardıcılığı ilə nömrələnməlidir. Eyni ədəbiyyata mətnində başqa bir yerdə təkrar istinad olunarsa, onda istinad olunan həmin ədəbiyyat əvvəlki nömrə ilə göstərilməlidir.

24. Ədəbiyyat siyahısında verilən hər bir istinad haqqında məlumat tam və dəqiq olmalıdır. İstinad olunan mənbənin biblioqrafik təsviri onun növündən (monoqrafiya, dərslik, elmi məqalə və s.) asılı olaraq verilməlidir. Elmi məqalələrə, simpozium, konfrans və digər nüfuzlu elmi tədbirlərin materiallarına və ya tezislərinə istinad edərkən məqalənin, məruzənin və ya tezisnin adı göstərilməlidir. İstinad olunan mənbənin biblioqrafik təsviri verilərkən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının “Dissertasiyaların tərtibi qaydaları” barədə qüvvədə olan təlimatının “İstifadə edilmiş ədəbiyyat” bölməsinin 10.2-10.4.6 tələbləri əsas götürülməlidir.

25. Məqalənin sonundakı ədəbiyyat siyahısında son 5-10 ilin elmi məqalələrinə, monoqrafiyalarına və digər etibarlı mənbələrinə üstünlük verilməlidir.

26. Dərc olunduğu dildən əlavə başqa iki dildə məqalənin xülasəsi verilməlidir. Məqalənin müxtəlif dillərdə olan xülasələri bir-birinin eyni olmalı və məqalənin məzmununa uyğun olmalıdır. Məqalədə müəllifin və ya müəlliflərin gəldiyi elmi nəticə, işin elmi yeniliyi, tətbiqi əhəmiyyəti və s. xülasədə yığcam şəkildə öz əksini tapmalıdır. Xülasələr elmi və qramatik baxımdan ciddi redaktə olunmalıdır. Hər bir xülasədə məqalənin adı, müəllifin və ya müəlliflərin tam adı göstərilməlidir.

27. Hər bir məqalədə UOT indekslər və ya PACS tipli kodlar və açar sözlər göstərilməlidir. Açar sözlər üç dildə (məqalənin və xülasələrin yazıldığı dillərdə) verilməlidir.

28. Məqalənin redaksiyaya daxil olma, təkrar işlənməyə göndərilmə və çapa qəbul olunma tarixləri sonda göstərilməlidir.

29. Dövri elmi nəşrin redaksiyası məqalənin dərc olunması ilə əlaqədar olaraq müəllif və ya müəlliflərin razılığını, göndərilən məqalənin əvvəllər dərc olunmadığını (məqalənin tezis şəklində dərc olunmuş variantı istisna olmaqla), məqalənin hər hansı bir dildəki variantının eyni zamanda digər dövri elmi nəşrlərə göndərilmədiyini və məqalə ilə bağlı elmi-tədqiqat işinin hansı müəssisədə yerinə yetirildiyini əks etdirən anket hazırlamalıdır. Bu anketi müəllif(lər) imzalayıb redaksiyaya göndərməli və ya dövri elmi nəşrin saytına daxil olub anketin elektron variantını doldurmalı və onu elektron təsdiqləməlidir(lər).

30. Elmi jurnallarda “əvvəli ötən saylarımızda”, “ardı növbəti nömrədə” adı altında seriya məqalələrin dərc olunmasına icazə verilmir.

31. Dövri elmi nəşrin əvvəlki nömrələrində dərc olunmuş məqalələrdə rast gəlinən ciddi səhvlər və ya texniki qüsuslara dair düzəliş və qeydlər elmi nəşrin növbəti nömrələrindən birində müəllif(lər) tərəfindən yenidən verilə bilər. Bu halda əvvəlki məqalə ilə “DÜZƏLİŞ” bölməsində verilən məqalənin adı eyni olmalıdır.

32. Plagiatlıq faktı aşkar edilən məqalələri dərc edən dövri elmi nəşrin redaksiyasına Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası tərəfindən ciddi xəbərdarlıq edilir və bu faktlara təkrar rast gəlinəndə halda həmin dövri elmi nəşrin Ali Attestasiya Komissiyasının müəyyən etdiyi “Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən dövri elmi nəşrlərin siyahısı”ndan çıxarılması məsələsinə baxılır.

33. Dövri elmi nəşrin zəruri nüsxələri, ixtisaslara uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların avtoreferatlarının göndəriləndiyi təşkilatlara, o cümlədən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasına göndərilməlidir. Elmi nəşrin hər bir nömrəsinin nəzərdə tutulmuş kitabxanalardan hər birinə göndərilən nüsxələrinin sayı ikidən az olmamalıdır.

34. Dövri elmi nəşrin minimal tirajı müəyyən edilərkən 33-cü bəndin tələbləri nəzərə alınmalıdır.

35. Dövri elmi nəşrin redaksiyasına doktorant və dissertantlardan həmin elmi nəşrdə məqalələrin dərc olunması üçün rüsum alınmasına icazə verilmir.

36. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası tərəfindən keçirilən növbəti monitoring nəticəsində yuxarıdakı tələbləri ödəməyən dövri elmi nəşrlərin “Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən dövri elmi nəşrlərin siyahısı”ndan çıxarılması məsələsinə baxılır.

Qeyd:

Yeni dövri elmi nəşrin və ya son siyahıya daxil edilməmiş dövri elmi nəşrin "Azərbaycan Respublikasında dissertasiyaların əsas nəticələrinin dərc olunması tövsiyə edilən dövri elmi nəşrlərin siyahısı"na daxil edilməsi üçün həmin dövri elmi nəşrin son on iki ay ərzindəki axıncı iki nömrəsi müəssisə rəhbərinin və ya baş redaktorun müraciət məktubu ilə birlikdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasına təqdim edilməlidir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyası rəyasət heyətinin 2012-ci il 13 aprel tarixli (protokol № 06-R) qərarı ilə təsdiq edilmişdir

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASINDA ELMİ VƏ ELMİ-
PEDAQOJİ İŞÇİLƏRƏ ELMİ DƏRƏCƏLƏRİN VERİLMƏSİ
ÜZRƏ İXTİSASLARIN**

N O M E N K L A T U R A S I

İxtisasın şifri	Elm sahələri, ixtisaslar	Elmi dərəcə verilən elm sahələri
1	2	3
12	RİYAZİYYAT	
1201.01	Cəbr	riyaziyyat
1202.01	Analiz və funksional analiz	riyaziyyat
1203.01	Kompyuter elmləri	riyaziyyat, texnika
1204.01	Həndəsə	riyaziyyat
1205.01	Riyazi məntiq və ədədlər nəzəriyyəsi	riyaziyyat
1206.01	Ədədi analiz	riyaziyyat
1207.01	Əməliyyatlar tədqiqi	riyaziyyat
1208.01	Ehtimal nəzəriyyəsi	riyaziyyat
1209.01	Riyazi statistika	riyaziyyat
1210.01	Topologiya	riyaziyyat
1211.01	Diferensial tənliklər	riyaziyyat
1212.01	Riyazi fizika tənlikləri	riyaziyyat, fizika
1214.01	Dinamik sistemlər və optimal idarəetmə	riyaziyyat, iqtisad, texnika
20	MEXANİKA	
2001.01	Nəzəri mexanika	mexanika, riyaziyyat, fizika, texnika
2002.01	Deformasiya olunan bərk cism mexanikası	mexanika, riyaziyyat, texnika
2003.01	Maye, qaz və plazma mexanikası	mexanika, riyaziyyat, fizika, texnika
2004.01	Maşınların, cihazların və aparatların dinamikası, möhkəmliyi	mexanika, riyaziyyat, texnika

21	ASTRONOMİYA	
2101.01	Kosmologiya və kosmoqoniya	astronomiya, fizika, texnika
2102.01	Ulduzlararası mühit	astronomiya, fizika, texnika
2103.01	Optik astronomiya	astronomiya, fizika, texnika
2104.01	Planetologiya	astronomiya, fizika, texnika
2105.01	Radioastronomiya	astronomiya, fizika, texnika
2106.01	Günəş fizikası	astronomiya, fizika, texnika
2107.01	Astrometriya və göy mexanikası	astronomiya, fizika, texnika
2108.01	Astrofizika və ulduz astronomiyası	astronomiya, fizika, texnika
22	FİZİKA	
2201.01	Akustika	fizika, texnika
2202.01	Elektromaqnetizm	fizika, texnika
2203.01	Elektronika	fizika, texnika
2204.01	Maye fizikası	fizika, texnika
2206.01	Molekulyar fizika	fizika, texnika
2207.01	Atom və nüvə fizikası	fizika, texnika, riyaziyyat
2208.01	Nukleonika	fizika, texnika, riyaziyyat, kimya
2209.01	Optika	fizika, texnika
2211.01	Bərk cismlər fizikası	fizika, texnika
2212.01	Nəzəri fizika	fizika, riyaziyyat
2213.01	Termodinamika	fizika, texnika
2214.01	Vahidlər və standartlar	fizika, texnika
2220.01	Yarımkəçiricilər fizikası	fizika, texnika
2221.01	Elektrofizika, elektrofiziki qurğular	fizika, texnika
2222.01	Nanoquruluşların fizikası və texnologiyası	fizika, texnika
2223.01	Kristalloqrafiya, kristallar fizikası	fizika, texnika
2225.01	Radiasiya materialşünaslığı	fizika, kimya, texnika
2226.01	Radioekologiya	fizika, riyaziyyat, texnika, kimya, biologiya
2227.01	Fiziki eksperimentin cihazları və üsulları	fizika, texnika
2290.01	Yüksək enerjilər fizikası	fizika, riyaziyyat, texnika

23**KİMYA**

2301.01	Analitik kimya	kimya, texnika
2303.01	Qeyri-üzvi kimya	kimya, texnika
2304.01	Makromolekullar kimyası	kimya, texnika
2305.01	Nüvə kimyası	kimya, fizika, texnika
2306.01	Üzvi kimya	kimya, texnika
2307.01	Fiziki kimya	kimya, fizika, texnika
2308.01	Elektrokimya	kimya, fizika, texnika
2310.01	Element-üzvi birləşmələr kimyası	kimya, texnika
2313.01	Kolloid kimyası	kimya, texnika
2314.01	Neft kimyası	kimya, texnika
2316.01	Kimyəvi kinetika və kataliz	kimya, texnika
2317.01	Nanokimya və nanomateriallar	kimya, texnika, fizika
2318.01	Kompozit materialların kimyası və texnologiyası	kimya, texnika
2390.01	Əczaçılıq kimyası	kimya, biologiya, əczaçılıq, aqrar elmlər
2391.01	Ekoloji kimya	kimya, texnika

24**BİOLOGİYA ELMLƏRİ**

2401.01	Zoologiya	biologiya
2406.01	Biofizika	biologiya, tibb, fizika, texnika
2406.02	Biokimya	biologiya, kimya, tibb, texnika, aqrar elmlər
2406.03	Bioetika	biologiya, tibb, hüquq
2407.01	Hüceyrə biologiyası, sitologiya və histologiya	biologiya, tibb, aqrar elmlər
2409.01	Genetika	biologiya, tibb, aqrar elmlər
2411.01	İnsan və heyvan fiziologiyası	biologiya, tibb, aqrar elmlər
2411.02	Bitki fiziologiyası	biologiya, aqrar elmlər
2412.01	İmmunologiya	biologiya, tibb, aqrar elmlər
2413.01	Entomologiya	biologiya, aqrar elmlər
2414.01	Mikrobiologiya	biologiya, tibb, aqrar elmlər
2415.01	Molekulyar biologiya	biologiya, tibb, fizika, kimya, aqrar elmlər

2416.00	Paleontologiya	biologiya, yer elmləri
2417.01	Botanika	biologiya
2418.01	Radiobiologiya	biologiya, tibb, fizika, riyaziyyat, kimya, aqrar elmlər
2420.01	Virusologiya	biologiya, tibb, aqrar elmlər
2422.01	Biotexnologiya (o cümlədən bionanotexnologiyalar)	biologiya, əczaçılıq, texnika, aqrar elmlər
2423.01	Molekulyar genetica	biologiya, tibb, fizika
2424.01	Riyazi biologiya, bioinformatika	biologiya, riyaziyyat
2425.01	İxtiologiya	biologiya
2426.01	Ekologiya (elm sahələri üzrə)	biologiya, tibb, fizika, kimya, aqrar elmlər, texnika
2427.01	Biogeokimya	biologiya, kimya
2428.01	Hidrobiologiya	biologiya
2429.01	Parazitologiya	biologiya, tibb, aqrar elmlər
2430.01	Mikologiya	biologiya, tibb, aqrar elmlər
2432.01	Bioloji ehtiyatlar	biologiya, əczaçılıq, aqrar elmlər
2433.01	İnkişaf biologiyası, embriologiya	biologiya, tibb, aqrar elmlər
2490.01	Neyroelmlər	biologiya, tibb
25	YER ELMƏRİ	
2503.01	Geokimya, faydalı qazıntıların geokimyəvi axtarış üsulları	yer elmləri, kimya, texnika
2504.01	Geodeziya	yer elmləri, texnika
2506.01	Geologiya	yer elmləri, texnika
2507.01	Geofizika, faydalı qazıntıların geofiziki axtarış üsulları	yer elmləri, texnika, fizika
2508.01	Geoekologiya	yer elmləri, texnika
2511.01	Torpaqşünaslıq	biologiya, kimya, aqrar elmlər, coğrafiya, texnika, yer elmləri
2512.01	Ümumi və regional geologiya	yer elmləri
2513.01	Dağ-mədən işi, geotexnologiyalar	yer elmləri, texnika
2514.01	Geotektonika və geodinamika	yer elmləri
2515.01	Petrologiya, vulkanologiya	yer elmləri

2516.01	Mineralogiya, kristalloqrafiya	yer elmləri
2517.01	Litologiya	yer elmləri
2518.01	Hidrogeologiya	yer elmləri, texnika
2519.01	Mühəndis geologiyası və sükurşunaslıq	yer elmləri, texnika
2520.01	Börk faydalı qazıntılarının geologiyası, axtarışı və kəşfiyyatı, minerageniya	yer elmləri, texnika
2521.01	Neft və qaz yataqlarının geologiyası, axtarışı və kəşfiyyatı	yer elmləri, texnika
2522.01	Faydalı qazıntılarının zənginləşdirilməsi	yer elmləri, texnika
2523.01	Quyuların qazılması texnologiyası	yer elmləri, texnika
2524.01	Dağ sənaye və neft-qaz-mədən geologiyası, geofizikası, markşeyder işi və yer təkinin həndəsəsi	yer elmləri, texnika
2525.01	Neft və qaz yataqlarının işlənməsi və istismarı	yer elmləri, texnika
2526.01	Dəniz faydalı qazıntı yataqlarının işlənməsi texnologiyası	yer elmləri, texnika
2527.01	Geomexanika, dağ sükurlarının dağıdılması, filiz aeroqazodinamikası və dağ istilik fizikası	yer elmləri, texnika
2528.01	Yer quruluşu, torpaq kadastrı və monitorinqi	yer elmləri, texnika
2529.01	Xəritəşunaslıq, geoinformatika	yer elmləri, texnika, coğrafiya
31	AQRAR ELMLƏR	
3101.01	Aqrokimya	aqrar elmlər, biologiya, kimya
3102.01	Aqromühəndislik	aqrar elmlər, texnika
3103.01	Ümumi əkinçilik	aqrar elmlər, texnika
3103.02	Meliorasiya, rekultivasiya və torpaqların mühafizəsi	aqrar elmlər, texnika
3103.03	Aqrotorpaqşunaslıq və aqrofizika	aqrar elmlər, biologiya, kimya, coğrafiya, texnika, fizika
3103.04	Seleksiya və toxumçuluq	aqrar elmlər, biologiya
3103.05	Dərman və efiryağlı bitkilər	biologiya, aqrar elmlər, əczaçılıq
3103.06	Bitkilərin mühafizəsi	aqrar elmlər, biologiya
3103.07	Bitkiçilik	aqrar elmlər
3103.08	Meyvəçilik və üzümçülük	aqrar elmlər, biologiya
3103.09	Tərəvəzçilik	aqrar elmlər, biologiya

3103.10	Subtropik bitkilər	aqrar elmlər, biologiya
3103.11	Yem istehsalı və otlaqçılıq	aqrar elmlər
3105.01	Balıqçılıq	aqrar elmlər, biologiya, texnika, iqtisad
3106.01	Meşəçilik, meşə quruluşu və meşə taksasiyası	aqrar elmlər, biologiya, iqtisad
3106.02	Meşə aqromeliorasiyası, qoruyucu meşələrin salınması və yaşayış məntəqələrinin yaşıllaşdırılması	aqrar elmlər, biologiya, texnika
3107.01	Bağçılıq	aqrar elmlər, biologiya
3108.01	Fitopatologiya	aqrar elmlər, biologiya
3109.01	Baytarlıq elmləri (konkret sahə göstərilməklə: heyvan xəstəliklərinin diaqnostikası və terapiyası, heyvanların patologiyası və morfologiyası; baytarlıq mikrobiologiyası, virusologiyası, epizootologiyası, mikotoksikologiya ilə mikologiyası və immunologiyası; baytarlıq farmakologiyası və toksikologiya; baytarlıq cərrahlığı; baytarlıq mamalıqı və heyvandarlıq məhsullarının biotexnikası; baytarlıq sanitariyası, zoogigiyena və baytarlıq - sanitar ekspertizası və s.)	aqrar elmlər, biologiya, əczaçılıq
3110.01	Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi, seleksiyası, genetikası və çoxaldılması	aqrar elmlər, biologiya
3110.02	Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yemlənməsi və yemlərin texnologiyası	aqrar elmlər, biologiya, texnika
3110.03	Xüsusi zootexniya, heyvandarlıq məhsullarının istehsalı texnologiyası	aqrar elmlər, texnika
32	TİBB ELMLƏRİ	
3202.01	Epidemiologiya	tibb, biologiya
3203.01	Məhkəmə təbabəti	tibb
3204.01	Peşə xəstəlikləri	tibb
3205.01	Daxili xəstəliklər	tibb
3206.01	Qida gigiyenası	tibb, biologiya
3208.01	Farmakodinamika	tibb, biologiya, əczaçılıq
3209.01	Farmakologiya, klinik farmakologiya	tibb, biologiya, əczaçılıq
3211.01	Psixiatriya	tibb
3212.01	Səhiyyə və onun təşkili	tibb
3213.01	Cərrahlıq	tibb

3214.01	Toksikologiya	tibb, biologiya, kimya
3215.01	Mamalıq və ginekologiya	tibb
3216.01	Endokrinologiya	tibb
3217.01	Otorinolaringologiya	tibb
3218.01	Kardiologiya	tibb
3219.01	Göz xəstəlikləri	tibb
3220.01	Pediatriya	tibb
3221.01	Yoluxucu xəstəliklər	tibb
3222.01	Dəri və zöhrəvi xəstəliklər	tibb
3223.01	Sinir xəstəlikləri	tibb
3224.01	Onkologiya	tibb, biologiya
3225.01	Şüa diaqnostikası və terapiyası	tibb, biologiya
3226.01	Stomatologiya	tibb
3227.01	Travmatologiya və ortopediya	tibb
3228.01	Ftiziatriya	tibb
3229.01	Neyrocərrahlıq	tibb
3230.01	Uşaq cərrahlığı	tibb
3231.01	Anesteziologiya və reanimatologiya	tibb
3232.01	Hematologiya və qanköçürmə	tibb, biologiya
3233.01	Revmatologiya	tibb
3234.01	Urologiya	tibb
3235.01	Pulmonologiya	tibb
3236.01	Ürək-damar cərrahlığı	tibb
3237.01	Narkologiya	tibb, biologiya
3238.01	Qastroenterologiya	tibb
3239.01	Nefrologiya	tibb
3240.01	Gigiyena	tibb, biologiya
3241.01	İnsan anatomiyası	tibb
3242.01	Patoloji anatomiya	tibb, biologiya
3243.01	Patoloji fiziologiya	tibb, biologiya
3244.01	Allerqologiya və immunologiya	tibb, biologiya

3245.01	Bərpa təbabəti, idman təbabəti, müalicəvi bədən tərbiyəsi, kurortologiya və fizioterapiya	tibb, biologiya, psixologiya
33	TEXNİKA ELMLƏRİ	
3301.01	Aviasiya texnologiyası və mühəndisliyi	texnika
3302.01	Biokimyəvi texnologiya	biologiya, kimya, texnika
3303.01	Kimya texnologiyası və mühəndisliyi	kimya, texnika
3304.01	Kompyuter qurğuları və texnologiyası	texnika
3305.01	Tikintinin texnologiyası və təşkili	texnika
3305.02	İnşaat mexanikası	texnika
3305.03	İnşaat konstruksiyaları, bina və qurğular	texnika
3305.04	Özüllər və bünövrələr, yeraltı qurğular	texnika
3305.05	Mühəndis -kommunikasiya sistemləri	texnika
3305.06	İnşaat və yol maşınları	texnika
3305.07	İnşaat materialları və məmulatları	texnika
3305.08	Hidrotexniki tikinti	texnika
3305.09	Nəqliyyat qurğuları	texnika
3305.10	Hidravlika və mühəndis hidrologiyası	texnika
3306.01	Elektrotexnika, elektrotexnika mühəndisliyi	texnika
3307.01	Elektron texnologiyası	texnika, fizika
3308.01	Ətraf mühitin texnologiyası və mühəndisliyi	texnika
3309.01	Qida məhsullarının texnologiyası	biologiya, texnika, kimya, aqrar elmlər
3310.01	Sənaye texnologiyası	texnika, kimya
3311.01	Cihazqayırma texnologiyası	texnika, fizika
3311.02	Təbii mühitə, maddələrə, materiallara və məmulatlara nəzarət cihazları və üsulları	texnika
3312.01	Materiallar texnologiyası	texnika
3313.01	Maşınqayırma texnologiyası	texnika
3313.02	Maşınlar, avadanlıqlar və proseslər	texnika
3314.01	Tibbi texnologiya	tibb, texnika
3315.01	Metallurgiya texnologiyası	texnika
3316.01	Metal məhsulları texnologiyası	texnika

3317.01	Avtomobil texnikası	texnika
3319.01	Gəmiçilik texnikası	texnika
3319.02	Gəmiçilik və su nəqliyyatının istismarı	texnika
3319.03	Gəmiqayırma və gəmi təmiri texnologiyası	texnika
3320.01	Nüvə texnologiyası	fizika, texnika
3321.01	Neft-qaz-daş kömür emalı və texnologiyası	texnika, kimya
3322.01	Enerji texnologiyası	texnika, fizika, kimya
3323.01	Dəmiryol texnikası	texnika
3324.01	Kosmik texnika	texnika
3324.02	Yer kürəsinin aerokosmik tədqiqatları, fotoqrammetriya	texnika
3324.03	Uçan aparatların layihələndirilməsi, konstruksiyası və istehsalı	texnika
3324.04	Yerüstü komplekslər, buraxılış avadanlıqları, uçan aparatların və onların sistemlərinin istismarı	texnika
3324.05	Uçan aparatların və onların sistemlərinin sınağı, onlara nəzarət	texnika
3324.06	Uçan aparatların hərəkətinin dinamikası, ballistikası və idarə olunması	texnika
3324.07	Məsafədən aerokosmik tədqiqatlar	texnika, fizika
3325.01	Telekommunikasiya texnologiyası	texnika, riyaziyyat
3325.02	Radiotexnika, radionaviqasiya, radiolokasiya, televiziya sistemləri və qurğuları	texnika, fizika
3326.01	Toxuculuq və yüngül sənaye materialların və məhsullarının texnologiyası	texnika
3327.01	Nəqliyyat sistemləri texnologiyası	texnika
3328.01	Xüsusi əməliyyatlar texnologiyası	texnika
3330.01	Mühəndis həndəsəsi və kompyuter qrafikası	texnika
3331.01	Robotlar, mexatronika və robot texnikası sistemləri	texnika
3332.01	Maşın və mexanizmlər nəzəriyyəsi	texnika, fizika
3333.01	İstehsalın təşkili (sahələr üzrə)	texnika, iqtisad
3334.01	Dəniz neft-qaz-mədən qurğuları	texnika
3335.01	Nəzəri elektrotexnika	texnika
3336.01	Metrologiya və metroloji təminat	texnika
3337.01	İnformasiya-ölçmə və idarəetmə sistemləri (sahələr üzrə)	texnika

3338.01	Sistemli analiz, idarəetmə və informasiyanın işlənməsi (sahələr üzrə)	texnika, riyaziyyat
3339.01	İnformasiyanın mühafizəsi üsulları və sistemləri, informasiya təhlükəsizliyi	texnika, riyaziyyat, hüquq
3340.01	Elektrotexniki sistemlər və komplekslər	texnika
3341.01	Elektrik stansiyaları (elektrik hissəsi) və elektroenergetik sistemlər	texnika
3342.01	Sənaye istilik energetikası	texnika
3342.02	İstilik elektrik stansiyaları (istilik hissəsi)	texnika
3343.01	İstilik texnikasının nəzəri əsasları	texnika
3344.01	Yüksək gərginliklər texnikası	texnika
3345.01	Geoloji kəşfiyyat işlərinin texnologiyası	texnika, yer elmləri
3346.01	Dağ texniki sistemlərin lahiyələndirilməsinin nəzəri əsasları	texnika
3347.01	Nanotexnologiya və nanomateriallar (sahələr üzrə)	texnika, fizika
3348.01	Membranlar və membran texnologiyası	texnika, kimya
3349.01	Qaz emalı proseslərinin kimyası və texnologiyası	texnika, kimya
3350.01	Daşınma proseslərinin idarə edilməsi	texnika
3351.01	Naviqasiya və havada hərəkətin idarə edilməsi	texnika
3352.01	Hava nəqliyyatının istismarı	texnika
3353.01	Su yolları və hidroqrafiya	texnika, coğrafiya
3354.01	Neft-qaz kəmərlərinin, bazalarının və anbarlarının tikilməsi və istismarı	texnika, yer elmləri
3355.01	Dokumentalistika, sənədsünaslıq və arxivşünaslıq	texnika, tarix, filologiya
3356.01	Kitabxanaşünaslıq, biblioqrafiyaşünaslıq və kitabşünaslıq	texnika, filologiya, tarix, pedaqogika
3357.01	İnformasiya sistemləri və prosesləri, informatikanın hüquqi aspektləri	texnika, hüquq
3358.01	Fövqəladə hallarda təhlükəsizlik (sahələr üzrə)	texnika, tibb, kimya
3359.01	Yanğın və sənaye təhlükəsizliyi (sahələr üzrə)	texnika, hüquq, psixologiya, tibb
3360.01	Nüvə və radiasiya təhlükəsizliyi	texnika, fizika
3361.01	Bərk cism elektronikasi, radioelektron komponentlər, mikro və nanoelektronika	texnika, fizika
34	ƏCZAÇILIQ ELMLƏRİ	
3400.01	Dərmanların alınma texnologiyası, əczaçılıq işinin təşkili	əczaçılıq
3400.02	Əczaçılıq kimyası, farmakoqnoziya	əczaçılıq, biologiya, kimya

51	ANTROPOLOGİYA	
5101.01	Mədəni antropologiya	antropologiya, tarix, fəlsəfə
5102.01	Etnoqrafiya və etnologiya	antropologiya, tarix
5103.01	İctimai antropologiya	antropologiya, tarix
53	İQTİSAD ELMLƏRİ	
5301.01	Daxili fiskal siyasət və dövlət maliyyəsi	iqtisad
5302.01	Ekonometriya	iqtisad, riyaziyyat
5303.01	Mühasibat uçotu	iqtisad
5304.01	İqtisadi fəaliyyət növləri	iqtisad
5306.01	Texnoloji innovasiyalar iqtisadiyyatı	iqtisad
5307.01	İqtisadi nəzəriyyə	iqtisad
5308.01	Ümumi iqtisadiyyat	iqtisad
5309.01	Sənayenin təşkili və dövlət siyasəti	iqtisad
5310.01	Dünya iqtisadiyyatı	iqtisad
5311.01	Müəssisələrin təşkili və idarə olunması	iqtisad
5312.01	Sahə iqtisadiyyatı	iqtisad, coğrafiya
5313.01	Demoqrafiya	iqtisad, coğrafiya, tarix, sosiologiya
54	COĞRAFIYA	
5401.01	İqtisadi coğrafiya	iqtisad, coğrafiya
5402.01	Tarixi coğrafiya, siyasi və rekreasiya coğrafiyası	coğrafiya, tarix
5403.01	İnsan coğrafiyası	iqtisad, coğrafiya
5404.01	Regional coğrafiya	iqtisad, coğrafiya
5405.01	Atmosfer elmləri	coğrafiya
5406.01	Hidrologiya	coğrafiya
5407.01	Okeanologiya	coğrafiya, yer elmləri
5408.01	Fiziki coğrafiya və biocoğrafiya, torpaq coğrafiyası, landsaftların geofizikası və geokimyası	coğrafiya
5409.01	Geomorfologiya	coğrafiya
5410.01	Qlyasiologiya və kriologiya	yer elmləri, texnika
5411.01	Meteorologiya	coğrafiya, texnika

55	TARİX	
5501.01	Tərcüme-yi-hallar	tarix
5502.01	Ümumi tarix	tarix
5503.01	Ölkələr tarixi	tarix
5503.02	Vətən tarixi	tarix
5504.01	Dövlər üzrə tarix	tarix
5505.01	Tarixə dair digər elmlər	tarix
5505.02	Arxeologiya	tarix
5506.00	İxtisaslaşdırılmış tarix	tarix
5507.01	Beynəlxalq münasibətlər tarixi	tarix
5508.01	Tarixi coğrafiya	tarix, coğrafiya
5509.01	Tarixşünaslıq, mənbəşünaslıq və tarixi tədqiqat üsulları	tarix, filologiya
56	HÜQUQ ELMLƏRİ	
5602.01	Ümumi nəzəriyyə və üsullar	hüquq
5603.01	Beynəlxalq hüquq; insan hüquqları	hüquq
5606.01	Dövlət və hüquq nəzəriyyəsi və tarixi; hüquq və dövlət haqqında təlimlər tarixi	hüquq
5607.01	Konstitusiyə hüququ; bələdiyyə hüququ	hüquq
5608.01	Mülki hüquq; sahibkarlıq hüququ; ailə hüququ; beynəlxalq xüsusi hüquq	hüquq
5609.01	Əmək hüququ; sosial təminat hüququ	hüquq
5610.01	Təbii ehtiyatlar hüququ; aqrar hüquq; ekologiya hüququ	hüquq
5611.01	Cinayət hüququ və kriminologiya; cəza-icra hüququ	hüquq
5612.01	Cinayət prosesi, kriminalistika və məhkəmə ekspertizası; əməliyyat-axtarış fəaliyyəti	hüquq
5613.01	Məhkəmə hakimiyyəti; prokurorluq və vəkillik fəaliyyəti, hüquq mühafizə fəaliyyətinin təşkili	hüquq
5614.01	İnzibati hüquq; maliyyə hüququ; informasiya hüququ	hüquq
5615.01	Mülki proses	hüquq
57	FİLOLOGİYA ELMLƏRİ	
5701.01	Tətbiqi dilçilik	filologiya, texnika
5702.01	Tarixi dilçilik və etimologiya	filologiya, coğrafiya, tarix

5704.01	Dil nəzəriyyəsi	filologiya
5705.01	Sinxron dilçilik	filologiya
5706.01	Azərbaycan dili	filologiya
5707.01	Slavyan dilləri	filologiya
5708.01	German dilləri	filologiya
5709.01	Roman dilləri	filologiya
5710.01	Türk dilləri	filologiya
5711.01	İran dilləri	filologiya
5712.01	Qafqaz dilləri	filologiya
5713.01	Sami dilləri	filologiya
5714.01	Müqayisəli-tarixi və müqayisəli-tipoloji dilçilik	filologiya
5715.01	Ədəbiyyat nəzəriyyəsi, ədəbi təhlil və tənqid	filologiya
5716.01	Azərbaycan ədəbiyyatı	filologiya
5717.01	Türk xalqları ədəbiyyatı	filologiya
5718.01	Dünya ədəbiyyatı (konkret ədəbiyyat göstərilməklə)	filologiya
5719.01	Folklorşünaslıq	filologiya, sənətşünaslıq
5720.01	Jurnalistika	filologiya, siyasi elmlər, tarix
5721.01	Mətnşünaslıq; mənəvi-mədəni irsə dair qədim əlyazmaların işlənməsi (tərcüməsi, tədqiqi və nəşrə hazırlanması)	filologiya, tarix, fəlsəfə, sənətşünaslıq
58	PEDAQOGİKA	
5801.01	Təlim və tərbiyənin nəzəriyyəsi və metodikası (təhsilin sahələri və səviyyələri üzrə)	pedaqogika
5802.01	Təhsilin təşkili və planlaşdırılması	pedaqogika
5803.01	Müəllim hazırlığı və fəaliyyəti	pedaqogika
5804.01	Ümumi pedaqogika, pedaqogikanın və təhsilin tarixi	pedaqogika, tarix
5805.01	Korreksiya pedaqogikası	pedaqogika, psixologiya
5806.01	Fiziki tərbiyənin, idman təliminin nəzəriyyəsi və metodikası	pedaqogika
5807.01	Etnopedaqogika	pedaqogika
5808.01	Sosial pedaqogika	pedaqogika

59	SİYASİ ELMLƏR	
5901.01	Beynəlxalq münasibətlər	siyasi elmlər, tarix
5904.01	Siyasi institutlar və sistemlər	siyasi elmlər
5908.01	Siyasi nəzəriyyə	siyasi elmlər
5909.01	Dövlət idarəçiliyi	siyasi elmlər
5910.01	İctimai fikir	siyasi elmlər, fəlsəfə
5912.01	Konfliktologiya	siyasi elmlər, fəlsəfə
61	PSIXOLOGİYA	
6101.01	Anormal psixologiya (korreksiya psixologiya)	psixologiya
6102.01	Yeniyyət və uşaq psixologiyası	psixologiya
6103.01	Tövsiyə və rəhbərlik	psixologiya
6104.01	Pedaqoji psixologiya	psixologiya, pedaqogika
6105.01	Psixologiyada qiymətləndirmə və ölçmə	psixologiya
6106.01	Ekspərimental psixologiya	psixologiya
6107.01	Ümumi psixologiya	psixologiya
6108.01	Geriatrik psixologiya	psixologiya
6109.01	Peşə və kadr psixologiyası	psixologiya
6110.01	Parapsixologiya	psixologiya, tibb, fəlsəfə
6111.01	Şəxsiyyətin psixologiyası	psixologiya
6112.01	Sosial problemlərin psixoloji öyrənilməsi	psixologiya
6113.01	Psixofarmakologiya	psixologiya, əczaçılıq
6114.01	Sosial psixologiya	psixologiya, fəlsəfə, sosiologiya
6115.01	Psixofiziologiya	psixologiya, biologiya, tibb
6116.01	Tibbi psixologiya	psixologiya, tibb
6117.01	Hüquqi psixologiya	psixologiya, hüquq
6118.01	Etnopsixologiya	psixologiya, tarix, fəlsəfə
62	SƏNƏTŞÜNASLIQ	
6203.01	İncəsənətin nəzəriyyəsi, təhlili və tənqidi	sənətşünaslıq, memarlıq, fəlsəfə
6212.01	Teatr sənəti	sənətşünaslıq

6213.01	Musiqi sənəti	sənətşünaslıq
6214.01	Kino, tele və digər ekran sənətləri	sənətşünaslıq
6215.01	Təsviri sənət	sənətşünaslıq
6216.01	Xoreoqrafiya sənəti	sənətşünaslıq
6217.01	Texniki estetikə və dizayn	sənətşünaslıq, texnika
6218.01	Dekorativ tətbiqi sənət	sənətşünaslıq, memarlıq
6219.01	Kulturologiya və onun ümumi məsələləri	tarix, fəlsəfə, sənətşünaslıq
6220.01	Muzeyşünaslıq	sənətşünaslıq, tarix

63

SOSIOLOGIYA

6301.01	Mədəni sosiologiya	sosiologiya
6302.01	Ekspərimental sosiologiya	sosiologiya
6303.01	Ümumi sosiologiya	sosiologiya
6305.01	Sosiologiyada riyazi üsullar	sosiologiya, riyaziyyat
6306.01	Peşə sosiologiyası	sosiologiya
6307.01	Sosial dəyişiklik və inkişaf	sosiologiya
6308.01	Sosial ünsiyyət	sosiologiya, psixologiya
6309.01	Sosial qruplar	sosiologiya
6310.01	Sosial problemlər	sosiologiya, fəlsəfə
6311.01	Yaşayış məntəqələrinin sosiologiyası	sosiologiya
6312.01	Sosiologiyanın nəzəriyyəsi, metodologiyası və tarixi	sosiologiya
6313.01	Sosial struktur, sosial institutlar və proseslər	sosiologiya

64

MEMARLIQ

6401.01	Memarlıq nəzəriyyəsi və tarixi, abidələrin bərpası və rekonstruksiyası	memarlıq
6404.01	Bina və qurğuların memarlığı	memarlıq
6405.01	Şəhərsalma, yaşayış məntəqələrinin planlaşdırılması, landşaft memarlığı	memarlıq, texnika

72

FƏLSƏFƏ

7201.01	Bilik fəlsəfəsi	fəlsəfə
7202.01	Fəlsəfi antropologiya	fəlsəfə

7203.01	Ümumi fəlsəfə	fəlsəfə
7204.01	Fəlsəfi sistemlər	fəlsəfə
7205.01	Elm və texnikanın fəlsəfəsi	fəlsəfə
7206.01	Təbiətin fəlsəfəsi	fəlsəfə
7207.01	Sosial fəlsəfə	fəlsəfə
7208.01	Fəlsəfi doktrinalar	fəlsəfə
7210.01	Fəlsəfə tarixi	fəlsəfə
7211.01	Estetika	fəlsəfə
7212.01	Etika	fəlsəfə
7213.01	Dinşünaslıq	fəlsəfə
7214.01	Dinin tarixi və fəlsəfəsi	fəlsəfə
7215.01	Məntiq	fəlsəfə

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Ali Attestasiya Komissiyasının**

B Ü L L E T E N İ

Xüsusi buraxılış

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Ali Attestasiya Komissiyasında yığılmış və səhifələnmişdir.

Direktor: Şirindil Alışanov
Nəşriyyat redaktoru: Səbuhi Qəhrəmanov
Kompüter tərtibatı: Ramil Əzizov

Çapa imzalanmışdır: 26.09.2013.
Formatı: 70x100 ¹/₁₆.
Həcmi: 11 ç.v. Tirajı: 500.

«Elm» Redaksiya-Nəşriyyat və Poliqrafiya Mərkəzinin
mətbəəsində çap olunmuşdur.

Az 1001, Bakı, İstiqlaliyyət küç., 28.